

Ο φάκελος με τον κωδικό RW 40-172 περιέχει στρατιωτικά έγγραφα **90** σελίδων συνολικά, που εκτείνονται χρονικά από **27.7.1944** έως **12.9.1944**. Αφορά στην Κρήτη.

Σελίδα 1 (περίληψη)

Εξώφυλλο φακέλου στρατιωτικών εγγράφων, από 1944, για καταχώρηση στο Ημερολόγιο Πολέμου.

Σελίδα 2 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Υπηρεσία Πληροφοριών Γενικού Επιτελείου προς Πρώτο Επιτελικό, από 28.7.1944. Αφορά στην καταχώρηση εγγράφου στο Ημερολόγιο Πολέμου.

(μετάφραση) Έντονη δραστηριότητα συμμοριών. Πραγματοποιήθηκαν 2 αιφνιδιαστικές επιθέσεις σε ομάδες της Ειδικής Μονάδας Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη. Ειδικές Δυνάμεις Εφόδου Συμμοριών διέπραξαν δολοφονίες εις βάρος πολλών γερμανόφιλων Ελλήνων.

Μικρής κλίμακας επιχειρήσεις συμμοριών έλαβαν χώρα στις περιοχές: οροσειρά της Ίδης, Καστέλι, Παλαιά Ρούματα, δυτικά του οροπεδίου του Λασιθίου, νοτιοδυτικά της Σούδας- Κάμποι και Σητεία. Οι συλληφθέντες, ως ύποπτοι Έλληνες, μεταφέρθηκαν στα γραφεία της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού για έλεγχο αυτών.

Ο εδώ και πολύ καιρό γνωστός και καταζητούμενος πράκτορας της Βρετανικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Πιμπλής σκοτώθηκε, κατά την απόπειρα διαφυγής του, από την Ελληνική Αστυνομία.

Ένας Γερμανός και τρεις Ιταλοί στρατιώτες λιποτάκτησαν. Σημειώθηκαν σε διάφορες τοποθεσίες δολιοφθορές σε καλώδια.

Για πρώτη φορά έλαβαν χώρα στην Κρήτη πολλές πράξεις δολιοφθοράς από Αγγλικές Ειδικές Μονάδες. Πραγματοποιήθηκε αποβίβαση δυνάμεων από δυο τορπιλοφόρα στα νότια παράλια.

Εκδηλώθηκαν απόπειρες ανατίναξης αποθηκών υγρών καυσίμων στο Δράσι, Δαφνές, Σμάρι πλησίον του Καστελίου, δυτικά του Αλικιανού και στο Καστέλι. Συνελήφθησαν ένας Άγγλος αξιωματικός και ένας υποδεκανέας.

Στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο ήταν η δραστηριότητα της εχθρικής Πολεμικής Αεροπορίας παραδόξως μικρής έντασης. Παράλληλα με τη μικρής κλίμακας εναέρια αναγνώριση από τον εχθρό σημειώθηκε βομβαρδισμός στο αεροδρόμιο Καστελιού.

Πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι στο Γαϊδουρονήσι, Δονυσάδες, Παξιμάδι, Ελούντα και Κολοκύθα, χωρίς αξιοσημείωτα συμβάντα.

Ενάντια στη μέσω φυλλαδίων και «τίτλων» προπαγάνδα του εχθρού, η αντικομμουνιστική και η αντιαγγλική προπαγάνδα πολλαπλασιάστηκε σε όλη την επικράτεια της νήσου μέσω ομιλητών και φυλλαδίων.

Σελίδα 3 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Υπηρεσία Πληροφοριών Γενικού Επιτελείου προς Πρώτο Επιτελικό, από 16.8.1944.

Αφορά στην καταχώρηση εγγράφου στο Ημερολόγιο Πολέμου.

(μετάφραση) Αύξηση της προπαγάνδας και του αριθμού τρομοκρατικών δράσεων από τους κομμουνιστές. Πολλαπλασιασμός των δολοφονιών εναντίον γερμανόφιλων Ελλήνων και αύξηση των αιφνιδιαστικών επιθέσεων σε Γερμανούς στρατιώτες και συνοδείες.

Σε συνεργασία με τις συμμορίες του ΕΛΑΣ αυξανόμενη εμφάνιση αγγλικών ομάδων δολιοφθορέων και κατασκόπων. Θεωρείται ότι οι αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον

γερμανικών συνοδειών έχουν οργανωθεί από Άγγλους αξιωματικούς και έχουν υλοποιηθεί από συμμορίες κομμουνιστών.

Σε πολλές περιοχές, κυρίως στην πεδιάδα της Μεσσαράς και στο δυτικό τμήμα του νησιού, διεξήγαγαν συμμορίες επιδρομές σε χωριά στα οποία είχαν, κατόπιν διαταγής της Δύναμης Κατοχής, αποθηκευτεί αποθέματα σιτηρών. Τα αποθέματα αυτά εκλάπησαν. Εκτός τούτου, έχει διαπιστωθεί ότι έχει μεταφερθεί σε αδιάβατες και απροσπέλαστες περιοχές, ιδιαίτερα της οροσειράς της Ίδης, μεγάλος όγκος αυτών για την τροφοδοσία των συμμοριών.

17 αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον συνοδείας φορηγών, μεταφορών τροφοδοσίας, καταλυμάτων και φρουρών.

Ως αντίμετρα έχουν ξεκινήσει πολλές επιχειρήσεις εναντίον των συμμοριών στο δυτικό και κεντρικό τμήμα του νησιού. Αυτές οι επιχειρήσεις είναι ακόμα σε πλήρη εξέλιξη.

Η εχθρική αεροπορική δραστηριότητα πάνω από την Κρήτη ήταν παραδόξως μικρής κλίμακας. Σε επίθεση εναντίον συνοδείας μας, καταρρίφθηκε ένα εχθρικό βομβαρδιστικό. Ένα άλλο έπιασε φωτιά.

Σύμφωνα με αναφορές πληροφοριοδοτών και από παρατηρήσεις μας έχει σημειωθεί μια αύξηση του αριθμού προσόρμισης αγγλικών υποβρυχίων και ταχύπλων λέμβων στα νότια παράλια της Κρήτης.

Διεξήχθησαν έλεγχοι χωρίς ιδιαίτερα συμβάντα στην Πλάκα, Άγιο Νικόλαο (κόλπο του Μιραμπέλου), Ελάσα (βόρεια παράλια), Μόχλο (ανατολικό τμήμα), Δονυσάδες, Ψείρα και Κόνιδα.

Συνεχίζεται περαιτέρω η ενισχυμένης μορφής αντικομμουνιστική προπαγάνδα.

Οι περιπτώσεις λιποταξίας Γερμανών και Ιταλών στρατιωτών σημείωσαν αύξηση. 7 Γερμανοί στρατιώτες και 3 Ιταλοί έχουν λιποτακτήσει.

Σελίδα 4 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Υπηρεσία Πληροφοριών Γενικού Επιτελείου προς Πρώτο Επιτελικό, από 12.9.1944.

(μετάφραση) Ως αντίμετρα για τις αιφνιδιαστικές επιθέσεις σε συνοδείες φορηγών, μεταφορές τροφοδοσίας, καταλύματα και φρουρές στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα Αυγούστου, διεξήχθησαν στο δεύτερο δεκαπενθήμερο ορισμένες επιχειρήσεις κυρίως στην περιοχή της οροσειράς της Ίδης και στην περιοχή εμφάνισης των συμμοριών, στο δυτικό τμήμα του νησιού. Οι συμμορίες διέφυγαν από πολλές πλευρές και επέστρεψαν στα καταφύγια τους. Οι επιχειρήσεις μας επεκτάθηκαν κυρίως στους χώρους και χωριά που αποδεδειγμένα έχουν διαρκώς και με κάθε τρόπο υποστηρίζει τις συμμορίες και εν μέρει συμμετάσχει στην απαγωγή του στρατηγού Kreipe.

Τα κάτωθι 13 χωριά καταστράφηκαν: Κούνεσι, Λίμνη, Φλώρια, Ανώγια, Σοκαράς, Βρύσες, Κρύα Βρύση, Γουργούδι, Γερακάρι, Άνω Μέρος, Σιρικόρι, Φαλεριανά, και Κοζαρέ.

Από τη χρονική περίοδο διεξαγωγής αυτών των δυναμικών μέτρων, οι επιδρομές και δράσεις τρομοκρατίας έχουν σχεδόν τελείως παύσει. Την 3.9.1944 ελέγχθησαν οι κάτοικοι των πόλεων των Χανίων, Ρεθύμνου και Αγίου Νικολάου και στο σημείο αυτό σημειώθηκαν πολυάριθμες συλλήψεις καταζητούμενων και καταχωρημένων στο Έντυπο Αναζητήσεων ατόμων.

Η εχθρική αεροπορική δραστηριότητα ήταν μικρής κλίμακας και περιοριζόνταν σχεδόν στην αναγνώριση δια αέρος. Τέλη Αυγούστου και αρχές Σεπτεμβρίου αναφέρθηκε εκ νέου εμφάνιση υποβρυχίων, ιδιαίτερα στο θαλάσσιο χώρο βορείως της Κρήτης.

Η προπαγάνδα του εχθρού, εν μέρει αγγλικής εν μέρει σοβιετικής προέλευσης, χαρακτηρίζεται, κυρίως στις αρχές Σεπτεμβρίου, ως προπαγάνδα υπονομευτικού χαρακτήρα. Γίνεται ιδιαίτερος συχνά η χρήση μικρού μεγέθους σημειωμάτων.

Σχετικά με τη δική μας προπαγάνδα, μια ομιλία των Διοικητών 22ης Μεραρχίας Πεζικού και 746ου Συντάγματος Πεζικού είχε ιδιαίτερος μεγάλη αποτελεσματικότητα.

Σελίδες 5-9 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Ομάδας Στρατιών Ε, από 9.8.1944.

Έκθεση Κατάστασης για το μήνα Ιούλιο 1944.

(μετάφραση) 1) Πολιτική Κατάσταση.

Η εικόνα της πολιτικής κατάστασης έχει αποσαφηνίσει τις μέχρι τώρα εξελίξεις του προηγούμενου μήνα. Τα πολιτικού και στρατιωτικού χαρακτήρα γεγονότα που σηματοδοτούσαν, κατόπιν βεβαιότητας, τη σε σύντομο διάστημα επερχόμενη ήττα της Γερμανίας, προκάλεσαν την εμφάνιση των δύο μεγάλων πολιτικών παρατάξεων και την απόκλιση μεταξύ τους. Η επιδιωκόμενη από συμμαχικής πλευράς ένωση έχει έως τώρα ναυαγήσει. Επηρεασμένη μέσω της αντικομμουνιστικής προπαγάνδας και εξαιτίας του ό,τι με τη σύλληψη και την αποκάλυψη ηγετικών προσωπικοτήτων του ΕΑΜ και ΕΠΟΝ θα ξεκαθαρίζονταν οι πραγματικοί στόχοι αυτού του κινήματος, μεγάλωσε η ανησυχία στα εθνικά τμήματα του πληθυσμού ότι μετά την αποχώρηση της Γερμανικής Δύναμης Κατοχής, που αναμένεται σύντομα, θα υπερισχύσουν οι κομμουνιστικοί κύκλοι με την υποστήριξη των συμμάχων. Μπορεί έτσι να εξηγηθεί ότι εξέχουσες ηγετικές προσωπικότητες από τον κύκλο των αξιωματικών που ανήκουν στην ΕΟΚ, αναζήτησαν στήριγμα και υποστήριξη στη Δύναμη Κατοχής. Από πολλές αναφορές και από αποκτημένα ως λεία ντοκουμέντα προκύπτει ότι η Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών εξυπηρετεί για τα δικά τη συμφέροντα, όπως πρότινος, μεν τους εθνικούς κύκλους της Κρήτης, έχει διαπιστωθεί δε, η υλική υποστήριξη των συμμάχων, κυρίως στο κίνημα του ΕΑΜ και ΕΠΟΝ. Τούτο το γεγονός δεν έχει μεταβάλλει σε κανένα σημείο την αγγλόφιλη τοποθέτηση της κύριας μάζας του κρητικού λαού.

Στην πολιτική οργάνωση του ΕΑΜ και της ΕΠΟΝ έχει δημιουργηθεί, εξαιτίας της εξουδετέρωσης ηγετικών στελεχών και των βοηθών τους, ένας βαθμός δυσλειτουργίας στη δραστηριότητα τους και γίνεται εμφανές στην αναδιοργάνωση τους. Τον προηγούμενο μήνα βασίζονταν, εντονότερα από ό,τι πρότινος, στις ένοπλες συμμορίες τους οι οποίες ιδιαίτερα στην ύπαιθρο, ασκούσαν την απαραίτητη για αυτούς πίεση μέσω τρομοκρατίας ώστε να καταστήσουν κατ' αυτόν τον τρόπο τον αγροτικό πληθυσμό πειθήνιο. Ο φόβος από την αποφασιστικότητα των συμμοριών του ΕΛΑΣ, ώθησε τον κύριο όγκο του πληθυσμού της υπαίθρου προς μια συγκεκριμένη πολιτική κατεύθυνση που έρχεται σε αντίθεση με τη δική τους κοινωνική και πολιτική αντίληψη. Η επίσημη πολιτική θέση του πληθυσμού απέναντι στη Δύναμη Κατοχής ήταν σε γενικές γραμμές έντιμου χαρακτήρα. Ωστόσο, σε μεμονωμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε μια αυξανόμενη απείθεια εναντίον των γερμανικών διαταγών (αναγκαστική εργασία, παράδοση των γεωργικών φόρων κ.ο.κ). Η εναντίωση τούτη αποδίδεται κυρίως στην κομμουνιστική προπαγάνδα και στις απειλές των συμμοριών του ΕΛΑΣ.

Η αλλαγή φρουράς της γερμανικής διοίκησης στο νησί έτυχε μεγάλης προσοχής. Η συγκαλούμενη από το Διοικητή Φρουρίου Κρήτης συγκέντρωση προσωπικοτήτων από την πολιτεία, εκκλησία, εκπαίδευση, σώμα αξιωματικών και ο επί της ευκαιρίας αυτής σύντομος λόγος του, συζητήθηκε έντονα και έδωσε αφορμή για μια σειρά πολιτικών συσχετισμών. Ως αποτέλεσμα της εν λόγω συγκέντρωσης ήταν να ληφθεί η απόφαση περί της έναρξης του αγώνα εναντίον του κομμουνιστικού κινδύνου, δραστικά και με όλα τα διαθέσιμα μέσα.

Ωστόσο, τα δραστηριοποιούμενα άτομα των εθνικών κύκλων (ΕΟΚ) δεν διαβλέπουν σε αυτήν την επίσημη ανακοίνωση του αγώνα κανένα αποτελεσματικό μέτρο ενάντια στον κομμουνισμό. Είναι πεπεισμένοι ότι ο κομμουνισμός μπορεί να κτυπηθεί μόνο εκεί όπου είναι βαθιά ριζωμένος, δηλαδή στις ομάδες του ΕΛΑΣ. Η αύξηση της δύναμης των εθνικών συμμοριών αποδίδεται εν μέρει στο γεγονός ότι θέλουν να υπερέχουν μέσω της αποδιοργάνωσης και της παρανομίας των κομμουνιστικών συμμοριών του

ΕΛΑΣ. Υπάρχουν αναφορές, ότι ένας επικεφαλής εθνικής συμμορίας προέτρεψε τις συμμορίες του ΕΛΑΣ στην περιοχή του Ρεθύμνου να διακόψουν την άσκηση τρομοκρατίας, αλλιώς σε διαφορετική περίπτωση θα επανέφερε ξανά την ηρεμία και την τάξη δια της βίας. Η ολοένα πιο περιορισμένη και με λιγότερη επιρροή ομάδα των γερμανόφιλων Κρητικών έχει φοβηθεί και περιέλθει σε σύγχυση από την εξέλιξη των γεγονότων, ιδιαίτερα από την τρομοκρατία των κομμουνιστών. Από την 22.6.1944 έχουν δολοφονηθεί 13 γερμανόφιλοι Έλληνες.

2) Κατάσταση του εχθρού.

α) Εναέρια και θαλάσσια κατάσταση, επιχείρηση Ειδικής Δύναμης.

Η εναέρια δραστηριότητα του εχθρού ήταν, παραδόξως εκ νέου μικρής κλίμακας: σε καθημερινή βάση αναγνώριση δια αέρος με τη συμμετοχή ενός ή δύο αεροσκαφών, μια επίθεση στο Μάλεμε και το Καστέλι, μια επίθεση στη συνοδεία G.K 94 καθώς και εναντίον του αεροδρομίου Ηρακλείου και μηχανημάτων Wassermann στην Παλαιόχωρα και Ιεράπετρα.

Ιδιαίτερος, στην επίθεση εναντίον της συνοδείας G.K 94, διαπιστώθηκε η συνεργασία μεταξύ Πολεμικής Αεροπορίας και υποβρυχίων. Αναφέρθηκε τρέχουσα δραστηριότητα προσόρμισης με αποβίβαση πρακτόρων, Αποσπασμάτων Ειδικών Δυνάμεων, εφοδιασμού των συμμοριών, κυρίως στα νοτιοδυτικά παράλια.

Στις 22/23.7.1944 διεξήγαγαν Αγγλικά Αποσπάσματα Ειδικών Δυνάμεων απόπειρες εναντίον διαφόρων αποθηκών καυσίμων και πυρομαχικών στη δυτική, ανατολική και κεντρική Κρήτη. Τα αγγλικά τούτα αποσπάσματα δεν συνεργάστηκαν για αυτές τις επιχειρήσεις με τις συμμορίες, αλλά με τους πράκτορές τους και τους Έλληνες διαδοσίς τους (βρίσκονται ήδη στο σώμα Πεζικού ανακρίσεις κρατουμένων από τις οποίες προκύπτουν λεπτομέρειες σχετικά με τη δράση των Αποσπασμάτων Ειδικών Δυνάμεων).

β) Κατάσταση των συμμοριών.

Οι ομάδες συμμοριών και των δύο πολιτικών κατευθύνσεων έχουν γίνει πιο δραστήριες. Οι μικροί κορμοί τους έχουν ενισχυθεί από εφεδρείες. Η στρατολόγηση τους συνεχίζεται κατά τον τρέχοντα χρόνο.

Όλες οι ομάδες των συμμοριών είναι πολύ κινητικές. Προτιμούν τις γνωστές περιοχές στα Λευκά Όρη και στην οροσειρά της Ίδης, χωρίς ωστόσο να εγκατασταθούν μόνιμα εκεί. Το σύστημα των πληροφοριών και παρατήρησής τους λειτουργεί χωρίς κενά. Όπου έχουν υπάρξει με γερμανικά στρατεύματα συγκρούσεις, έχει εξακριβωθεί καλός και επαρκής οπλισμός. Η τροφοδοσία και ο ρουχισμός είναι καλός, ιδιαίτερα στις συμμορίες του ΕΛΑΣ. Αναφέρθηκε εν μέρει ομοιόμορφη ένδυση (μπλε φόρμα συναρμολογητή).

Διαπιστώθηκε για πρώτη φορά ότι μια ομάδα συμμοριών έχει αποκτήσει τον αριθμό συντάγματος ενός πρότινος Ελληνικού Συντάγματος Στρατού (14ο Σύνταγμα στα Χανιά).

Οι Εθνικές Ομάδες Συμμοριών, συμπεριφέρονται σε γενικές γραμμές πιο ήρεμα και επεδίωξαν σε μια περίπτωση επικοινωνία με τη Δύναμη Κατοχής. Δεν είναι ξεκάθαρες ως προς τον σκοπό τους και ταλαντεύονται μεταξύ του ένοπλου αγώνα εναντίον του κομμουνισμού και της αντίστασης ενάντια στη Δύναμη Κατοχής, το τελευταίο υπό την καθοδήγηση των Άγγλων κατασκόπων.

Οι ομάδες των κομμουνιστών είναι καλύτερα οργανωμένες, καθοδηγούνται με μεγαλύτερη ενέργεια και έχουν πιο ξεκάθαρους στόχους, σε αντίθεση με τις εθνικές ομάδες. Ασκούν τρομοκρατία εναντίον γερμανόφιλων Ελλήνων και εναντίον ολόκληρων χωριών (αναγκαστική στρατολόγηση και επίταξη). Σε πολλές περιπτώσεις πραγματοποιήθηκαν επιδρομές και επιθέσεις σε μόνους βρισκόμενους Γερμανούς στρατιώτες και στρατιωτικές ομάδες, με δύναμη έως διμοιρία. Ενώ οι συμμορίες του

ΕΛΑΣ στην Κρήτη προσπαθούσαν μέχρι πρότινος να αποφύγουν τις συγκρούσεις με το γερμανικό στρατό, φαίνεται να υπάρχει πρόσφατη εντολή να γίνουν πιο επιθετικές. Σύμφωνα με αποκτημένο ως λεία υλικό κατασκοπείας προκύπτει, ότι η βοήθεια των συμμάχων συγκεντρώνεται κυρίως στις συμμαχίες του ΕΛΑΣ. Οι Εθνικές Ομάδες Συμμοριών διαμαρτύρονται σχετικά με την παραμέλησή τους από τους Άγγλους. Άγγλοι κατάσκοποι εμφανίζονται, όσο ποτέ άλλοτε, σε στενή συνεργασία με τις ομάδες των συμμοριών των αμφότερων κατευθύνσεων. Η δραστηριοποίηση τους εντάθηκε. Είναι επαρκώς εφοδιασμένοι με ασύρματους υποκλοπής και διαθέτουν ένα εκτενές δίκτυο πρόσβασης σε ολόκληρη την επικράτεια της νήσου με αποτέλεσμα η Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού να πληροφορείται γρήγορα και περιεκτικά σχετικά με όλα τα συμβάντα στην Κρήτη.

Όπως διακρίνεται από το λαμβανόμενο ως λεία υλικό κατασκοπείας, η οργάνωση των συμμοριών, ιδιαίτερα στο κεντρικό τμήμα της νήσου, βρίσκεται υπό την επιτήρηση των συμμάχων. Από το υφαρπαγμένο υλικό προκύπτει, ότι μεμονωμένες ομάδες συμμοριών έχουν λάβει συγκεκριμένα καθήκοντα τακτικής για την περίπτωση απόβασης συμμαχικών στρατιωτικών δυνάμεων.

Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται η κάτωθι δομή:

1) Εθνικές συμμαχίες.

Νομός Χανίων: Πολλές μικρές ένοπλες ομάδες που κατά τα φαινόμενα δεν έχουν ακόμα μεταξύ τους συναντηθεί και εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα και διατηρούν στενότερη επαφή με Άγγλους αξιωματικούς Πληροφοριών και την εξόριστη κυβέρνηση στο Κάιρο. Βρίσκονται σε εξέλιξη προσπάθειες αυτές οι ομάδες να συγκεντρωθούν και να δραστηριοποιηθούν εναντίον των κομμουνιστικών συμμοριών.

Νομός Ρεθύμνου: Οι εθνικόφρονες δυνάμεις αντίστασης στο χώρο του Ρεθύμνου κατευθύνονται από τον Έλληνα λοχαγό *Τζιφάκη*. Σύμφωνα με πολύ πρόσφατες πληροφορίες, ο Τζιφάκης έχει προβεί στη διανομή ρουχισμού και υποδημάτων αγγλικής προέλευσης. Φαίνεται να θέλει να καταπολεμήσει την κομμουνιστική τρομοκρατία. Η τοποθεσία παραμονής της συμμορίας είναι τα βουνά γύρω από τα Μυριοκέφαλο, νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου.

Νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου, μεταξύ του βουνού Κέδρου και δυτικά της Ίδης, βρίσκεται η ενωμένη με τη συμμορία του Πετρακογιώργη συμμορία του Παπαδογιάννη. Δεν έχει εμφανιστεί κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Νομός Ηρακλείου: Στο νομό Ηρακλείου, τα εθνικού χαρακτήρα κινήματα αντίστασης καθοδηγούνται από τον Ιωάννη Μπαντουβά. Ο Μπαντουβάς έχει ψάξει στον προγραμματιζόμενο του αγώνα εναντίον των συμμοριών του ΕΛΑΣ να βρει στήριγμα στη Γερμανική Δύναμη Κατοχής. Διαπραγματεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη. Το ζήτημα τούτο κρατείται μυστικό. Επερωτήσεις μόνο υπό αυστηρότατη προστασία του απορρήτου.

2) Κομμουνιστικές συμμαχίες.

Στο νομό Χανίων, η συμμορία του ΕΛΑΣ καθοδηγείται από τον Έλληνα λοχαγό Κυανίδη. Υποομάδες της συμμορίας του Κυανίδη αναφέρονται με εναλλασσόμενη δύναμη των 60 έως 200 ανδρών. Επιδρομές εναντίον χωριών, πολλές επιθέσεις εναντίον ολιγάριθμων, με δύναμη έως μιας διμοιρίας, γερμανικών ομάδων, αποδεικνύουν την αποφασιστικότητα αυτών των συμμοριών. Εμφανίζονται στις τοποθεσίες νοτίως των Λάκκων, Θερίσσου και νοτιοδυτικά του Μάλεμε, στις περιοχές των χωριών Μαλάθυρος, Σάσσαλος, Βλάτος και Περιβόλια.

Στο νομό Ηρακλείου και στις ανατολικές περιοχές του Ρεθύμνου φαίνεται να βρίσκονται οι συμμαχίες του ΕΛΑΣ υπό την επιρροή του αρχηγού συμμορίας Ποδιά. Δεν μπόρεσε έως τώρα να εξακριβωθεί εάν ο Ποδιάς είναι ο αρχηγός όλων των ομάδων. Οι μέθοδοι του σχετικά με δολοφονίες και τρομοκρατία έχουν υιοθετηθεί οπωσδήποτε απ' όλες τις ομάδες στις περιοχές αυτές. Οι περιοχές κύριας δραστηριοποίησής του είναι το βουνό του Κέδρου (νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου), το

οροπέδιο της Νίδας, ο χώρος γύρω από τα Ανώγεια και η περιοχή των βουνών Μονοδένδρι και Οξύ Κεφάλι (νοτίως του Ηρακλείου).

3) Κατάσταση προπαγάνδας.

Ο εχθρός ασκεί την προπαγάνδα του κυρίως υπό τη μορφή της πολύ δραστήριας «Προπαγάνδας Ψιθύρων» η επίδραση της οποίας είναι αισθητή στη συμπεριφορά του πληθυσμού. Υλικό προπαγάνδας του εχθρού: εφημερίδα προπαγάνδας της ΕΠΟΝ (Παγκρήτιο Συμβούλιο της μοναδικής Πανελληνίας Οργάνωσης Νέων), φυλλάδια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, τοπική οργάνωση Κρήτης. Έχουν ριχθεί: μια ελληνόφωνη, τρεις γερμανόφωνες προκηρύξεις (προτροπή ακρόασης του πομπού του εχθρού, απειλή με τιμωρία για τα μέτρα βίας κ.ο.κ). Δεν έχει εμφανιστεί κάποιο νέο υλικό.

Δική μας προπαγάνδα: Οι εφημερίδες «Παρατηρητής» και «Κρητικός Κήρυκας» έχουν προμηθευτεί με υλικό και μέσω επικεφαλίδων, συνθημάτων κ.ο.κ, προσανατολίζονται περισσότερο στην «Προπαγάνδα Αγώνα». Τα μεγάφωνα στις πόλεις και στα καταλαμβανόμενα από τα στρατεύματα χωριά ακούγονται από πολλούς Έλληνες. Η δραστηριοποίηση ομιλητών πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία. Η οργανωμένη δραστηριοποίηση ομιλητών από την τοπική υπηρεσία της Διμοιρίας Προπαγάνδας Κρήτης στο Ηράκλειο ομιλιών με θέμα «γιατί αδελφοκτονία;», έλαβε χώρα στο Ηράκλειο και σε δέκα τοπικούς δήμους. Ένας Έλληνας ομιλητής (μισός Ρώσος μισός Έλληνας) μίλησε μπροστά σε περίπου δύο χιλιάδες ακροατές στα Χανιά σχετικά με τον μπολσεβικισμό. Μοιράστηκαν και ρίχθηκαν τέσσερις προκηρύξεις και μικρού μεγέθους φυλλάδια, 177.000 αντιτύπων συνολικά. Έγινε προμήθεια μόνο ενός μικρού και μη επαρκούς αριθμού αφισών.

Το Απόσπασμα Προπαγάνδας Κρήτης πραγματοποίησε δύο αφισοκολλήσεις σε τοίχους, η κάθε μια με 10.000 κομμάτια από τις οποίες η μια αποτελείται από μια σειρά εικόνων με θετικό αποτέλεσμα.

4) Εκτίμηση της κατάστασης.

1) Ο αυξανόμενος αριθμός συγκρούσεων μεταξύ συμμοριών και Γερμανικού Στρατού, η ανεπτυγμένη δραστηριότητα των Ομάδων Ειδικών Δυνάμεων Αγγλικού Στρατού με τη συνέργια και υποστήριξη Ελλήνων δολιοφθορέων, η συνεχής αύξηση του αριθμού δολοφονιών σε γερμανόφιλους Έλληνες δείχνουν ότι ο αντίπαλος προσπαθεί με όλα τα μέσα του κλεφτοπόλεμου να επιφέρει μεγάλης κλίμακας σύγχυση στο νησί.

2) Η απόβαση Αποσπασμάτων Ειδικών Στρατιωτικών Δυνάμεων των Άγγλων και η τρέχουσα προμήθεια ειδών εφοδιασμού για τις συμμορίες, που έχουν αναφερθεί σε αυξανόμενα αριθμό, δείχνει ότι στη διάθεση του αντίπαλου βρίσκεται ένα χωρίς έλεγχο μεγάλο τμήμα των νοτίων παραλίων της Κρήτης για αποβάσεις και διεισδύσεις ισχυρών δυνάμεων.

3) Με τη, μέσω συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης της Πολεμικής Αεροπορίας και υποβρυχίων, σχεδόν χωρίς κενά επιτήρηση των θαλασσίων χώρων μεταξύ Μήλου-Σαντορίνης και Κρήτης, καθίσταται για τον αντίπαλο η απότομη διακοπή του εφοδιασμού της νήσου αισθητή.

4) Το ευρεθέν υλικό κατασκοπείας και άλλα υφαρπαγμένα έγγραφα αποδεικνύουν, ότι η εντός Κρήτης οργάνωση των συμμοριών βρίσκεται σε συνάρτηση με τα σχέδια επιθέσεων των συμμάχων.

Ο αντίπαλος θα συνεχίσει τον κλεφτοπόλεμο με τα έως πρότινος μέσα για τη δημιουργία αναταραχής στο νησί και τη σε μεγάλο βαθμό αποδυνάμωση της γερμανικής θέσης. Σε περίπτωση μιας συμμαχικής απόβασης διαθέτει ήδη στην Κρήτη μια διοικούμενη σε αυστηρά πλαίσια οργάνωση συμμοριών και δολιοφθορέων που είναι αποφασιστικής σημασίας για τον αγώνα του. Τα γεγονότα των τελευταίων ημερών

δείχνουν ότι μικρής κλίμακας δραστηριότητα των συμμοριών μπορεί να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στον ανεφοδιασμό και τις συγκοινωνίες στο νησί.

Σελίδες 10-22 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Μυστικής Στρατιωτικής Αστυνομίας 611, από 29.7.1944.

Έκθεση Δραστηριότητας για τον Ιούλιο 1944.

(μετάφραση) 1. Ανασκόπηση δραστηριότητας της ομάδας.

Ο χώρος δραστηριοποίησης της ομάδας δεν έχει αλλάξει. Η αναφερόμενη στον προηγούμενο μήνα τοποθέτηση στη γραμματεία 5 (Ηράκλειο) δέκα ανδρών μιας Ειδικής Δύναμης Μυστικής Αστυνομίας Στρατού διατηρείται ως έχει, επειδή τα εκεί συμβάντα σχετικά με τις ομάδες συμμοριών και τρομοκρατικές ομάδες απαιτούν μια ενισχυμένου βαθμού αντιμετώπιση και επέμβαση.

Η δραστηριότητα της ομάδας, με κέντρο βάρους την άσκηση καθηκόντων στρατιωτικής αστυνομίας, στοχεύει στην υπεράσπιση και ασφάλεια των επιτελείων, στρατιωτικών εγκαταστάσεων και στόχων, στην αντιμετώπιση κατασκοπείας και δολιοφθορών, στον εντοπισμό και καταπολέμηση συμμοριών, στον εντοπισμό στοιχείων αποσάθρωσης στο εσωτερικό του Γερμανικού Στρατού, μεταξύ άλλων φαινομένων διαφθοράς. Τα αποκομισμένα αποτελέσματα ερευνών σ' όλους συνολικά τους τομείς, πρόσφεραν τις προϋποθέσεις για έναν αριθμό επιχειρήσεων σε ελεγχόμενες από τις συμμορίες περιοχές ή ύποπτες ως προς την ύπαρξη αυτών. Στα στρατεύματα διατέθηκαν στην περίπτωση αυτή Ειδικές Δυνάμεις Επέμβασης Μυστικής Αστυνομίας Στρατού. Συνελήφθησαν πολλοί Έλληνες λόγω συμμετοχής τους σε συμμορίες ή υποστήριξης αυτών, παράνομης οπλοκατοχής ή συμμετοχής σε οργανώσεις κατασκοπείας.

Δόθηκε, παρομοίως, μια ιδιαίτερη σημασία στην καταπολέμηση των κινημάτων αντίστασης και σε κάποιες περιπτώσεις επετεύχθη η εξουδετέρωση ηγετικών μελών κομμουνιστικών οργανώσεων.

Πραγματοποιήθηκαν εκ νέου πολλές στον αριθμό συλλήψεις που οφείλονται στις καταχωρήσεις στο Βιβλίο Αναζήτησης Καταζητούμενων της ομάδας για τη νήσο Κρήτη.

Οι έρευνες επεκτάθηκαν, εν συνεχεία, σε περιπτώσεις κατασκοπείας, δολιοφθοράς, υποστήριξης στον εχθρό, εχθρικής προπαγάνδας και παράνομης κατοχή εκρηκτικών υλών. Συνεχίστηκαν οι επανέλεγχοι ή η επίβλεψη υπόπτων κομμουνιστικών χώρων, εκκλησιών, φωτογραφείων ή καταστημάτων ηλεκτρονικών ειδών, αφιχθέντων και προς απόπλου πλοίων. Διορθώθηκαν και συμπληρώθηκαν οι λίστες των πρώην Ελλήνων αξιωματικών, των κομμουνιστών καθώς και των υπόπτων ατόμων.

Οι απασχολούμενοι στην ομάδα Έλληνες διερμηνείς επανελέγχθηκαν για λόγους προφύλαξης, κατόπιν διαταγής ανθυπολοχαγού της Υπηρεσίας Στρατιωτικής Αστυνομίας στην Ανώτατη Διοίκηση Στρατού Ήρας, Ομ. F, αρ. 2035/44 (II) της 7.6.1944

Στρατολογίες για τη δραστηριοποίηση επιπλέον συνεργαζομένων ατόμων πραγματοποιήθηκαν παρά τα λιγοστά μέσα που βρίσκονται διαθέσιμα για την περίπτωση αυτή.

Η προπαγάνδα του εχθρού, ιδιαίτερα στα απομακρυσμένα ορεινά χωριά, στα οποία έχει διαδοθεί, σε γενικές γραμμές, μόνο μια μονόπλευρη άποψη περί της κατάστασης πολέμου προς όφελος των Αγγλοαμερικάνων, είχε σημαντική επίδραση μέσω της επέκτασης του υλικού προπαγάνδας.

Η συνεργασία με τις στρατιωτικές αρχές και το στράτευμα χαρακτηρίζεται ως καλή. Η άρτιου βαθμού επιτήρηση της υπηρεσιακής δραστηριότητας της Ελληνικής Αστυνομίας Ασφάλειας επέδρασε εν συνεχεία θετικά.

Οι υποδεικνύομενοι έλεγχοι στις γραμματείες και εξωτερικές υπηρεσίες έχουν πραγματοποιηθεί. Δεν δόθηκε καμία αφορμή για διαμαρτυρίες και διευθετήθηκαν όλες οι υπάρχουσες εκκρεμότητες.

Η στρατιωτική εκπαίδευση των μελών της ομάδας πραγματοποιείται μια φορά εβδομαδιαίως. Η εκπαίδευση υπαξιωματικών συνεχίζεται με τη συμμετοχή όλων συνολικά των αξιωματικών της ομάδας, σύμφωνα με το υφιστάμενο σχέδιο εκπαίδευσης.

Για την άσκηση σκοποβολής ρίχθηκαν βολές με αρπαγμένο ως λάφυρο αγγλικό πολυβόλο όπλο, στην τρίτη άσκηση βάσει του Κανονισμού Στρατού Ξηράς 240.

Συγκεντρώθηκε στρατιωτικός εξοπλισμός, οπλισμός καθώς και οχήματα. Η έκκληση προς διάθεση οχημάτων στις μέρες αργίας έμεινε χωρίς αποτέλεσμα.

Η εξειδικευμένη εκπαίδευση των υποψηφίων Βοηθητικών Αστυνομίας συνεχίστηκε και έχουν προγραμματιστεί σεμινάρια ή η επανάληψη διαλέξεων, με υποδείξεις πρακτικών εμπειριών, αναφορικά με τα θέματα «διαχείριση των κατασχεμένων πειστηρίων και η προσωρινή τοποθέτηση τους σε ασφαλή χώρο», «Μυστική Αστυνομία Στρατού ως βοηθητικό όργανο στρατιωτικών δικαστηρίων», «συμπεριφορά κατά την επέμβαση».

Στο πλαίσιο της ιδεολογικού χαρακτήρα μόρφωσης επιτεύχθηκε η πραγματοποίηση διαλέξεων κατόπιν συνεννόησης με τον επικεφαλής αξιωματικό του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με θέματα «δημιουργία και εξέλιξη του Εθνικοσοσιαλιστικού Κινήματος» και «καθήκοντα και οργάνωση του Εθνικοσοσιαλιστικού Γερμανικού Εργατικού Κόμματος και των δομών του». Μέσω εβδομαδιαίου Βραδιού Συναναστροφής εμβαθύνεται η συντροφική συναναστροφή και η ευθυγράμμιση τους στο νόημα του εθνικοσοσιαλισμού.

Η κατάσταση της υγείας των μελών της ομάδας κρίνεται ικανοποιητική. Κάποιες ασθένειες με εκδήλωση πυρετού και η εμφάνιση των ονομαζόμενων «φουσκώματα Κρήτης», χρήζουν ανάγκης ιατρικής φροντίδας, ωστόσο μόνο σε μια περίπτωση καταγράφηκε απώλεια από στρατιωτική υπηρεσία.

Τα οχήματα της ομάδας βρίσκονται, παρά τις περιορισμένες δυνατότητες στην προμήθεια ανταλλακτικών, κατά 70% έτοιμα προς χρήση. Μέσω του επικεφαλής αυτών, πραγματοποιήθηκαν οι διατασσόμενοι έλεγχοι σε όλη συνολικά τον τομέα της ομάδας. Δεν προέκυψαν ιδιαίτερης μορφής ενστάσεις.

2. Συμπεριφορά του Γερμανικού Στρατού σε δημόσιους χώρους.

Η συμπεριφορά των μελών του Γερμανικού Στρατού μπορεί να χαρακτηριστεί σε γενικές γραμμές ως παραμένουσα καλή. Δεν παρατηρούνται συγκρούσεις μεταξύ των Γερμανών στρατιωτών και Ελλήνων πολιτών ή Ιταλών στρατιωτών σε όλη συνολικά την επικράτεια της ομάδας. Σχετικά με την απαγόρευση εισόδου σε ελληνικές ταβέρνες εκδηλώθηκαν εκ νέου διαμαρτυρίες και οι εμπλεκόμενοι στρατιώτες έχουν κληθεί στη Στρατιωτική Αστυνομία.

Σημεία υπονόμησης στο εσωτερικό του Γερμανικού Στρατού.

Τρεις στρατιώτες της Εθνικής Λίστας (Volksliste) III από πρώην περιοχή της Πολωνίας συνελήφθησαν στον τομέα της Γραμματείας 5 (Ηράκλειο), εξαιτίας προσβλητικών εκφράσεων εναντίον της Γερμανίας. Αισθάνονται όπως πρότινος Πολωνοί και όχι υποχρεωμένοι να πολεμήσουν στο πλευρό των Γερμανών. Οδηγήθηκαν στο αρμόδιο στρατιωτικό δικαστήριο της Μεραρχίας για την κρίση του.

Ένας υπαξιωματικός Μοίρας Πυροβολικού στην περιοχή των Χανίων συνελήφθη εξαιτίας υπονόμησης του Γερμανικού Στρατού. Οι προσκομιζόμενες εναντίον του κατηγορίες έχουν αποδειχθεί ως αληθείς. Η περατωθείσα τούτη υπόθεση προωθήθηκε στο αρμόδιο στρατιωτικό δικαστήριο της Μεραρχίας.

(περίληψη) Αναφέρονται περιπτώσεις λιποταξίας και χωρίς άδεια απομάκρυνσης μελών του Γερμανικού Στρατού και Επικουρικών, καταγράφοντας συνολικό αριθμό, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

(μετάφραση) 4. Σημαντικά συμβάντα στον τομέα της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Κατασκοπεία.

Στο πλαίσιο της κατασκοπείας από τον εχθρό έγιναν αντιληπτές μερικές περιπτώσεις που θα δικαιολογούσαν μεν μια επέμβαση, ωστόσο κρίθηκε σκόπιμο η περαιτέρω παρακολούθηση αυτών και η κατόπιν δίωξη. Σύμφωνα με τις έως τώρα διαπιστώσεις, στην Κρήτη εμφανίζεται μόνο η Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών η οποία έχει τοποθετήσει αξιωματικούς ως εκπροσώπους της έδρας στο Κάιρο και χρησιμοποιεί ντόπιους ως συνδέσμους ή κατασκόπους. Στις παρακάτω περιγραφόμενες περιπτώσεις αποδεικνύεται ξανά ότι για τους σκοπούς αυτούς χρησιμοποιούνται κυρίως γυναίκες.

Ένα ζευγάρι Ελλήνων από τα Χανιά, η Γεωργία και ο Μιχαήλ Κουμπουράς, 24 και 25 χρονών αντίστοιχα, έμποροι τροφίμων στο επάγγελμα, που χρησιμοποιούνταν από την Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών, πλησίασαν ένα Γερμανό στρατιώτη που εκτελούσε υπηρεσία ως τηλεφωνητής, ώστε να επιτύχει την εκμαίευση στρατιωτικών μυστικών. Η αρχή ενός «παιχνιδιού τακτικής» ανάμεσα στο στρατιώτη και στην οικογένεια οδήγησε στη διαπίστωση ότι η οικογένεια Κουμπουρά είχε μέσω τριών γνωστών συνεργατών των συμμοριών επαφή με τον Άγγλο αξιωματικό της Υπηρεσίας Πληροφοριών «Αλέκο». Η τακτική τούτη διακόπηκε κατόπιν διαταγής, η οικογένεια Κουμπουρά και ένας από τους συνεργούς των συμμοριών συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στο στρατιωτικό δικαστήριο για τη καταδίκη αυτών. Δύο από τους συνεργάτες των συμμοριών δραπέτευσαν. Εναντίον τους ξεκίνησαν διαδικασίες εντοπισμού τους.

Μεταξύ ενός υπαξιωματικού της Πολεμικής Αεροπορίας και της 30χρονης Ελληνίδας Ελευθερίας Ξηρουχάκη από τα Χανιά που είχε δραστηριοποιηθεί από Άγγλο κατάσκοπο ως συνδετικός κρίκος, δημιουργήθηκε μια προσωπική σχέση, την οποία προσπάθησε να εκμεταλλευτεί με σκοπό την απόσπαση στρατιωτικών μυστικών απ' αυτόν. Του ζήτησε την παράδοση σχεδίων Θέσεων Πυρός Πυροβολικού και Αντιαεροπορικών Πυροβόλων. Ο υπαξιωματικός, που ανέφερε αυτό το γεγονός, συμφώνησε, κατόπιν εντολής, φαινομενικά στις επιθυμίες της και κέρδισε κατ' αυτόν τον τρόπο την πλήρη εμπιστοσύνη της. Μεταξύ άλλων, του έγραψε γράμματα, από τα οποία προκύπτουν καταφανέστατα οι προθέσεις της όσον αφορά στην απόκτηση των σχεδίων των Θέσεων Πυροβολικού. Καθώς υπήρχαν αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία και προσκομίστηκαν από τον υπαξιωματικό επίσης αποδείξεις εναντίον έξι επιπλέον Ελλήνων, τουλάχιστον με την υποψία της γνώσης ή της συνδρομής αυτών, πραγματοποιήθηκε η σύλληψή τους και μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης αποδεικτικών στοιχείων, η μεταφορά τους στο αρμόδιο στρατιωτικό δικαστήριο. Η Ελευθερία Ξηρουχάκη καταδικάστηκε εις θάνατον για κατασκοπεία και η απόφαση εκτελέστηκε εν τω μεταξύ. Εναντίον των υπολοίπων κατηγορουμένων κινήθηκαν οι δικαστικές διαδικασίες, ωστόσο επιβλήθηκε η ποινή κράτησης για τη διάρκεια του πολέμου.

Μέσω διεξαγόμενων με μυστικότητα ερευνών συνελήφθησαν στην πόλη του Ηρακλείου δύο Αρμένιοι υπήκοοι, ο Albert Schakarian και ο Keborg Nadanian, για κατασκοπεία και συμμετοχή στην Εθνική Οργάνωση Αντίστασης ΕΟΚ. Σε κατ' οίκον έρευνα εντοπίστηκε σε μια όχι προς χρήση στέρνα στο αποχωρητήριο, το παρακάτω έτοιμο προς παράδοση έγγραφο υλικό και τοποθετήθηκε σε ασφαλή χώρο:

1) Γράμμα της Εθνικής Οργάνωσης Κρήτης (ΕΟΚ) προς τον «εκπρόσωπο της κυβέρνησης Κρήτης». Η επιστολή περιείχε πληροφορίες σχετικά με τη στάση της ΕΟΚ προς το ΕΑΜ και την απαίτηση σχηματισμού μιας μάχιμης δύναμης της ΕΟΚ, επειδή

σε διαφορετική περίπτωση θα βρισκόταν σε μειονεκτική θέση εξαιτίας της τρομοκρατίας και της δημαγωγίας του ΕΛΑΣ.

2) Αντίγραφο δύο διαταγών του Περιφερειακού Φρουραρχείου Ηρακλείου.

3) 7 φύλλα με καταχωρήσεις σχετικά με τη δύναμη, τον οπλισμό, εξοπλισμό και τη διοίκηση των γερμανικών μονάδων στρατού στο νομό Ηρακλείου.

4) Αναφορικά με τη δύναμη στρατευμάτων στο νομό Ηρακλείου, ημερομηνία καταγραφής η 31.5.1944.

5) Σχετικά με την κινητοποίηση και τα σχέδια δράσης της ΕΟΚ για την προβλεπόμενη απόβαση των συμμάχων, στα τέλη Οκτωβρίου/ αρχές Νοεμβρίου 1944 και τους χώρους απόβασης των αλεξιπτωτιστών του εχθρού. Αναφορικά με το περιεχόμενο 17 επιπλέον φύλλων δεν υπάρχουν ακόμη λεπτομέρειες.

Από το έως τώρα αποτέλεσμα της έρευνας προκύπτει ότι η οργάνωση της ΕΟΚ εκτείνεται κυρίως στους νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου και η διοίκηση της πρέπει να έχει τη μυστική της έδρα σε περιοχή της πόλης του Ηρακλείου.

Κατόπιν οριστικής αξιοποίησης των ντοκουμέντων σημειώθηκαν επιπλέον συλλήψεις και σήμερα, είναι ήδη βέβαιο ότι τα σχεδιαζόμενα αντίμετρα αυτής της εθνικής οργάνωσης θα επιφέρουν σημαντικού βαθμού πλήγματα.

Από έναν υπάλληλο της Ελληνικής Ασφάλειας εντοπίστηκε πλησίον των Χανίων, ο εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα καταζητούμενος πράκτορας της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και επικεφαλής ομάδας κατασκοπείας και τρομοκρατών, Έλληνας υπήκοος και έφεδρος υπολοχαγός, Εμμανουήλ Πιμπλής, ηλικίας 27 ετών. Ο Πιμπλής που γνώριζε ότι βρισκόνταν σε κίνδυνο, τράβηξε δύο αγγλικά περίστροφα και πυροβόλησε δύο φορές εναντίον του επεμβαίνοντος υπαλλήλου των οποίων πυρά μεν τραυμάτισαν σοβαρά, δεν τον εμπόδισαν όμως, να πυροβολήσει τον επιτιθέμενο με το όπλο του και να τον σκοτώσει. Κατά την έρευνα στο πτώμα του βρέθηκαν τα παρακάτω ντοκουμέντα που περιείχαν:

1) Εντολή του Άγγλου αξιωματικού της Υπηρεσίας Πληροφοριών «Γιάννης» (πιθανόν ψευδώνυμο του Άγγλου λοχαγού John Stanley) αναφέροντας

α) το όνομα του τωρινού διοικητή και του Πρώτου Αξιωματικού Γενικού Επιτελείου 133ης Μεραρχίας Πεζικού. Η εντολή ήταν χαρακτηρισμένη ως «ύψιστης σημασίας».

β) Παρατηρήσεις της εναέριας κίνησης στο αεροδρόμιο του Μάλεμε.

2) Επιστολή του «Γιάννη» στον Πιμπλή σχετικά με εντάσεις μεταξύ ΕΛΑΣ και ΕΟΚ.

3) Πλαστή ταυτότητα του Πιμπλή.

Το υλικό θα αξιοποιηθεί στη διεξαγωγή των εν συνεχεία ερευνών.

Δύο συγγενείς μεταξύ τους Έλληνες, ο Νικόλαος και ο Εμμανουήλ Πλουμής, 40 και 47 ετών αντίστοιχα, συνελήφθησαν στο νομό Ηρακλείου με την κατηγορία της κατασκοπείας υπέρ της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Πρόκειται για στρατολογημένους οι οποίοι δραστηριοποιήθηκαν μέσω του εντεταλμένου της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών ως έμποροι για την άντληση στοιχείων αναφορικά με τη δύναμη των στρατευμάτων και του σχεδίου οχύρωσης στην πεδιάδα της Μεσσαράς. Μέσω εν μέρει ομολογίας και ανακαλυπτόμενου επιβαρυντικού υλικού, απεδείχθη η περίπτωση της κατασκοπείας και οι δύο Έλληνες προσήχθησαν στο δικαστήριο για την κρίση του.

Τον Απρίλιο του ίδιου έτους βρέθηκε πλησίον του χωριού Νεροκούρου, νομού Χανίων, ο Άγγλος William Turton, 25 ετών, με σοβαρές κρανιακές κακώσεις. Ο Turton ήλθε στο νησί, το έτος 1940, ως στρατιώτης και διέφυγε στα βουνά κατά την απόβαση των Γερμανών αλεξιπτωτιστών, όπως εικάζεται για να περιμείνει εκεί έως τη λήξη του πολέμου. Η προέλευση των τραυμάτων του δεν μπόρεσε παρά τις επαναλαμβανόμενες

ανακρίσεις να διασαφηνιστεί. Μπορεί να υποθέσει κάποιος ότι αποδίδονται σε πολιτικά κίνητρα.

Ο Turton εικάζεται ότι ήταν ενεργό μέλος της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και δραστηριοποιούνταν στο νησί. Δεν κατέστη δυνατή η προσκόμιση συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων. Μεταφέρθηκε την 20.7 στην Υπηρεσία Πληροφοριών στην Αθήνα, κατόπιν διαταγής του αρχηγού του Επιτελείου Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

Περιπτώσεις δολιοφθοράς.

Κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι περιπτώσεις δολιοφθοράς σε καλώδια:

Στο νομό Χανίων	5
Στο νομό Ρεθύμνου	9
Στο νομό Ηρακλείου	5
Στο νομό Λασιθίου	8
<u>συνολικά</u>	<u>27</u>

Σε 2 περιπτώσεις μπόρεσαν να εξακριβωθούν οι δράστες, ένας 81 ετών Έλληνας ο οποίος παραπέμφθηκε στο δικαστήριο και μια 48χρονη διανοητικά άρρωστη Ελληνίδα η οποία δε μπορεί να συλληφθεί. Στα παρακείμενα των χώρων πραγματοποίησης δολιοφθοράς χωριά, θα πραγματοποιηθούν αντίποινα σε περίπτωση που η εξακρίβωση των δραστών καταστεί αδύνατη.

Από τις 9 περιπτώσεις δολιοφθοράς στο νομό Ρεθύμνου οι επτά σημειώθηκαν από επιχειρήσεις Αγγλικών Ειδικών Δυνάμεων τη νύχτα προς 23.7. Σε όλες συνολικά τις περιπτώσεις αποκόπηκαν οι τηλεφωνικοί στύλοι με πριόνι στο ύψος του ενός μέτρου και αποκολλήθηκαν οι αγωγοί.

Τη νύχτα προς 22.7, λίγο πριν τα μεσάνυχτα, κατεστράφησαν στην αποθήκη υγρών καυσίμων στο Δράσι, πλησίον της Νεάπολης νομού Λασιθίου, πέντε σοροί βαρελιών χωρητικότητας 200 λίτρων βενζίνης, έπειτα από τοποθέτηση εκρηκτικού μηχανισμού.

Κατά τη διάρκεια της νύχτας προς 23.7, λίγο πριν τα μεσάνυχτα, πραγματοποιήθηκαν παρομοίως μέσω τοποθέτησης εκρηκτικού μηχανισμού, δολιοφθορές στις αποθήκες υγρών καυσίμων σε:

Αλικιανό, νομός Χανίων
Βουκολιές, νομός Χανίων
Σίβα, νομός Ηρακλείου
Καστέλι, νομός Ηρακλείου.

Συνολικά κατεστράφησαν από εκδήλωση φωτιάς περίπου 1.120 βαρέλια βενζίνης με 200 λίτρα έκαστο, 4.500 λίτρα λαδιού μηχανής, 3.380 κ. λιπαντικής ουσίας, 600 λίτρα πετρελαίου και 300 λίτρα λαδιού κίνησης. 3 φρουροί σκοτώθηκαν κατά την ανταλλαγή πυρών και δύο τραυματίστηκαν. Στην αποθήκη υγρών καυσίμων στον Αλικιανό εντοπίστηκαν με τη βοήθεια ενός σκύλου Αστυνομίας και αιχμαλωτίστηκαν ένας Άγγλος λοχαγός και ένας Άγγλος υποδεκανέας.

Ορισμένοι εκρηκτικοί μηχανισμοί που χρησιμοποιήθηκαν στις αποθήκες υγρών καυσίμων και δεν εξερράγησαν και τοποθετήθηκαν σε ασφαλές μέρος. Πρόκειται για εκρηκτικούς μηχανισμούς αγγλικής προέλευσης που είναι γνωστοί ως «Εκρηκτικός Μηχανισμός Αφρική» και είναι εφοδιασμένοι παρομοίως με τον γνωστό μηχανισμό πυροδότησης «Συσκευασία Ανατίναξης Αφρική». Κάθε γόμωση περιλάμβανε 200 γρ. εκρηκτικής ύλης σε στρογγυλό σχήμα, τοποθετημένη σε ένα σακίδιο από λινό (πλαστικό). Τοποθετήθηκαν δύο ανεξάρτητοι μεταξύ τους πυροδότες (χρονικά ελεγχόμενη πυροδότηση και απλή πυροδότηση με φυτίλι). Η ελεγχόμενη χρονικά πυροδότηση αποτελείται από έναν με χημική ρευστότητα γεμισμένο μικρό μεταλλικό σωλήνα (time pencil), στον οποίο μέσω της ρευστότητας φθείρεται το σύρμα μέχρι τέλους και κατά αυτόν τον τρόπο πραγματοποιείται η πυροδότηση. Η πυροδότηση δια του φυτιλιού προβλέπονταν με ένα πυροκροτητή καλωδίου ελεγχόμενης πυροδότησης

και περίπου 50 εκατοστά καλωδίου ελεγχόμενης πυροδότησης. Καταφανέστατα, ο τελευταίος τρόπος πυροδότησης θα χρησιμοποιούταν σε απόπειρες αιφνιδιασμού. Οι γομώσεις παρεδόθησαν στον επικεφαλής των Σκαπανέων ως προς την αξιολόγησή τους. Από την ανάκριση των δύο Άγγλων αιχμαλώτων προέκυψε ότι όλες συνολικά οι δολιοφθορές πραγματοποιήθηκαν από επιχείρηση αγγλικών ειδικών δυνάμεων. Πρόκειται για αλεξιπτωτιστές που είχαν εκπαιδευτεί για 9 μήνες στους τομείς «καταστροφές και δολιοφθορές» στην Αίγυπτο και δραστηριοποιήθηκαν ως μέλη της Ειδικής Ομάδας S.B.S 10 για πρώτη φορά στην Κρήτη.

Σύμφωνα με καταθέσεις του Άγγλου υποδεκανέα απέπλευσαν, στις 19.7, 60 περίπου μέλη της μονάδας του, εκ των οποίων 10-12 αξιωματικοί, ως Ομάδες Δολιοφθορέων με δύο πλοία (πιθανότατα ταχύπλοα) από λιμάνι της Αιγύπτου με κατεύθυνση την Κρήτη και αφίχθησαν τη νύχτα της 20.7 σε διαφορετικές θέσεις των νοτίων παραλίων. Στις ομάδες αυτές προστέθηκαν Έλληνες προερχόμενοι από την Αίγυπτο αξιωματικοί φορώντας αγγλικές στρατιωτικές στολές με διακριτικά ως οδηγοί της περιοχής. Για λόγους μυστικότητας, οι ομάδες είχαν λάβει εντολή να αποφύγουν κάθε επαφή με τους κατοίκους στην Κρήτη.

Στους χώρους δράσης είχαν αφεθεί αγγλικά έγγραφα με το κάτωθι περιεχόμενο: «Τούτο είναι έργο μόνο των Βρετανικών Ειδικών Δυνάμεων στον πόλεμο στην Κρήτη. Οποιαδήποτε αντίποινα εναντίον αθώου πληθυσμού θα ήταν αδικία. Μια Βρετανική Ομάδα Ειδικών Δυνάμεων».

Οι έρευνες συνεχίζονται.

Κατάσταση των συμμοριών.

1. Γενικά.

Κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου δεν έχει σημειωθεί καμία σημαντική αλλαγή στις περιοχές των συμμοριών στο νησί.

Αναφέρεται ως αξιοσημείωτο, η έντονη δραστηριότητα των συμμοριών των κομμουνιστών σε σύγκριση με αυτή των εθνικών, ιδιαίτερα στους νομούς Χανίων και Ηρακλείου.

Συνεπεία της, σε μεγάλο βαθμό, καταδίωξης των κομμουνιστικών στοιχείων στην πόλη των Χανίων, πολλοί υποστηρικτές του ΕΑΜ από φόβο ως προς τη σύλληψή τους, πολέμησαν στην πλευρά του ΕΛΑΣ νομού Χανίων που ενισχύθηκε σημαντικά εξαιτίας τούτου.

Σε κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις γινόταν αντιληπτή μια εξαιρετικά τεταμένη σχέση ανάμεσα στη οργάνωση του ΕΛΑΣ και της ΕΟΚ. Οι προσπάθειες των συμμάχων να φέρουν τα συμφέροντα και των δύο συμμοριών υπό κοινό παρανομαστή, μπορούν έως τώρα να θεωρηθούν ως αποτυχημένες.

2. Κινήσεις των συμμοριών και κατασκοπεία αυτών.

Νομός Χανίων, επαρχία Σελίνου.

Η εθνικοδημοκρατική συμμορία των αδελφών Πατεράκη, δύναμης 25-30 ανδρών, δεν έχει εμφανιστεί κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Ο χώρος παραμονής της είναι όπως πρότινος η περιοχή των Λευκών Όρεων. Εξαιτίας της προσέγγισής της στα χωριά Πρινές και Κακοδίκι (22 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων) γνώρισε η περιοχή των συμμοριών μια άνευ σημασίας μετατόπιση.

Η συγκράτηση της συμμορίας αποδίδεται στην πρόσφατη τοποθέτηση μιας Γερμανικής Ειδικής Ομάδας Καταδίωξης Συμμοριών στο Ροδοβάνι Σελίνου.

Ο Άγγλος αξιωματικός Υπηρεσίας Πληροφοριών με το ψευδώνυμο «Διονύσιος» επέστρεψε, σύμφωνα με διάφορες αναφορές, αρχές Ιουλίου στο Κάιρο, όπου κατά τα λεγόμενα, του καταλογίστηκε η ευθύνη μη επαρκούς δραστηριότητας στο νησί και καταδικάστηκε σε φυλάκιση. Στη θέση του επέστρεψε, αρχές Ιουλίου, στην Κρήτη ο Άγγλος αξιωματικός Υπηρεσίας Πληροφοριών «Αλέκος», εκπρόσωπός του οποίου

ήταν ο «Διονύσιος» και παρέμεινε σύμφωνα με επιβεβαιωμένες αναφορές πλησίον του χωριού Κακοδίκι (22 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων).

Νομός Χανίων. Επαρχία Αποκόρωνα.

Η συμμορία του Αποκόρωνα αύξησε ξανά, μετά από προσωρινή εξασθένιση που υπέστη, τη δύναμή της το μήνα Ιούλιο, σε περίπου 120-150 άνδρες.

Η περιοχή δράσης της επεκτάθηκε εκ νέου προς το δυτικό τμήμα της νήσου έως την περιοχή των Παλαιών Ρουμάτων (24 χλμ νοτιοδυτικά των Χανίων).

Την 16.7 διεξήγαγε η συμμορία υπό την αρχηγία του Έλληνα πρώην ήλαρχου Κυανίδη κοντά στα Παλαιά Ρούματα μια αιφνιδιαστική επίθεση εναντίον ομάδας της ελληνικής Ειδικής Δύναμης Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη. 20 μέλη της δύναμης αυτής νικήθηκαν και αφοπλίστηκαν. Οι συμμορίτες άνοιξαν πυρ με πολυβόλα, οπλοπολυβόλα και караμπίνες και τραυματίστηκαν τέσσερις χωροφύλακες. Όλοι συνολικά οι χωροφύλακες ανακρίθηκαν, τους ζητήθηκε να προσχωρήσουν στη συμμορία και υπό την απειλή της εκτέλεσής τους, απειράπησαν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στην Ειδική Ομάδα Καταδίωξης. 8 συμμορίτες αναγνωρίστηκαν με απόλυτη βεβαιότητα από τους χωροφύλακες (που μετά το πέρας της ανάκρισής τους αφέθησαν ξανά ελεύθεροι από τους συμμορίτες). Στη συμμορία βρίσκονταν ακόμη δύο Ιταλοί στρατιώτες και ένας Ρώσος.

Την 6.7, 40 άνδρες της συμμορίας του Αποκόρωνα, στην περιοχή νοτίως των Λάκκων (14 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων), αφοπλίσαν μια Ειδική Ομάδα της Ελληνικής Αστυνομίας, αποτελούμενη από 7 άνδρες. Οι 40 αυτοί συμμορίτες είχαν στην κατοχή τους τρία γερμανικής προέλευσης οπλοπολυβόλα και ένα Ελαφρύ Πολυβόλο.

Νομός Ρεθύμνης.

Στο νομό Ρεθύμνης δεν σημειώθηκε καμιά συγκεντρωτική δράση μεγάλου μεγέθους ομάδων συμμοριών ούτε εναντίον στρατιωτικών τμημάτων μήδε χωριών. Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ο τωρινός χαρακτηρίζεται εκ νέου από μια αύξηση του αριθμού αιφνιδιαστικών επιθέσεων και κλοπών από ενόπλους.

Η εμφανιζόμενη το μήνα Ιούνιο συμμορία του Έλληνα υπολοχαγού Τρουλινού άλλαξε διαρκώς, το μήνα Ιούλιο, το χώρο παραμονής της, μεταξύ του όρους Κέδρος (25 χλμ νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου) και της περιοχής στους δυτικούς πρόποδες της οροσειράς Ίδης (25 χλμ. ανατολικά-νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου).

Η εθνικοδημοκρατική συμμορία του ταγματάρχη Τζιφάκη διασπάστηκε σε μικρές ομάδες και παρέμεινε στην ευρύτερη περιοχή των χωριών Πρινές και Ατσιπόπουλο (5 χλμ. νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου). Έως τώρα, η συμμορία δεν έχει εμφανιστεί σε άλλες περιοχές. Ο Τζιφάκης βρίσκεται σε επαφή με Άγγλους αξιωματικούς και συνεργάζεται με την Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών. Αυτός και τα υπόλοιπα μέλη έχουν στην κατοχή τους χρυσές λίρες.

Στο δυτικό τμήμα του νομού Ρεθύμνης (20 χλμ. Νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου) εμφανίστηκε μια νέα συμμορία, δύναμης 30-40 ανδρών που πιθανώς βρίσκεται υπό την αγγλοαμερικανική επιρροή. Έχει χωρισθεί σε ολιγάριθμες ομάδες οι οποίες αλλάζουν συνεχώς το χώρο παραμονής τους στην προαναφερθείσα περιοχή. Η πραγματοποιούμενη, αρχές Ιουλίου, προσέγγιση ενός εχθρικού υποβρυχίου μπορεί να συνδεθεί με την ύπαρξη επικοινωνίας με τους εχθρούς στο εξωτερικό. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με την συμμορία δεν είναι έως τώρα γνωστές.

Και οι τρεις συμμορίες της περιοχής του Ρεθύμνου είναι εξοπλισμένες με τυφέκια, πιστόλια και χειροβομβίδες. Οπλοπολυβόλα υπάρχουν μόνο σε μικρό αριθμό.

Νομός Ηρακλείου, νότια πλαγιά της οροσειράς Ίδης.

Η συμμορία του Πετρακογιώργη κινήθηκε το μήνα Ιούλιο σε εξαιρετικά ήρεμα πλαίσια και δεν εμφανίστηκε καθόλου. Ο χώρος παραμονής της βρίσκεται ακόμη στην οροσειρά Ίδη, βορείως των χωριών Νίθαβρη και Κουρούτες (10 χλμ. βόρεια-βορειοδυτικά του Τυπακίου).

Νομός Ηρακλείου, Λασιθιώτικα Όρη.

Η συμμορία του Μπαντουβά στην περιοχή αυτή έχει αυξήσει τον αριθμό των μελών της, κατά το τελευταίο διάστημα, σε 150-208 συμμορίτες. Δραστηριοποιούνται το μήνα Ιούλιο στους πρόποδες της οροσειράς Ίδ, στις βόρειες πλαγιές των Αστερουσιών και αποκλειστικά, σε όλη συνολικά την επικράτεια των Λασιθιώτικων Όρων.

Επειδή στη συμμορία, στο τωρινό χρονικό διάστημα, επικρατεί μια έλλειψη οργάνωσης, δεν έκανε το μήνα Ιούλιο αισθητή την παρουσία της.

Ο εξοπλισμός, ο ρουχισμός και η τροφοδοσία είναι σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό ελλιπής. Η από τους Αγγλοαμερικανούς, σύμφωνα με την υπογεγραμμένη Συνθήκη του Λιβάνου, αναλαμβανομένη υποχρέωση, να εφοδιάσουν τη συμμορία με όλα τα απαραίτητα μέσα, δεν τηρήθηκε έως τώρα. Αυτό το γεγονός προκύπτει ολοφάνερα από ευρεθέν έγγραφο υλικό.

Η συμμορία αποτελείται αποκλειστικά από μέλη της ΕΟΚ, εκ των οποίων πολλοί φυγάδες Έλληνες αξιωματικοί, και βρίσκεται πλήρως υπό την επιρροή των Αγγλοαμερικάνων.

Η επικοινωνία με δυνάμεις του εχθρού στο εξωτερικό πραγματοποιείται μέσω ασυρμάτων και υποβρυχίων.

Νομός Ηρακλείου, ανατολική περιφέρεια της οροσειράς Ίδη.

Η συμμορία του Ποδιά εδρεύει, το μήνα Ιούλιο, στους ανατολικούς πρόποδες της οροσειράς Ίδη. Μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις έχει αναφερθεί η εμφάνισή της στις βόρειες πλαγιές της οροσειράς των Αστερουσιών.

Η τωρινή δύναμη της συμμορίας περιλαμβάνει 70-75 περίπου άνδρες. Είναι διαμοιρασμένη σε τρεις ισοδύναμες ομάδες που διοικούνται από τρεις γνωστούς αρχηγούς. Στη δραστηριότητά της περιλαμβάνεται επίσης, στην εξεταζόμενη περίοδο, η δολοφονία γερμανόφιλων κατοίκων. Γνωστοποιήθηκαν συνολικά τέσσερις δολοφονίες, δύο απόπειρες δολοφονίας και μια απαγωγή.

Στη συμμορία του Ποδιά βρίσκονται πολλοί λιποτάκτες Ιταλοί στρατιώτες.

Ο εξοπλισμός, η τροφοδοσία και ο ρουχισμός της συμμορίας του Ποδιά κρίνεται καλός. Διαθέτει ένα μεγάλο αριθμό οπλοπολυβόλων.

Βρίσκεται, μέσω της διαμεσολάβησης της συμμορίας του Μπαντουβά, σε επικοινωνία με τον εχθρό στο εξωτερικό. Σύνδεσμος ανάμεσα στον Μπαντουβά και τον Ποδιά είναι ένας Άγγλος αξιωματικός.

Σε κάθε μια από τις 186 κοινότητες του νομού Ηρακλείου βρίσκονται τέσσερις έως έξι ένοπλοι Έλληνες οι οποίοι αποτελούν την πρώτη εφεδρεία της συμμορίας του Ποδιά. Εκτός τούτου, στις κοινότητες βρίσκεται ο ίδιος αριθμός έμπιστων Ελλήνων που αποτελούν τη δεύτερη ομάδα εφεδρειών. Ο εξοπλισμός της δεύτερης ομάδας εφεδρειών βρίσκεται στην αρχή υλοποίησης του.

Η συμμορία του Ποδιά διαθέτει, εκτός των 70 ενεργών μελών της πάνω από 1.000 περίπου ενόπλους και περίπου άλλους 1.000 άοπλους ακολούθους.

Νομός Λασιθίου.

Στο νομό Λασιθίου δεν εμφανίστηκαν, στην εξεταζόμενη περίοδο, εκτός ορισμένων ενόπλων ζωοκλεφτών, καθόλου ένοπλες ομάδες συμμοριτών.

Καταπολέμηση των συμμοριών.

Νομός Χανίων, επαρχία Σελίνου.

Το μήνα Ιούλιο πραγματοποιήθηκε από το Γερμανικό Στρατό, σε συνεργασία με μια Ειδική Δύναμη της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, μια τεσσάρων βδομάδων επιχείρηση προς εντοπισμό των 15 αποβιβαζομένων, το μήνα Ιούνιο, Άγγλων και Αμερικανών αξιωματικών και των γνωστών δολοφόνων του λοχία-σκοπού της Στρατιωτικής Αστυνομίας. Δεν προκλήθηκε κάποια στρατιωτική αψιμαχία.

Νομός Χανίων, επαρχία Αποκόρωνα.

Μεταξύ 20.-21.6 πραγματοποιήθηκε, 18 χλμ. νοτίως των Χανίων, επιχείρηση εναντίον μιας όπως αναφέρεται συμμορίας με δύναμη 15-0 άνδρες. Δεν επιβεβαιώθηκε η αναφορά.

Νομός Ηρακλείου.

Την 16.7 σκοτώθηκαν, κατά τη διάρκεια επιχείρησης στην οροσειρά της Ίδης, κατά την οποία συμμετείχε μια Ειδική Δύναμη Επέμβασης της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, τέσσερις συμμορίτες, κατά τη διάρκεια ανταλλαγής πυρών. Ανακαλύφθηκαν τέσσερα τουφέκια, εκατό σφαίρες και 13 περιβραχιόνια με την κόκκινου χρώματος αναγραφή ΕΛΑΣ.

Σε μια ακόμη επιχείρηση σκοτώθηκε ένας συμμορίτης (Ιταλός) κατά την προβολή αντίστασης εκ μέρους του.

Συνολικά συνελήφθησαν, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων στο νομό Ηρακλείου, περίπου 1.000 άτομα, εξαιτίας υποψίας για συμμετοχή αυτών στις συμμορίες ή υποστήριξης αυτών. Από τους συλληφθέντες κρατούνται ακόμη 30 άτομα.

Μεταξύ 5-7.7 πραγματοποιήθηκε στο χωριό Ζαρός (32 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου) επιχείρηση, επιδιώκοντας τον έλεγχο υπόπτων για συμμετοχή σε συμμορίες. Κατά τον έλεγχο τούτο δεν προέκυψε κάτι το ενοχοποιητικό.

Απόπειρες εναντίον μελών του Γερμανικού Στρατού και γερμανόφιλων κατοίκων.

Την 28.6, ένα όχημα του Λόχου Προπαγάνδας στο δρόμο Παλαιόχωρα- Βουκολιές (30 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων) δέχθηκε πυρά από τρεις αγνώστων στοιχείων συμμορίτες.

Την 18.7, μια περιπολία, αποτελούμενη από 26 Έλληνες Αστυνομικούς, πλησίον του Ασκύφου (27 χλμ. νοτιοανατολικά των Χανίων) δέχθηκε πυρά από 5 ένοπλους συμμορίτες.

Στο νομό Ρεθύμνης σκοτώθηκαν το μήνα Ιούλιο 3 γερμανόφιλοι δήμαρχοι από αγνώστους συμμορίτες. Ένας ακόμη απήχθη. Όλοι συνολικά δραστηριοποιούνταν ως σύνδεσμοι περιορισμένου πλαισίου με τη Μυστική Αστυνομία Στρατού. Σε μια περίπτωση αφέθησαν 50 σημειώματα στον τόπο του εγκλήματος με την αναγραφή «Οργάνωση του ΕΑΜ. Έτσι, όπως στην περίπτωση αυτή, εκδικούνται οι μαχητές του ΕΛΑΣ».

Στο νομό Ηρακλείου πραγματοποιήθηκαν 4 δολοφονίες, δύο απόπειρες δολοφονίας, μια απαγωγή γερμανόφιλου Έλληνα και πολλές αιφνιδιαστικές επιθέσεις σε σταθμό της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι αγνώστων στοιχείων δράστες διέφυγαν.

Την 20.7, 20 ένοπλοι συμμορίτες εισέβαλλαν στην οικία του ιερέα του χωριού Κεραμούτσι (18 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Καθώς δεν βρήκαν τον ιερέα εκεί, έκλεψαν την προίκα του, κατέστρεψαν τα άμφια του και έκαψαν τα εκκλησιαστικά βιβλία. Το συμβάν αξιοποιήθηκε για λόγους προπαγάνδας.

Τη νύχτα της 23 προς 24.7, η Ειδική Ομάδα Ξυλοκόπων, αποτελούμενη από 2 Γερμανούς στρατιώτες και τρεις Ιταλούς Πρόθυμους Μάχης, στην Πυργού (16 χλμ. νοτίως του Ηρακλείου) δέχθηκε αιφνιδιαστική επίθεση από μια ισχυρή συμμορία των 50 ανδρών. Ένας στρατιώτης και ένας Πρόθυμος Μάχης σκοτώθηκαν, οι υπόλοιποι δύο τραυματίστηκαν. Κατόπιν κοπής των τηλεφωνικών καλωδίων, η συμμορία υπεχώρησε με κατεύθυνση τον Κρουσώνα (18 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου).

Την ίδια νύχτα περικυκλώθηκε στο Ζαρό (33 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου) το διοικητήριο του επικεφαλής του 22ου Λόχου Συνεργείου Οχημάτων, λοχαγού Fuhrmann, από μια ομάδα συμμοριτών και δεχόταν επί μισή ώρα πυρά από Βαρύ Πολυβόλο, ένα έως δύο Ελαφρά Πολυβόλα και πολλά τον αριθμό μικρού διαμετρήματος όπλα. Ένας φρουρός περιπολίας σκοτώθηκε στο σημείο αυτό, από ριπή οπλοπολυβόλου. Δεν υπήρχαν άλλες απώλειες. Μετά την εκδήλωση επίθεσης υποχώρησε η συμμορία με βόρεια κατεύθυνση.

Κινήματα αντίστασης.

ΕΟΚ

Η αντίσταση ενάντια στη Δύναμη Κατοχής αποδίδεται κυρίως στις πολλές πρωτοβουλίες της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού. Διαπιστώνεται Σε στο σημείο αυτό ότι το εθνικό κίνημα αντίστασης παίρνει προβάδισμα έναντι του κομμουνιστικού. Όπως, ωστόσο, προκύπτει από ευρεθείσες προκηρύξεις, προσωπικές επιστολές ηγετικών μελών και καταθέσεις συλληφθέντων, η διοίκηση των εθνικών διατηρεί μια επιφύλαξη ως προς την περαιτέρω διατήρηση της εν λόγω κατάστασης. Απαιτείται η επέμβαση επιπλέον Ομάδων Κρούσης και μέσω αυτού ευελπιστείται μια διαρκή και σταθερή επίδραση στον πληθυσμό. Στο πλαίσιο αυτό θα υπάρξει αναφορά στις δράσεις τρομοκρατίας των κομμουνιστικών οργανώσεων, καθώς θεωρείται ότι θα πρέπει να ασκηθεί στον πληθυσμό μια συνειδητή πίεση ώστε να κερδίσουν την υποστήριξη τους ή την ενεργή δραστηριοποίηση τους.

Η οργάνωση της ΕΟΚ έχει όπως πρότινος τις κύριες βάσεις της στο νομό Χανίων (επαρχία Σελίνου), Ηρακλείου και Λασιθίου. Η δραστηριότητα της εκτείνεται όπως άλλοτε στην προπαγάνδα υπέρ του εχθρού, κατασκοπεία και δολιοφθορά.

Μέσω κατασκοπείας έχουν αναφερθεί τα συμβάντα στα οποία συμμετείχαν μέλη της ΕΟΚ. Όσον αφορά στη διοίκησή της δεν έχει συντελεστεί καμία αλλαγή συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα.

ΕΑΜ

Διακρίνεται η ολοένα και πιο εντατικού χαρακτήρα δραστηριοποίηση του εκπροσώπου της Κεντρικής Επιτροπής του ΕΑΜ και του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, δικηγόρου Ευάγγελου *Κτιστάκη* στον οργανωτικό τομέα στην Κρήτη, έως τη σύλληψή του. Η μέθοδος του «πολέμα τον αντίπαλο και τον ασταθή» φαίνεται να επιβάλλεται όλο και περισσότερο και να προτρέπει τον πληθυσμό για παροχή υποστήριξης. Ισχύει ως αποδεδειγμένο γεγονός ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα εθνικές δυνάμεις είχαν αλλάξει στρατόπεδο, προσχωρώντας στο ΕΑΜ.

Έχει γίνει από αξιόπιστες πηγές γνωστό ότι ένας διάδοχος του *Κτιστάκη* έχει αναλάβει ήδη δράση στην Κρήτη. Πρόκειται για έναν άνδρα καταγόμενο από την περιοχή της Μακεδονίας για τον οποίο ωστόσο είναι γνωστό μόνο το ψευδώνυμο «Γαλάνης». Δεν έχει γνωστοποιηθεί κάτι σχετικά με μια ιδιαίτερη οργανωτική δραστηριότητα αυτού του άνδρα. Δίπλα στο «Γαλάνη» δραστηριοποιείται στη διοίκηση ο γνωστός κομμουνιστής, καταγόμενος από τα Χανιά, *Εμμανουήλ Ζεβελάκης*. Ο Ζεβελάκης ήταν ο πλησιέστερα ευρισκόμενος συνεργάτης του *Κτιστάκη*, και ως τέτοιος, είχε μνηθεί στα σχέδια του και στις λεπτομέρειες της αναδιοργάνωσης του κόμματος και του κινήματος. Αμφότεροι προσπάθησαν να προωθήσουν την, από τον *Κτιστάκη* επιδιωκόμενη και που ήδη είχε αρχίσει, επαφή των κινήματων αντίστασης.

Ο «Γαλάνης» και ο Ζεβελάκης πρέπει να διαμένουν στα Χανιά, ωστόσο ο τόπος παραμονής τους αλλάζει συνεχώς. Ο «Γαλάνης» σε συνομιλίες με άλλους φρουρείται πάντοτε από οπλισμένους με πιστόλια και χειροβομβίδες κομμουνιστές.

Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέτρα για τη σύλληψη αυτών των δύο αρχηγών των κομμουνιστών.

ΕΠΟΝ

Ο συλληφθείς, το μήνα Μάιο, επικεφαλής της ΕΠΟΝ στην Κρήτη, *Δημήτριος Λιονάκης* και ο ταμίας της οργάνωσης *Αντώνιος Μπριλάκης*, καταδικάστηκαν από δικαστήριο εις θάνατον, δύο επιπλέον μέλη της ΕΠΟΝ σε πέντε χρόνια φυλάκιση. Η θανατική ποινή εκτελέστηκε εν τω μεταξύ.

Κατά τη διάρκεια περαιτέρω ερευνών εναντίον μελών της ΕΠΟΝ συνελήφθη, τέλη Ιουνίου, ο υπεύθυνος Προπαγάνδας και επικεφαλής στρατολόγησης υποψηφίων μελών αυτής της οργάνωσης στα Χανιά, ο *Εμμανουήλ Παπουτσάκης* και οδηγήθηκε στο δικαστήριο. Ο Παπουτσάκης καταδικάστηκε την 20.7 εις θάνατο.

Στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο δεν έκανε σχεδόν καθόλου αισθητή τη παρουσία της η ΕΠΟΝ κάτι το οποίο αποδίδεται στα υφιστάμενα πλήγματα που έχει δεχθεί.

Προπαγάνδα του εχθρού.

Στα Χανιά, Ρέθυμνο και Σπήλι (νομός Ρεθύμνης) έχουν κατ' επανάληψη αφεθεί, κατά τη διάρκεια της νύχτας, από αγνώστους δράστες διάφορα φυλλάδια στη γερμανική Γλώσσα με υπονομευτικό για το Γερμανικό Στρατό περιεχόμενο. Πρόκειται για προκηρύξεις αγγλικής προέλευσης.

Από κομμουνιστικά στοιχεία γράφτηκαν σε δέκα σπίτια στο Ρέθυμνο τα με κόκκινο χρώμα συνθήματα «ζήτω η ΕΠΟΝ, ζήτω το ΕΑΜ».

Στα Χανιά, σύμφωνα με αναφορά της Ελληνικής Ασφάλειας, μοιράστηκαν νύχτα προκηρύξεις από Έλληνες με γερμανικές στολές παραλλαγής ανοιχτού χρώματος. Αυτές οι προκηρύξεις, στις οποίες η διεκπεραιωθείσα θανατική καταδίκη εναντίον του κομμουνιστή αρχηγού *Κτιστάκη* περιγράφεται ως μεγάλο και φορικό έγκλημα, βρέθηκαν τη νύχτα προς την 12.7 στους δρόμους των Χανίων.

Από εχθρικά αεροσκάφη ρίχθηκαν στο Πετροχώρι (25 χλμ. νότιοανατολικά του Ρεθύμνου) μεγάλος αριθμός προκηρύξεων στην ελληνική και γερμανική Γλώσσα. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών εντοπίστηκε και καταστράφηκε.

Στα Χανιά συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου δύο Έλληνες με την υποψία παράνομης κατοχής ραδιοφώνου και εξαιτίας της διάδοσης εχθρικού περιεχομένου αναφορών. Η ποινή ορίστηκε σε φυλάκιση πέντε και δύο ετών αντίστοιχα.

Ένας Έλληνας τελωνιακός υπάλληλος συνελήφθηκε στο Ηράκλειο εξαιτίας κομμουνιστικής δράσης και διανομής κομμουνιστικού περιεχομένου προκηρύξεων. Σε κατ' οίκον έρευνα βρέθηκαν διάφορα κομμουνιστικά έντυπα που είχαν συνταχθεί από τον ίδιο. Ο κατηγορούμενος οδηγήθηκε ενώπιον του δικαστηρίου.

Στο νομό Ηρακλείου συνελήφθη ένας Έλληνας γεωργός με την υποψία κομμουνιστικής δράσης. Εις βάρος του μπόρεσε να αποδειχθεί ότι είχε διαμοιράσει σε συνεργασία με άλλους τρεις Έλληνες, συλληφθέντες κατά το προηγούμενο έτος και καταδικασθέντες εις θάνατον, προκηρύξεις κομμουνιστικού περιεχομένου. Εναντίον του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης.

Ένας τριάντα ετών δάσκαλος από τον Πλατανέ, νομού Ρεθύμνης, συνελήφθη εξαιτίας διάδοσης κομμουνιστικής προπαγάνδας και υποψίας συμμετοχής στο ΕΑΜ. Προτάθηκε η φυλάκισή του καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου.

Κλοπή εκρηκτικής ύλης.

Σε έλεγχο του ναρκοπεδίου της Ιεράπετρας, νομός Λασιθίου, διαπιστώθηκε έχει αφαιρεθεί από έως τώρα αγνώστους δράστες η εκρηκτική ύλη από 45 Αντιαρματικές νάρκες 42. Οι άδειες νάρκες βρέθηκαν σε ένα χαντάκι, όχι μακριά από το χώρο όπου συντελέστηκε η πράξη.

Στο χρονικό διάστημα από 12.-16.6 αφαιρέθηκαν από το ναρκοπέδιο δίπλα στο δρόμο Ιεράπετρας- Επισκοπής, νομός Λασιθίου, 120 Αντιαρματικές νάρκες 42. Οι νάρκες και τα καλύμματα τους αφέθησαν, μετά την αφαίρεση της εκρηκτικής ύλης, κατά το μεγαλύτερο μέρος τους στο χώρο που διαδραματίστηκε η πράξη αυτή. Εξαιτίας της απώλειας των ναρκών, η συγκεκριμένη περιοχή απώλεσε τη σημασία της, ως τομέας αποκλεισμού από τεθωρακισμένα άρματα.

Από το εν λόγω ναρκοπέδιο αφαιρέθηκε, κατόπιν, για ακόμη μια φορά ποσότητα αποτελούμενη από 50 Αντιαρματικές νάρκες 42 και αφαιρέθηκε η εκρηκτική ύλη.

Η προς όλες τις περιπτώσεις αυτές άμεση διεξαγωγή ερευνών προς ανακάλυψη των δραστών από τα γερμανικά στρατεύματα δεν απέφερε αποτελέσματα. Η εκρηκτική ύλη θα χρησιμοποιήθηκε για ψάρεμα.

Οι φρουρές ενισχύθηκαν και τα ναρκοπέδια επιτηρούνταν από το χρονικό σημείο αυτό και έπειτα ακόμη και κατά τις νυχτερινές ώρες.

Τα συμβάντα αναφέρθηκαν στο δικαστήριο, που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

Κλοπή πυροκροτητών

Κατά το χρονικό διάστημα 24- 27.6 αφαιρέθηκαν από την αποθήκη πυρομαχικών στον Χουμεριακό πλησίον της Νεαπολέως, νομού Λασιθίου, 1080 πυροκροτητές 8. Εξαιτίας του συγκεκριμένου συμβάντος πραγματοποιήθηκε εξονυχιστικός έλεγχος, με τη συνεργασία του Γερμανικού Στρατού, σε όλα συνολικά τα σπίτια του χωριού. Μεταξύ άλλων βρέθηκε και κατασχέθηκε εκρηκτική ύλη και υφαρπαγμένο από την αποθήκη πυρομαχικών υλικό. Οι πυροκροτητές δεν εντοπίστηκαν. Δεν πραγματοποιήθηκαν συλλήψεις συσχετιζόμενες με τη μη δικαιολογημένη κατοχή εκρηκτικής ύλης ή υλικών του γερμανικού στρατού. Οι έρευνες συνεχίζονται.

Παράνομη κατοχή όπλων και εκρηκτικής ύλης.

Στις 22.6 συνελήφθη ένας Έλληνας από τα Πλάκονια (;)/ Κυδωνίας, νομός Χανίων, εξαιτίας παράνομης κατοχής εκρηκτικής ύλης. Ομολόγησε ότι παρέλαβε από ένα μέλος του Γερμανικού Στρατού 9 τεμάχια δυναμίτιδας και ψάρευε με αυτά. Εναντίον του Γερμανού στρατιώτη κατατέθηκε αναφορά από τη μονάδα του. Ο Έλληνας υπήκοος οδηγήθηκε ενώπιον του δικαστηρίου.

Στα Ραβδούχα Κίσαμου, νομός Χανίων, συνελήφθη ένας Έλληνας επίσης για παράνομη κατοχή εκρηκτικής ύλης. Είχε παραλάβει 600 γρ. και 6 πυροκροτητες από μέλος του Γερμανικού Στρατού. Εναντίον του Γερμανού στρατιώτη κατατέθηκε αναφορά από τη μονάδα του. Ο Έλληνας υπήκοος οδηγήθηκε ενώπιον του δικαστηρίου.

Κλοπή στρατιωτικού υλικού.

Τις πρώτες πρωινές ώρες της 11.7 κλάπηκε από αγνώστους δράστες στο στρατόνα μονάδας του Γερμανικού Στρατού στο Σπήλι, νομός Ρεθύμνης, δέκτης μπαταρίας 4 λυχνιών με συσσωρευτή και με ηλεκτρόδια ανόδου. Η συγκεκριμένη κλοπή σχετίζεται με μια γνωστοποιημένη στις 3.7 κλοπή δύο ελληνικών γραφομηχανών από την οικία του Έλληνα επισκόπου και την υπηρεσία της Ελληνικής Χωροφυλακής στο Σπήλι. Οι δράστες πρέπει να αναζητηθούν στα μέλη κινήματος αντίστασης και να αφαιρέσαν τη συσκευή και τη γραφομηχανή με σκοπό της διάδοσης πληροφοριών.

Από το Διοικητή Φρουρίου Κρήτης διατάχθηκε η επίταξη του 50% των συνολικών αποθεμάτων ζώων στο Σπήλι και η παράδοση τους στη Δύναμη Κατοχής.

Οι έρευνες συνεχίζονται.

5α. Συλλήψεις εξαιτίας:

1) Αξιόποινων πράξεων πολιτών:

Ποινικό αδίκημα και πλημμέλημα:

Λαθρεμπόριο λαδιού.....2

Παραβίαση της απαγόρευσης κυκλοφορίας.....1

3

Αξιόποινες πράξεις εναντίον της ασφάλειας του στρατού:

Υποψία κατασκοπείας.....30

Υποψία δολιοφθοράς.....2

Συμμετοχή σε κίνημα αντίστασης.....48

Ενεργή συμμετοχή σε συμμαρίες και υποστήριξη αυτών.....14

Υποστήριξη στον εχθρό.....29

Προπαγάνδα υπέρ του εχθρού.....	6
Συνδρομή σε περίπτωση λιποταξίας.....	1
Υποψία κατοχής ραδιοφώνου.....	2
Απόδραση έγκλειστων Ιταλών στρατιωτών.....	1
Εχθρικές προς τη Γερμανία εκφράσεις.....	1
Κατοχή όπλων και πυρομαχικών.....	5
Κατοχή εκρηκτικής ύλης.....	2
Κλοπή και αγορά υλικού Γερμανικού Στρατού.....	20
Φυγή στο εξωτερικό (απόπειρα).....	1
Έλεγχος ατόμων.....	<u>1.002</u>
	1.164

2) Αξιόποιων πράξεων μελών Γερμανικού Στρατού:

Λιποταξία και φόνος.....	1
Λιποταξία.....	1
Υπονόμευση του αξιόμαχου.....	<u>1</u>
	3
<u>Συλληφθέντα άτομα:.....</u>	<u>1.170</u>

5β. Στατιστική εικόνα:

Συνολικά επεξεργασμένα συμβάντα.....	567
Ελεγχόμενα άτομα.....	2.865
Συλληφθέντα άτομα (περιλαμβανομένων αυτών των προηγούμενων μηνών).....	1.326
Από αυτά καταδικασμένα εις θάνατο.....	-
Προσαγωγή σε στρατιωτικές φυλακές και χώρους ασφάλειας.....	6
Προσαγωγή στην Ασφάλεια.....	-
Προσαγωγή στα στρατιωτικά δικαστήρια.....	39
Προσαγωγή στην ανώτερη διοίκηση, Αστυνομία Στρατού, Αποσπάσματα Άμυνας και άλλες στρατιωτικές υπηρεσίες (μεταξύ άλλων για επιβολή εργασίας).....	8
Απελευθερωμένα άτομα.....	1.174
Στη φυλακή ακόμα παραμένοντα άτομα.....	99
Σε μάχη ή κατά τη προβολή αντίστασης νεκρά μέλη συμμοριών.....	-
Κατασχεμένα ή αποκτημένα ως λεία όπλα:	
Τυφέκια (συμπεριλαμβανομένων κυνηγητικών).....	9
Πιστόλια και περίστροφα.....	3
Εκρηκτικοί και εμπρηστικοί μηχανισμοί.....	1
Εκρηκτική ύλη.....	1.300γρ
Πυροκροτητές.....	6
Πυρομαχικά τυφεκίων και πιστολιών.....	119
Κατασχεμένοι δέκτες (π.χ. ραδιοφώνου).....	1
Κατασχεμένοι ασύρματοι.....	1
<u>Άλλα.</u>	
Λείπει.	

Σελίδες 23-25 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Μυστικής Αστυνομίας Στρατού 611 προς τον επικεφαλής Στρατιωτικής Αστυνομίας στο Βελιγράδι, από 27.7.1944.

Αναφέρεται σε λίστα περιπτώσεων δολιοφθοράς καταγράφοντας χρονικό σημείο, χώρο συμβάντος, δράστες και περιγραφή του είδους δολιοφθοράς (κυρίως σε καλώδια και τοποθέτηση εκρηκτικού μηχανισμού σε αποθήκες υγρών καυσίμων).

Σελίδες 26-40 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με συνημμένο- της Ομάδας Μυστικής Αστυνομίας Στρατού 611, από 27.8.1944.

Έκθεση Δραστηριότητας για το μήνα Αύγουστο 1944.

(μετάφραση) 1 Γενική επισκόπηση αναφορικά με τη δραστηριότητα της ομάδας.

Ο χώρος δράσης της ομάδας δεν έχει αλλάξει. Η μετακίνηση μια ειδικής ομάδας στη Γραμματεία 5 (Ηράκλειο) ανακλήθηκε στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο, επειδή τα εφαρμοζόμενα μέτρα όσον αφορά στην καταπολέμηση των συμμοριών, θα μπορούν να ακολουθηθούν εν συνεχεία από τη γραμματεία.

Εξαιτίας έλλειψης αστυνομικών αμυντικού χαρακτήρα μέτρων και λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των αιφνιδιαστικών επιθέσεων εναντίον ολιγομελών μονάδων, δημιουργήθηκαν, σε συνεννόηση με το Διοικητή Φρουρίου Κρήτης-Ιγ-, οι Δευτερεύουσες Υπηρεσίες 1 Β (Καστέλι Κισσάμου), 2 Α (Ασκύφου) στο νομό Χανίων, και 3 Α (Σπήλι), στο νομό Ρεθύμνης. Τα μέλη των Δευτερευουσών Υπηρεσιών ενσωματώθηκαν στις γραμματείες.

Η δραστηριότητα της ομάδας, έχοντας μεταφέρει το κέντρο βάρους στα καθήκοντα αστυνομίας, έχει στραφεί στη σε γενικές γραμμές εφαρμογή αμυντικής φύσης μέτρων ασφάλειας των επιτελείων, στρατιωτικών εγκαταστάσεων και χώρων, ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση συμβάντων κατασκοπείας και δολιοφθορών, στην κατασκοπεία των συμμοριών και καταπολέμησή τους, στην πρόληψη εμφάνισης σημείων «αποσύνθεσης» εντός του γερμανικού στρατού, μ.α. περιπτώσεων διαφθοράς.

Τα με επιτυχία αποτελέσματα ερευνών σε όλο συνολικά τον τομέα της ομάδας ήταν κομβικής σημασίας για την πραγματοποίηση πολλών μεγάλης κλίμακας επιχειρήσεων σε περιοχές που βρίσκονταν ή εικάζεται ότι παρέμεναν εκεί οι συμμορίες. Προς τούτο, τοποθετήθηκαν στο στράτευμα Ειδικές Ομάδες Επέμβασης της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού. Συνελήφθησαν πολλοί Έλληνες λόγω δραστηριοποίησής τους στις συμμορίες ή υποστήριξης αυτών, μη εξουσιοδοτημένης κατοχής όπλων και εκρηκτικής ύλης, συμμετοχής σε οργανώσεις κατασκοπείας και διάδοσης της προπαγάνδας του εχθρού. Επιπλέον, ελέχθησαν για προληπτικούς λόγους περίπου 10.000 άτομα.

Έχει δοθεί μεγάλη σημασία στην καταπολέμηση των κινημάτων αντίστασης, λαμβανομένης υπόψη της αυξανόμενης δραστηριότητας, ιδιαίτερα των κομμουνιστών. Παράλληλα με τον μεγάλο αριθμό συλλήψεων μελών διαφόρων οργανώσεων επετεύχθησαν σπουδαίας σημασίας αποτελέσματα ερευνών που θα αποτελέσουν τη βάση για κομβικής σημασίας επιχειρήσεις το επόμενο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν πολυάριθμες συλλήψεις στηριζόμενες στις εγγραφές στο Έντυπο Αναζήτησης της ομάδας για την Κρήτη.

Έχει συνεχισθεί με επιτυχία ο έλεγχος ή η επιτήρηση υπόπτων κέντρων συνάθροισης κομμουνιστών, εκκλησιών, φωτογραφείων, καταστημάτων πώλησης ραδιοφώνων, τυπογραφείων, των αφίξεων-αναχωρήσεων πλοίων στα λιμάνια. Οι λίστες των πρώην Ελλήνων αξιωματικών, των κομμουνιστών και υπόπτων ατόμων τακτοποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και δημιουργήθηκαν νέες λίστες σχετικές με μέλη συμμοριών, σύμφωνα με διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

Η στρατολόγηση νέων πληροφοριοδοτών στέφθηκε, παρά την μεταβαλλόμενη κατάσταση, με ιδιαίτερη επιτυχία.

Η καταπολέμηση της προπαγάνδας του εχθρού συνάντησε ένα σημαντικό εμπόδιο εξαιτίας της διακοπής των- έως πρότινος- πολλών τον αριθμό επιθεωρήσεων των ορεινών χωριών, στο πλαίσιο των αστυνομικού χαρακτήρα ερευνών πρόληψης, επειδή σε όλες συνολικά τις ορεινές περιοχές θα επιτρέπεται να αποσταλούν, κατόπιν διαταγής του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, μόνο ειδικές δυνάμεις με επαρκή δύναμη.

Η συνεργασία με τις στρατιωτικές αρχές και το στρατό μπορεί να χαρακτηριστεί ως πολύ καλή. Αναφορικά με τις διοικητικές αρχές γίνεται ειδική μνεία της δραστηριοποίησης της Ελληνικής Ασφάλειας εναντίον μηχανορραφιών από πλευρά των

κομμουνιστών. Η άψογη επιτήρηση από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού είχε αποφέρει στο εν λόγω πλαίσιο θετικά αποτελέσματα.

Ενώ οι Γραμματείες 3 (Ρέθυμνο), 4 (Μοίρες) και 5 (Ηράκλειο) με τις δευτερεύουσες υπηρεσίες τους ελέγχθηκαν στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο δύο φορές από τους επιθεωρητές Στρατιωτικής Αστυνομίας Deubel και Koch, στη Γραμματεία 6 (Άγιος Νικόλαος)- με τις δευτερεύουσες υπηρεσίες της 6 Α (Ιεράπετρα) και 6 Β (Σητεία)- κατέστη δυνατός ένας μόνο έλεγχος από τον επιθεωρητή Αστυνομίας Στρατού Deubel, εξαιτίας της μεγάλης απόστασης και της εφαρμογής ενός συστήματος προστασίας συνοδείας στις απειλούμενες από τις συμμορίες περιοχές. Δεν προέκυψαν στο σημείο αυτό ιδιαίτερες ενστάσεις και έχουν άμεσα καλυφθεί οι όποιες αστοχίες. Όλα τα ζητήματα στο πλαίσιο καθηκόντων της Αστυνομίας έχουν συζητηθεί και σε ιδιαίτερες εμφανιζόμενες περιπτώσεις έχουν δοθεί οι αντίστοιχες εντολές. Αναφορικά με τη μέριμνα των στρατευμάτων και την προώθηση συνεργασίας μεταξύ των διοικητικών αρχών και στρατιωτικών υπηρεσιών έχουν σημειωθεί οι απαραίτητες ρυθμίσεις.

Η στρατιωτική εκπαίδευση διεξάγονταν μια φορά εβδομαδιαίως. Βάσει του προγράμματος εκπαίδευσης, πραγματοποιήθηκε κατόπιν η εκπαίδευση των υπαρχηγών με τη συμμετοχή όλων συνολικά των υπαξιωματικών της ομάδας. Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης με ασκήσεις πυρών, έχουν ριχτεί βολές με πιστόλια στην 2^η άσκηση και με αγγλικά πολυβόλα στη 3^η, σύμφωνα με το Υπηρεσιακό Διάταγμα Στρατού Ξηράς 240. Έγινε κάλεσμα με όλο συνολικά το στρατιωτικό εξοπλισμό, όπλα καθώς και τα οχήματα στις ανενεργές μέρες.

Η άρτιου χαρακτήρα εκπαίδευση των υποψηφίων Επικουρικών συνεχίστηκε. Στον κύκλο σεμιναρίων πραγματοποιήθηκαν τα θέματα «τεχνική ανάκρισης», «νέα μέσα δολιοφθοράς από τους Άγγλους» και «υπονόμευση της δύναμης στρατού». Στο πλαίσιο της εν συνεχείας ιδεολογικής εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις, κατόπιν έγκρισης της Εθνικοσοσιαλιστικής Αστυνομίας στο Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με τα θέματα «πρόγραμμα του Εθνικοσοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Γερμανίας» και «το πρόγραμμα του Εθνικοσοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Γερμανίας ως έκφραση των γερμανικών ενδιαφερόντων». Έχουν πραγματοποιηθεί εβδομαδιαίες συγκεντρώσεις στο νόημα των εθνικοσοσιαλιστικών ιδεωδών για την εμβάθυνση της συντροφικότητας μεταξύ των στρατιωτών.

Η κατάσταση υγείας των μελών της ομάδας κρίνεται ως ικανοποιητική. Ασθένειες με εκδήλωση πυρετού, δερματικές και στομαχικές παθήσεις χρήζουν βραχυπρόθεσμης ιατρικής φροντίδας και μόνο σε λίγες περιπτώσεις ασθενών σημειώνεται μια μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας αποχή των υπηρεσιακών τους καθηκόντων. Εμφανίζονται συχνότερα περιπτώσεις περιοδοντίτιδας.

Τα οχήματα της ομάδας είναι έτοιμα προς χρήση, σε ποσοστό 70%. Από τον επικεφαλής διαπιστώθηκε, κατά τη διεξαγωγή ελέγχων σε όλο συνολικά τον τομέα της ομάδας, η καλή κατάσταση των οχημάτων. Δεν έχουν προκύψει ενστάσεις.

2. Συμπεριφορά του Γερμανικού Στρατού σε δημόσιους χώρους.

Η συμπεριφορά μελών του Γερμανικού Στρατού μπορεί να χαρακτηριστεί σε γενικές γραμμές ως παραμένουσα το ίδιο καλή. Τα γεγονότα των τελευταίων εβδομάδων δεν μπόρεσαν σε καμία περίπτωση να επηρεάσουν την υπάρχουσα διάθεση. Δεν έγιναν αντιληπτές συγκρούσεις μεταξύ Γερμανών στρατιωτών και Ελλήνων πολιτών ή Ιταλών στρατιωτών. Έχει διαπιστωθεί η σε συχνές περιπτώσεις είσοδος σε ελληνικές ταβέρνες, παρά την απαγόρευση και την επιτήρηση από τη Γερμανική Αστυνομία Στρατού.

Περιπτώσεις υπονόμευσης εντός του Γερμανικού Στρατού.

Στο νομό Ηρακλείου συνελήφθησαν 29 μέλη της 3^{ης} Ομάδας Εθνικής Λίστας από τις πρώην περιοχές της Πολωνίας, λόγω διατυπώσεων που στρέφονταν ενάντια στη Γερμανία και οδηγήθηκαν στο αρμόδιο δικαστήριο της Μεραρχίας.

Περιπτώσεις λιποταξίας και συνέργεια

Ο πυροβολητής Rolf Weinheimer, μέλος της 3ης Πυροβολαρχίας 122ης Μοίρας Αντιαρματικού Πυροβολικού, νομός Ηρακλείου, λιποτάκτησε την 11.8. Ο υποδεκανέας Werner Spanjaard, μέλος της ίδιας μονάδας, είχε λάβει γνώση της πρόθεσης αυτής, ωστόσο την αποσιώπησε από τους ανωτέρους του. Κατά την ανάκριση του δήλωσε ότι ο Weinheimer έλαβε ένα γράμμα από Άγγλο αξιωματικό από το αρχηγείο της συμμαχίας του Μπαντουβά με το οποίο τον προέτρεπε να σκεφτεί την Αμερικανίδα μητέρα του και να προσχωρήσει στις συμμαχίες. Ο φυγάς προκηρύχτηκε για τον εντοπισμό του, ο Spanjaard οδηγήθηκε ενώπιον του στρατιωτικού δικαστηρίου της 22ης Μεραρχίας Πεζικού για την έκδοση ποινής.

Εκτέλεση ή σύλληψη Ιταλών φυγάδων στρατιωτών.

Στις 16.7 σταμάτησε η περίπολος στην επαρχία Σητείας, νομός Λασιθίου, έναν διαφεύγοντα, από την περίοδο της συνθηκολόγησης, της σύλληψης Ιταλό στρατιώτη και έβαλε εναντίον του με πυρά κατά τη διάρκεια προβολής αντίστασης. Είχε στην κατοχή του ένα αμερικανικό οπλοπολυβόλο και ένα περιστροφο και περιπλανιόταν με μια Ελληνίδα στα βουνά. Η σύλληψή της Ελληνίδας δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί λόγω εγκυμοσύνης της. Το συμβάν αναφέρθηκε στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης, γραφείο Ιγ.

Στο Ηράκλειο συνελήφθησαν ένας φυγάς Ιταλός στρατιώτης και μια Ελληνίδα η οποία τον υπέθαλπε στο σπίτι της για 9 μήνες. Το συμβάν αναφέρθηκε στο στρατιωτικό δικαστήριο.

Επισκόπηση αναφερόμενων από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού περιπτώσεων λιποταξίας και αδικαιολόγητης απομάκρυνσης.

α) Γερμανικής καταγωγής μέλη του Γερμανικού Στρατού και ακόλουθοι:

Νοτιοανατολική Ευρώπη (τον προηγούμενου μήνα 3) 5

β) Εθνικές μονάδες ανατολικών χωρών.

Λείπει αναφορά.

γ) Άλλες εθνικές μονάδες.

Νοτιοανατολική Ευρώπη (τον προηγούμενο μήνα 8) 9

δ) Βοηθητικοί ανατολικών-νοτιοανατολικών περιοχών και Ιταλίας

Νοτιοανατολική Ευρώπη (τον προηγούμενο μήνα 4) 13

Συνολικός αριθμός 27

Οι εγγραφές στο Έντυπο Καταζήτησης Κρήτης έχουν πραγματοποιηθεί.

Αναφορικά με τους στο σημ. 4 περιγραφόμενους 13 λιποτάκτες, πρόκειται για 13 Ρώσους Επικουρικούς διαφόρων μονάδων που προσχώρησαν στις συμμαχίες, εν μέρει με τον οπλισμό τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι η λιποταξία των Ρώσων Επικουρικών σημειώθηκε μόνο στις περιοχές στις οποίες υπάρχουν συμμαχίες κομμουνιστών.

3. Σημαντικά συμβάντα Ασφάλειας

Λαθρεμπόριο λαδιού.

Κατά τον έλεγχο άφιξης και απόπλου πλοίων στο Ρέθυμνο διαπιστώθηκε εκεί ότι δύο Έλληνες, βρισκόμενοι σε ένα μηχανοκίνητο ιστιοφόρο με προορισμό τον Πειραιά, είχαν φορτώσει 35 βαρέλια ελαιόλαδο το οποίο λόγω της πρόσμιξης του με ξένα σώματα έδινε την εμφάνιση μιας παχύρρευστης μάζας λαδιού (η διακίνηση του οποίου ήταν ελεύθερη). Το φορτίο του πλοίου το οποίο έπρεπε να επιστρέψει εξαιτίας βλάβης στη μηχανή, τοποθετήθηκε σε ασφαλές μέρος και τέθηκε στη διάθεση της Στρατιωτικής Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης.

Κατά τη διάρκεια ερευνών διαπιστώθηκε ότι δύο μέλη του Περιφερειακού Φρουραρχείου Ρεθύμνου που ήταν επιφορτισμένα με τον έλεγχο των εξαγόμενων

αγαθών δεν επιδείξαν την αναγκαία προσοχή. Το συμβάν αναφέρθηκε στις 30.7 στο δικαστήριο.

4. Σημαντικά συμβάντα αντικατασκοπείας.

Κατασκοπεία.

Στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο δεν αναφέρθηκαν νέες σημαντικής σημασίας περιπτώσεις. Εξαιτίας των χτυπημάτων που υπέστησαν οι οργανώσεις κατασκοπείας της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών κατά τους τελευταίους μήνες, έχει υποχωρήσει η δράση τους αισθητά. Εντωμεταξύ, αναμένεται με επιφύλαξη ότι οι στο τελευταίο χρονικό διάστημα πολλές εκφερόμενες θανατικές καταδίκες λόγω κατασκοπείας θα έχουν αντίκτυπο στον ελληνικό πληθυσμό.

Οι συνεχιζόμενες έρευνες στην περίπτωση κατασκοπείας Τζαγκαράκης στο νομό Λασιθίου (Εκθεση Δραστηριότητας, Ιούνιος 1944, σ. 3) έλαβαν τέλος και η υφιστάμενη πλέον κατηγορία εναντίον του συμπληρώθηκε στο σύνολό της. Συνολικά συνελήφθησαν 8 επιπλέον άτομα λόγω κατασκοπείας, υποψίας κατασκοπείας και υποστήριξης στον εχθρό, μεταξύ των οποίων ο επίτροπος και 2 ορθόδοξοι ιερείς της μονής Τοπλού (νομός Λασιθίου) των οποίων η ενοχή για κατασκοπία αποδείχθηκε λόγω της συνεργασίας τους με τον από τους Άγγλους δραστηριοποιημένο Τζαγκαράκη. Η επέμβαση του στρατεύματος ως προς τον εντοπισμό του Τζαγκαράκη και του πομπού του εχθρού δεν είχε, ωστόσο, αποτέλεσμα. Από τους οδηγούμενους ενώπιον του δικαστηρίου 8 συλληφθέντες, καταδικάστηκε ο επίτροπος της μονής και οι 2 ορθόδοξοι ιερείς στις 19.8 εις θάνατον, δύο Έλληνες σε 3 χρόνια φυλάκιση αντίστοιχα και άλλοι 3 Έλληνες αφέθησαν ελεύθεροι.

Στην περίπτωση κατασκοπείας των Αρμενίων Schakarian και Madanian (Εκθεση Δραστηριότητας Ιούλιος 1944, σ. 3) αποκαλύφθηκαν τα ονόματα 7 επιπλέον Ελλήνων, ηγετικών στελεχών αυτής της οργάνωσης. Συνελήφθη ο δικηγόρος Ρούσος Κούνδουρος από τη Νεάπολη που κατονομάζεται από τον Αρμένιο Madarian ως επικεφαλής αυτής της οργάνωσης κατασκοπείας και αντίστασης. Αρνήθηκε οποιαδήποτε σχέση με την οργάνωση κατασκοπείας, παραδέχθηκε ωστόσο όμως ότι αυτός και ο ειρηνοδίκης Περικλής Χατζηανδρέου από τη Νεάπολη που παρομοίως συνελήφθη, συναντήθηκαν επανειλημμένως στο γραφείο του εκεί όπου συζητούσαν όχι μόνο γενικά περί πολιτικής, αλλά κυρίως σχετικά με τους στόχους και το πρόγραμμα της ΕΟΚ. Οι δύο Αρμένιοι, ο Κούνδουρος και ο Χατζηανδρέου οδηγήθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου για να αποφανθεί της κρίσης του. Εναντίον των άλλων εξακριβωμένων ατόμων υφίσταται μια ιδιαίτερη διαδικασία η οποία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Στις 30.6 συνελήφθη ο Έλληνας κρεοπώλης Εμμανουήλ Κιργής από τη Γάλιπε, νομός Ηρακλείου, λόγω υποψίας για δράση υπέρ της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού. Προτάθηκε η προσωρινή κράτηση του, επειδή το αποδεικτικό στοιχείο δεν επαρκεί για τις εν συνεχεία δικαστικές διαδικασίες.

Ο Έλληνας αγροφύλακας Στυλιανός Μπιλάκης από τον Άγιο Βασίλειο, νομός Ηρακλείου, συνελήφθη την 20.7, επειδή σε κατ' οίκον έρευνα βρέθηκαν τυχαία γερμανικά έγγραφα που περιείχαν στρατιωτικές πληροφορίες και σημεία τακτικής. Από τις έρευνες προέκυψε ότι τα συγκεκριμένα έγγραφα βρέθηκαν στο δρόμο από τα παιδιά του και τα πήραν μαζί τους στο σπίτι. Ο Μπιλάκης δεν είχε γνώση του περιεχομένου τους, επειδή τα παιδιά έπαιζαν με αυτά στο δρόμο. Δεν μπόρεσε να εξακριβωθεί με ποιό τρόπο βρέθηκαν τα συγκεκριμένα έγγραφα στην κατοχή των παιδιών. Το συμβάν αναφέρθηκε μετά την απελευθέρωση του Μπιλάκη στην 22η Μεραρχία Πεζικού, υπηρεσία Ιγ, με στόχο την έναρξη πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον της στρατιωτικής υπηρεσίας από την οποία προέρχονταν τα έγγραφα.

Ο Έλληνας απασχολούμενος στο 2ο Λόχο Πεζικού στην Τύλισο, νομός Ηρακλείου, Μιχαήλ Κουναλάκης από τη Μονή πλησίον της Τυλίσου, έδειξε, κατά παράδοξο τρόπο, ενδιαφέρον για τα αποθηκευμένα στη Μεραρχία αποθέματα βενζίνης και πυρομαχικών.

Εκτός τούτου υποψιάζονταν ότι είχε διακόψει Έλληνες από τα εργασιακά τους καθήκοντα τους και τους είχε προτρέψει να προσχωρήσουν στις συμμορίες. Συνελήφθη. Από τις έρευνες προέκυψε ότι βρισκόταν σε στενότερη επαφή με τις συμμορίες. Όσο αφορά στην υποψία ότι βρισκόταν παρομοίως σε επαφή με την Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού, δεν προέκυψε κάποιο στοιχείο. Ο Κουναλάκης οδηγήθηκε ενώπιον της στρατιωτικής αρχής με σκοπό την επιβολή κράτησής του κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Στην περίπτωση κατασκοπείας του αντρόγунου *Κουμπουρά* (Εκθεση Δραστηριότητας Ιούλιος 1944, σ. 3), το δικαστήριο Διοικητή Φρουρίου Κρήτης αποφάνθηκε την 29.7 της ποινής θανάτου εναντίον του αντρόγунου Κουμπουρά για κατασκοπεία και 5 χρόνια φυλάκισης εναντίον του συλληφθέντος βοηθού συμμοριών για υποστήριξη στον εχθρό. Οι θανατικές καταδίκες εκτελέστηκαν.

Δολιοφθορές.

Στην εξεταζόμενη περίοδο πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι δολιοφθορές σε καλώδια:

Νομός Χανίων 6 (προηγούμενος μήνας 5)

Νομός Ρεθύμνης 1 (προηγούμενος μήνας 9)

Νομός Ηρακλείου 4 (προηγούμενος μήνας 5)

Νομός Λασιθίου 6 (προηγούμενος μήνας 8)

Συνολικά 17

Αναφορικά με τους δράστες, μόνο σε μια περίπτωση σημειώθηκε ο εντοπισμός τους και η προσαγωγή ενώπιον του δικαστηρίου. Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις πραγματοποιήθηκαν αντίποινα εναντίον των πλησίον των διεξαγόμενων περιπτώσεων δολιοφθοράς βρισκόμενων χωριών.

Στη βορειοδυτική έξοδο του Αγίου Νικολάου εκλάπησαν, στις 16.7, από μια βάση ο εξοπλισμός φραγμού πυρών από 2 Βαριά Πολυβόλα (σε σταθερή βάση τοποθετημένος με οδηγίες κατεύθυνσης πυρών). Οι έρευνες εντοπισμού των δραστών δεν έφεραν αποτέλεσμα.

Στην αποθήκη εξοπλισμού Ναυτικού στα Χανιά είχε λάβει, πριν από μεγάλο χρονικό διάστημα, χώρα η προμήθεια σωσιβίων από μια εταιρία με έδρα τον Πειραιά, και κατά την έρευνα προέκυψε ότι κατά την παρασκευή τούτων είχε χρησιμοποιηθεί κακής ποιότητας ελληνικό υλικό. Η κατάσταση των σωσιβίων δεν εγγυάται την ικανότητα να σηκώσουν βάρος, έτσι ώστε δεν μπόρεσε να επιτευχθεί η διανομή τους. Υπάρχει σοβαρή υποψία δολιοφθοράς εις βάρος της προμηθευτικής εταιρίας στον Πειραιά. Η υπόθεση προωθήθηκε στην Ομάδα 511 στην Αθήνα.

Κατάσταση συμμοριών.

1.Γενικά

Η κατάσταση των συμμοριών έχει χαρακτηριστεί στην εξεταζόμενη περίοδο από τα κάτωθι σημεία:

πραγματοποιημένος συνασπισμός του ΕΛΑΣ και της ΕΟΕ στο νομό Ηρακλείου υπό κομμουνιστική διοίκηση,

απόβαση αγγλικών δυνάμεων στα νότια παράλια της Κρήτης,

τεταμένη σχέση μεταξύ ΕΛΑΣ και ΕΟΕ στο δυτικό τμήμα της νήσου,

προσπάθειες των Άγγλων να χρησιμοποιήσουν τον ΕΛΑΣ ως προς την εξυπηρέτηση των σκοπών τους, από την άλλη ο φόβος ότι εξαιτίας τούτου θα έχανε έδαφος η επιρροή των Άγγλων,

μεγάλης κλίμακας κινητικότητα της δραστηριότητας των συμμοριών σε όλη συνολικά την επικράτεια της νήσου,

αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον μελών του Γερμανικού Στρατού (δολοφονίες, απαγωγές),

άσκηση τρομοκρατίας στο μη προσκείμενο στις συμμορίες πληθυσμό,

μέτρα αντιποίνων των γερμανικών δυνάμεων.

2. Συμμορίες και διερεύνηση αυτών.

Νομός Χανίων, επαρχία Σελίνου.

Η εθνικοδημοκρατική συμμορία στην περιοχή των Λευκών Όρεων αύξησε τη δύναμη της το μήνα Αύγουστο στους 65 περίπου άνδρες. Την αρχηγία την ανέλαβε ο Έλληνας Θεόδωρος *Βίγλης* από τη Σαμαριά, νομός Χανίων. Εκτός του γεγονότος ότι η εν λόγω συμμορία έχει απαγορεύσει στην περιοχή δράση της την είσοδο των κομμουνιστικών συμμοριών, δεν έχει καταστεί η δραστηριοποίηση της αισθητή.

Σύμφωνα με ορισμένες ταυτόσημες αναφορές πραγματοποιήθηκαν, κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα, προσορμίσεις αγγλικών υποβρυχίων στα νότια παράλια της επαρχίας Σελίνου, ανατολικά της Παλαιόχωρας, από τα οποία είχαν αποβιβαστεί πολλοί Άγγλοι αξιωματικοί. Έως τώρα, έχει επιβεβαιωθεί μόνο η παραμονή 4 Άγγλων αξιωματικών στην επαρχία Σελίνου, εκ των οποίων ένας μετέβη την 12.8, μέσω Χανίων, στην επαρχία του Αποκόρωνα ώστε να έρθει εκεί σε επαφή με έναν Άγγλο ταγματάρχη και τον πρώην Έλληνα πτέραρχο *Κελαϊδή*. Πιθανός χώρος της συνάντησης ήταν το Γαβαλοχώρι (20 χλμ. ανατολικά-νοτιοανατολικά των Χανίων). Ένας άλλος Άγγλος αξιωματικός μετακινήθηκε προς το Κρύο Νερό (28 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά των Χανίων) για την αποσυναρμολόγηση του πομπού του νεκρού από πυρά κατασκόπου υπέρ των Άγγλων *Πιμπλή*.

Νομός Χανίων, επαρχία Αποκόρωνα.

Αφότου η κομμουνιστικής κατεύθυνσης συμμορία του Αποκόρωνα υπό την αρχηγία του *Κυανίδη* πραγματοποίησε, στις 16.7, αιφνιδιαστική επίθεση, με δύναμη 100-200 άνδρες, εναντίον της Ελληνικής Ειδικής Δύναμης Καταδίωξης Συμμοριών *Παπαγιαννάκη*, διασπάστηκε στο χωριό *Κακόπετρος* (26 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Ο Κυανίδης μετακινήθηκε με περίπου 80 άνδρες στην περιοχή *Αποπηγάδι* (Υψωμα 1331- 28 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων) και προσέγγισε την περιοχή δράσης της συμμορίας του Σελίνου. Αφού του απαγορεύτηκε η είσοδος στην εν λόγω περιοχή, άλλαξε πορεία ξανά προς την πρότερη περιοχή δράσης του, νοτίως των χωριών *Μεσκλά*, *Λάκκοι* και *Θέρισσος* (13 χλμ. νότια-νοτιοδυτικά των Χανίων).

Στη συνοδεία του Κυανίδη πρέπει να βρίσκονται δύο Βούλγαροι, ονόματι *Roroff* και *Michailoff*, οι οποίοι πρέπει να δραστηριοποιούνταν ως συνεργάτες του νεκρού αρχηγού των κομμουνιστών *Κιστάκη* στην Κρήτη και μετά την εκτέλεση του ενσωματώθηκαν στην ομάδα του Κυανίδη.

Στις 17.8 συναντήθηκε ο Κυανίδης πλησίον των Πεμονίων (13 χλμ. νοτιοανατολικά των Χανίων) με τον πρώην πτέραρχο *Κελαϊδή*, σύνδεσμο της ΕΟΚ. Πρότεινε στον Κυανίδη, να θέσει στη διάθεσή του αξιωματικούς της ΕΟΚ. Ο Κυανίδης δεν συμφώνησε με τη συγκεκριμένη προσφορά και προειδοποίησε τον *Κελαϊδή* ότι θα μεταφέρει ομάδες του ΕΛΑΣ στην ΕΟΚ ή ΕΟΕ. Ο Κυανίδης μετακινήθηκε από τα Πεμόνια μετακινήθηκε μέσω *Κάμπων*, στην περιοχή νοτίως της *Θερίσσου* και *Καράνου* (13 χλμ. νότια-νοτιοδυτικά των Χανίων), όπου παρέμεινε προσωρινά με 30 άνδρες της συμμορίας του.

Νομός Χανίων, επαρχία Κισσάμου.

Ενώ κατά τους προηγούμενους μήνες, στην επαρχία Κισσάμου δεν καταγράφηκε σχεδόν καθόλου δραστηριότητα συμμοριών, τέλη Ιουλίου – αρχές Αυγούστου κατέστη στην εν λόγω περιοχή μια ολοένα και ισχυρότερη εξελισσόμενη δραστηριοποίηση κομμουνιστικών ομάδων αισθητή.

Αφότου χωρίστηκε κοντά στο χωριό *Κακόπετρος* η συμμορία του Κυανίδη, μετακινήθηκε μια ομάδα αυτής στην περιοχή των χωριών *Μαλάθυρος*, *Σάσσαλο*, *Ζυμβραγού* και *Κακόπετρος* (28 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων) και αύξησε τη δύναμή της από εφεδρείες αυτής της περιοχής σε 200 άνδρες. Κατόπιν σημείωσης ορισμένων

αιφνιδιαστικών επιθέσεων εναντίον σταθμών Ελληνικής Αστυνομίας και γερμανόφιλων κατοίκων, αναγκάστηκε η συμμορία, εξαιτίας επιχειρήσεων των γερμανικών στρατευμάτων, να διαλυθεί. Οι εφεδρείες κατέφυγαν στα χωριά εκεί όπου θα βρίσκονταν ανά πάσα στιγμή στη διάθεση της συμμορίας. Ένας μεγάλος αριθμός των επικεφαλής και μελών της συμμορίας, έχει ονομαστικώς γνωστοποιηθεί και έχουν καταγραφεί για την αναζήτησή αυτών. Ένα μέρος αυτής της συμμορίας προσχώρησε μετά τη διάλυση της στη συμμορία του ιερέα της Λίμνης (40 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων).

Στα τέλη Ιουλίου δημιουργήθηκε, υπό την αρχηγία του εφημέριου της Λίμνης, από ορισμένα χωριά της επαρχίας Κισσάμου μια ισχυρή κομμουνιστική συμμορία, με δύναμη 60-80 ανδρών, η οποία δραστηριοποιήθηκε το επόμενο χρονικό διάστημα έντονα.

Μια παρομοίως αποτελούμενη από κομμουνιστές συμμορία, με δύναμη περίπου 150 ανδρών υπό την αρχηγία του δασκάλου της Λίμνης *Κουκουράκη*, εντάχθηκε, μέσα Αυγούστου, στη συμμορία του εφημέριου της Λίμνης. Εξαιτίας διαφόρων στρατιωτικών επιχειρήσεων αναγκάστηκε αυτός να απομακρύνει τις εφεδρείες με κατεύθυνση τα χωριά και παρέμεινε με ένα κορμό, αποτελούμενο από 30 άνδρες, μεταξύ των χωριών Καμπανός και Κακοδίκι.

Μια επιπλέον συμμορία με άγνωστη έως τώρα δύναμη ανδρών, υπό τον Εμμανουήλ *Σγουρομάλη*, παραμένει πλησίον του χωριού Καλαθένες (6 χλμ. νοτίως του Καστελίου-Κισσάμου). Αυτή η τελευταία ομάδα ασχολείται σύμφωνα με νεότερες αναφορές με την ασφάλιση του αρχηγείου του ΕΑΜ στην Κρήτη, στα Τσουρουνιανά (8 χλμ. νοτίως του Καστελίου-Κισσάμου). Ως επικεφαλής του εν λόγω αρχηγείου αναφέρεται ο Έλληνας ονόματι *Γαλάνης*. Ως γενικός γραμματέας και εκπρόσωπος του, έχει τοποθετηθεί ο φυγάς πρώην λοχαγός Χωροφυλακής του Καστελίου-Κισσάμου ονόματι *Μαρκεδάκης*. Ο Γαλάνης θεωρείται ως υπεύθυνος για τις πραγματοποιημένες αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον μελών του Γερμανικού στρατού στο δυτικό τμήμα του νησιού.

Ο Γαλάνης εξέφρασε σε έναν σύνδεσμο ότι οι ξαφνικές επιθέσεις εναντίον μελών του Γερμανικού Στρατού πραγματοποιήθηκαν κατόπιν εντολής των Άγγλων, για να διαπιστώσουν ποια αντίποινα θα λαμβάνονταν από τη γερμανική πλευρά.

Στις 16. ή 17.8 έλαβε χώρα μια συνέλευση των κομμουνιστών ηγετών της επαρχίας Κισσάμου στο Σιρικόρι (8 χλμ. νοτίως του Καστελίου).

Νομός Ρεθύμνης.

Στο νομό Ρεθύμνης επίσης έγινε μια αυξημένη δραστηριότητα των συμμοριών αντιληπτή.

Η κομμουνιστική συμμορία του πρώην υπολοχαγού *Τρουλινού*, Ομάδα Κρούσης Σ.Κ. (Σωκράτης Καλεργής -προσωπικότητα των κομμουνιστών) αύξησε στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο τη δύναμή στους 60 άνδρες περίπου και κατευθύνθηκε έως τις 3/8 στη βορειοδυτική πλαγιά της οροσειράς της Ίδης (οροπέδιο Αραβάνες, 22 χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου).

Την 20.7, ο Τρουλινός συγκρούστηκε σε συνάντηση με μια ισχυρή ομάδα 40 ανδρών της συμμορίας του Ποδιά, στην περιοχή Αραβάνες και ανέλαβε στη συμμορία του Ποδιά το ρόλο πολιτικού επιτρόπου. Νέος αρχηγός της συμμορίας του Τρουλινού είναι ο πρώην δάσκαλος Γεώργιος *Παπαδάκης* από τις Καρίνες (14 χλμ. νότιο-νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου), στην πλευρά του οποίου βρίσκονται τρεις υπαρχηγοί.

Εξαιτίας μιας, από 2. έως 3.8, στρατιωτικής επιχείρησης με τη συμμετοχή Ειδικής Δύναμης Κρούσης της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, η συμμορία αναγκάστηκε να παρεκκλίνει της πορείας της προς ανατολική κατεύθυνση. Παραμένει για την ώρα, πιθανότατα, στην αποκλεισμένη περιοχή της οροσειράς της Ίδης.

Η αποτελούμενη από 15- 20 άνδρες ομάδα του πρώην ταγματάρχη *Τζιφάκη*, κινήθηκε εκ νέου στο χώρο του Πρινέ (5 χλμ. νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου), καθώς είχε παραμείνει

για ορισμένες βδομάδες στην περιοχή των Σφακίων (νότια παράλια, νομός Χανίων). Δεν έχει εμφανιστεί ξανά.

Νομός Ηρακλείου. Οροσειρά Ίδη.

Οι βρισκόμενες στο νομό Ηρακλείου εθνικοδημοκρατικές και κομμουνιστικές συμμορίες ενώθηκαν σε μια συμμορία. Η εθνικοδημοκρατική συμμορία του Μπαντουβά συμπορεύτηκε εκτός κάποιων ολιγομελών τμημάτων με τη συμμορία του Ποδιά. Παρομοίως, η εθνικοδημοκρατική συμμορία του Πετρακογιώργη, καθώς επίσης και πολλές διασκορπισμένες ομάδες που αποτελούνταν από κατοίκους των χωριών Κρουσώνας και Ανώγεια, νομός Ηρακλείου, τέθηκαν εφεξής υπό την ενιαία διοίκηση της συμμορίας του Ποδιά.

Η αποτελούμενη το τωρινό διάστημα από 1.000 εν ενεργεία μέλη συμμορία, βρίσκεται στην οροσειρά Ίδη, ως υποστήριξη στα φιλικά προκείμενα της συμμορίας χωριά Κρουσώνα και Ανώγεια. Εκτός των ενεργών αυτών μελών, βρίσκονται ακόμη στη διάθεση της συμμορίας περίπου 2-3.000 εφεδρείες.

Στις 13.8 βρίσκονταν στη βόρεια πλαγιά της οροσειράς της Ίδης οι κάτωθι ομάδες της συμμορίας του Ποδιά:

ο Ποδιάς με 300 άνδρες του ΕΛΑΣ,

ο Μιχαήλ Ξυλούρης με 400 περίπου άνδρες (η ονομαζόμενη Αγγλική Ομάδα),

ο Πετρακογιώργης με 200 άνδρες (με ενιαία χακί χρώματος στολή).

Εξαιτίας της, έχοντας ξεκινήσει στις 14.8, γερμανικής επιχείρησης στην οροσειρά Ίδη, η δραστηριοποιούμενη για την προστασία του χώρου προς Νότο ομάδα του Πετρακογιώργη υποχώρησε με κατεύθυνση το βουνό Ψηλορείτη.

Η «Αγγλική Ομάδα» διαλύθηκε στις 16/8. 60 άνδρες αυτής της ομάδας κατευθύνθηκαν προς Κρουσώνα (18 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου), οι υπόλοιποι μετακινήθηκαν προς το οροπέδιο Αραβάνες. Στην πορεία προς τα εκεί απαλλάχτηκε των καθηκόντων του το μεγαλύτερο μέρος των εφεδρειών. Στις Αραβάνες απάλλαξε ο Ξυλούρης επίσης τους υπόλοιπους εφεδρικούς, ώστε να περάσει με ένα κορμό αποτελούμενο από 15 άνδρες στην επαρχία Αμαρίου, νομός Ρεθύμνης.

Η ομάδα του ΕΛΑΣ υπό τον Ποδιά διαλύθηκε επίσης και υποχώρησε με μικρές ομάδες προς το βουνό «Εβδομος» κοντά στις Γωνιές (20 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά του Ηρακλείου), ώστε από εκεί με κατεύθυνση το Λουτράκι (16 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου) να φθάσει στην πεδιάδα.

Δεν υπάρχουν αναφορές σχετικά με εκ νέου προσκλήσεις εφεδρικών δυνάμεων ή συγκέντρωση των ομάδων.

Στρατιωτική αντιπροσωπία των συμμαχικών δυνάμεων.

Οι διαταγές και οδηγίες για τη δραστηριοποίηση των συμμοριών του ΕΛΑΣ προέρχονται από τη βρισκόμενη στο αρχηγείο «Ψηλορείτης» (οροσειρά Ίδη) στρατιωτική αντιπροσωπία των συμαχών. Σε αυτή ανήκουν, εκτός ενός αξιωματικού των μπολσεβίκων, πολλοί Άγγλοι, Αμερικανοί και Έλληνες αξιωματικοί. Η περιγραφή του επικεφαλής της συμμαχικής στρατιωτικής αντιπροσωπίας έχει επαληθευτεί στο πρόσωπο του λοχαγού της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών με το ψευδώνυμο «Αλέκος».

Νομός Λασιθίου.

Στις 17/8 εμφανίστηκαν, 20 χλμ. νοτιοδυτικά του Αγίου Νικολάου, 15 οπλισμένοι με ιταλικές караμπίνες συμμορίτες που φορούσαν ιταλικούς στρατιωτικούς σκούφους με την αναγραφή ΕΛΑΣ. Μια επιπλέον ομάδα 40 ανδρών αποτελούταν εν μέρει από λιποτάκτες Ιταλούς στρατιώτες, εντοπίστηκε 4 χλμ. δυτικά της Κριτσάς (10 χλμ. νοτιοδυτικά του Αγίου Νικολάου).

Λιποτάκτες Έλληνες χωροφύλακες.

Στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο προσχώρησαν στις γραμμές των συμμοριών, σε όλη συνολικά την επικράτεια του νησιού, 33 Έλληνες χωροφύλακες μαζί με τον οπλισμό και εξοπλισμό τους.

3. Καταπολέμηση των συμμοριών

Νομός Χανίων, επαρχία Σελίνου και Κισσάμου.

Αφότου παρουσιάστηκαν, εξαιτίας αιφνιδιαστικών επιθέσεων στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου, στις κατονομαζόμενες επαρχίες οι κάτωθι απώλειες μελών του Γερμανικού Στρατού: 13 νεκροί, 20 τραυματίες και 7 αγνοούμενοι σημειώθηκαν αμέσως μετά αντίμετρα που επέφεραν το κάτωθι αποτέλεσμα: 28 συμμορίτες σκοτώθηκαν, 14 τραυματίστηκαν, 4 αιχμαλωτίστηκαν, 1.321 άνδρες από χωριά ύποπτα προς ύπαρξη συμμοριών εκεί συνελήφθησαν εκ των οποίων 290 οδηγήθηκαν στη φυλακή της Αγιάς.

Ένας σημαντικός αριθμός των οδηγούμενων στην Αγιά ανδρών αναζητούνταν εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα και ήταν γνωστοί ως μέλη συμμοριών.

Ως επιπλέον μέτρο πραγματοποιήθηκε η καταστροφή των φιλικά προσκείμενων στις συμμορίες χωριών: Λίμνη, Κούνεσι και Φλώρια (νομός Χανίων).

Νομός Ρεθύμνης.

Στις 2/3.8 πραγματοποιήθηκε από γερμανικά στρατεύματα, με τη συνεργασία Ειδικής Δύναμης Κρούσης της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, επιχείρηση για την εξουδετέρωση της αναφερόμενης στο οροπέδιο Αραβάνες συμμορίας του ΕΛΑΣ. 3 μέλη της συμμορίας αιχμαλωτίστηκαν, επιπλέον σημειώθηκαν 16 συλλήψεις λόγω υποστήριξης των συμμοριών. Ανάμεσα σε ευρεθέντα έγγραφα βρίσκονταν μεγάλης σημασίας έγγραφο υλικό με πληροφορίες σχετικά με την οργάνωση και δραστηριότητα της συμμορίας του ΕΛΑΣ στο νομό Ρεθύμνης. Πάρθηκαν ως λεία 5 τυφέκια, ένα πιστόλι 08, 160 σφαίρες, διάφορες γερμανικές στρατιωτικές στολές, προκηρύξεις του εχθρού, ένα ραδιόφωνο και μια ελληνική γραφομηχανή.

Από 12- 15/8 πραγματοποιήθηκε επιχείρηση εναντίον του χωριού Ανώγεια (40 χλμ. ανατολικά-νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου). Δεν προβλήθηκε αντίσταση. Το χωριό πυρπολήθηκε μετά την εκκένωση του. Ενίοτε, σημειώθηκε μικρής έντασης ανταλλαγή πυρών μεταξύ των εκεί τοποθετούμενων ομάδων φρούρησης και ομάδων συμμοριών.

Νομός Ηρακλείου.

Στις 7/8 συνελήφθησαν σε επιχείρηση με τη συνεργασία του στρατού 36 άτομα λόγω υποψίας για συμμετοχή στις συμμορίες, στην περιοχή δράσης συμμοριών Έμπαρος (35 χλμ. νοτιοανατολικά του Ηρακλείου).

Την 12/8 πραγματοποιήθηκε, με την υποστήριξη του στρατού, έλεγχος των χωριών Άνω και Κάτω Λουτράκι (16 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου). Συνελήφθησαν 12 άνδρες λόγω υποψίας για συμμετοχή στις συμμορίες. Στο δρόμο προς τα εκεί βρέθηκε ένας σύνδεσμος μας σκοτωμένος.

Από την 14/8, ισχυρά τμήματα της 22ης Μεραρχίας Πεζικού βρίσκονταν, στο πλαίσιο της έκβασης αναγνώρισης της ομάδας, σε μάχη με τους συμμορίτες στην οροσειρά Ίδη. Οι μονάδες του στρατεύματος περικυκλώθηκαν προσωρινά από τους συμμορίτες.

Στις 15/8 εθεάθη αγγλικό αεροσκάφος Agado πάνω από το πεδίο μάχης που βρίσκονταν αναμφίβολα σε συνεργασία με τις συμμορίες. Δεν υπάρχει έως τώρα τελική αναφορά σχετικά με την επιτυχία ή μη της επιχείρησης.

Εναντίον της συμμορίας του Πετρακογιώργη πραγματοποιήθηκαν, στις 13 και 14/8, δύο ξεχωριστές επιχειρήσεις σε συνεργασία με το Γερμανικό Στρατό. Η αντίσταση της συμμορίας ήταν τόσο σθεναρή, ώστε έπρεπε να χρησιμοποιηθεί πυροβολικό. Συνολικά συνελήφθησαν 56 ύποπτοι για συμμετοχή στη συμμορία και παραδόθηκαν στο στράτευμα για να προβεί στην εκτέλεση τους.

Αιφνιδιαστικές επιθέσεις σε μέλη του Γερμανικού Στρατού και γερμανόφιλους κατοίκους.

Νομός Χανίων.

Στις 30.7 δέχθηκε αιφνιδιαστική επίθεση από 15-20 περίπου συμμορίτες η Ειδική Ομάδα Ασφάλισης ενός Αποσπάσματος Καταγραφής Εικόνας 2 χλμ. νοτιοδυτικά των Παπαδιανών (26 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Ένα μέλος του αποσπάσματος σκοτώθηκε, ένα άλλο απήχθη. Η αιφνιδιαστική αυτή επίθεση αποδίδεται στη συμμορία του δασκάλου της Λίμνης Κουκουράκη.

Στις 5/8 σημειώθηκε αιφνιδιαστική επίθεση από 100-200 διακόσιους συμμορίτες εναντίον των βρισκόμενων χωροφυλάκων στην οικία του επικεφαλής της Ελληνικής Ειδικής Δύναμης Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη στην Κρύα Βρύση (25 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά των Χανίων). Απήχθησαν ένας Έλληνας ανθυπολοχαγός και πέντε Έλληνες χωροφύλακες. Μια τοποθετούμενη από το Γερμανικό Στρατό Ομάδα Μάχης ήρθε σε αιμαχία με τον εχθρό, όπου 6 συμμορίτες τραυματίστηκαν. Συνελήφθησαν 2 συμμορίτες και 3 ύποπτοι.

Στις 8/8 δέχθηκε αιφνιδιαστική επίθεση από ομάδα συμμορίας, με δύναμη 70-80 άνδρες, μια αποτελούμενη από 6 οχήματα φάλαγγα, 3 χλμ. νοτίως των Φλωρίων (30 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Απώλειες: ένας στρατιώτης σκοτώθηκε, τέσσερις τραυματίστηκαν, δύο αγνοούνται. 5 φορτηγά κάηκαν, 1 υπέστη ζημιά.

Στις 9/8 δέχθηκε αιφνιδιαστική επίθεση μια φάλαγγα μεταφοράς τροφοδοσίας, με δύναμη αποτελούμενη από 4 στρατιώτες, 3 Έλληνες και 10 φορτηγά ζώα, στο δρόμο από τους Λάκκους προς Ομαλό (20 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Εντοπίστηκαν από μια ειδική δύναμη 3 τραυματίες στρατιώτες και ένας νεκρός.

Νομός Ρεθύμνης.

Κατά τη διάρκεια της νύχτας προς 24.7 δέχθηκε επίθεση από 15-20 συμμορίτες σταθμός της 2ης Πυροβολαρχίας Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 903/283 πλησίον της Αγίας Γαλήνης (35 χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου). Τραυματίστηκε ένας Γερμανός στρατιώτης. Σε συνάρτηση με την επίθεση αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη η, την ίδια νύχτα, ναρκοθέτηση του δρόμου Αγία Γαλήνη-Πύργος, όπου ένα όχημα υπέστη ελαφριές ζημιές.

Στις 1/8 δέχθηκαν αιφνιδιαστική επίθεση από 8-10 συμμορίτες 4 στρατιώτες της 122ης Μοίρας Αντιαρματικών Πυροβόλων, που βρίσκονταν καθοδόν με δύο μοτοσικλέτες από Χανιά προς Ηράκλειο καθοδόν, πλησίον του χωριού Μαργαρίτες (20 χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου). Οι στρατιώτες απήχθησαν και οδηγήθηκαν στο οροπέδιο Αραβάνες (23 χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου) και πιθανότατα δολοφονήθηκαν. Οι μοτοσικλέτες διαλύθηκαν σε κομμάτια και μεταφέρθηκαν στα βουνά πάνω σε γαϊδούρια.

Στις 9/8 δέχθηκε αιφνιδιαστική επίθεση στην περιοχή του χωριού Ανώγεια (40 χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου) περίπου της Στρατιωτικής Αστυνομίας. Από τις έρευνες προέκυψε ότι η αιφνιδιαστική τούτη επίθεση πραγματοποιήθηκε από 25 κομμουνιστές των Ανωγείων υπό την αρχηγία του Δημοσθένους Πασπαράκη. Διαπιστώθηκε μετά βεβαιότητας ότι 6 μέλη της περιπόλου δολοφονήθηκαν, ενώ για την τύχη των υπόλοιπων 3 δεν έχει γίνει κάτι γνωστό.

Στις 7/8 δέχθηκαν πυρά πλησίον του χωριού Αρμένιοι (7 χλμ. νοτίως του Ρεθύμνου) 2 στρατιώτες από συμμορίτη με περίστροφο. Ο ένας εκ των δύο υπέκυψε στα τραύματα του. Ο συμμορίτης σκοτώθηκε από το δεύτερο στρατιώτη.

Νομός Ηρακλείου.

Στις 23/7 τοποθετήθηκαν από συμμορίτες 4 νάρκες στο δρόμο Άγιοι Δέκα-Αγία Βαρβάρα, νομός Ηρακλείου. Ένα φορτηγό του Γερμανικού Στρατού προσέκρουσε σε μια νάρκη και καταστράφηκε. Ένας Γερμανός στρατιώτης σκοτώθηκε, ένα άλλος τραυματίστηκε.

Στις 8/8 κατευθύνθηκε ένα φορτηγό σε ναρκοθετούμενο από τους συμμορίτες χώρο, στο δρόμο Ηρακλείου-Χανίων και καταστράφηκε ολοσχερώς. Η απόπειρα αυτή είχε ως στόχο τη συνοδεία του στρατιωτικού ταχυδρομείου Ηρακλείου-Χανίων που έφτασε στη θέση αυτή λίγο μετά το φορτηγό. Οι συμμορίτες -50 περίπου άνδρες- προχώρησαν σε

μάχη σώμα με σώμα. Δικές μας απώλειες: 4 Γερμανοί στρατιώτες, 3 Ιταλοί και 1 Έλληνας νεκροί, 1 Γερμανός στρατιώτης, 6 Ιταλοί και 1 Έλληνας απήχθησαν. Το μεταφερόμενο στρατιωτικό ταχυδρομείο κάηκε.

Τη νύχτα προς 11/8 δέχθηκε πυρά το γραφείο του 7ου Λόχου 47 Συντάγματος Πεζικού, 2 χλμ. δυτικά των Μοιρών. Δεν προέκυψαν απώλειες.

Στο δρόμο προς Βούτες (11 χλμ. νοτιοανατολικά του Ηρακλείου) δέχθηκαν αιφνிடιαστική επίθεση, στις 9/8, 5 στρατιώτες από 20-30 συμμαορίτες. 3 στρατιώτες κατατροπωθήκαν και απήχθησαν. Ένας συμμαορίτης σκοτώθηκε.

Στις 11/8 κατευθύνθηκε ένα όχημα που μετέφερε στρατιωτικό ταχυδρομείο σε νάρκη, 2 χλμ. δυτικά των Μοιρών και υπέστη μεγάλο μέγεθος ζημιά.

Στις 11/8 πυροβολήθηκαν από κατοίκους του χωριού δύο Γερμανοί στρατιώτες που είχαν την εντολή παραλαβής εργατών στα Σκούρβουλα (7 χλμ. νοτιοδυτικά των Μοιρών).

Στο νομό Ηρακλείου έχει αυξηθεί τις τελευταίες εβδομάδες εκ νέου η τρομοκρατική δράση της συμμαορίας του Ποδιά. Συνολικά αναφέρθηκαν 5 δολοφονίες γερμανόφιλων Ελλήνων.

Κινήματα αντίστασης

ΕΑΜ

Το ΕΑΜ βρίσκεται στο προσκήνιο μέσω μεγάλης κλίμακας στρατολόγησης μελών και ισχυρού μεγέθους δραστηριοποίησης. Κατόρθωσε να επιβληθεί έναντι της ΕΟΚ και σήμερα, υπερτερεί αυτής τόσο στον αριθμό μελών όσο και στην επιβολή της πολιτικής του θέσης. Μέσω προκηρύξεων καθίσταται η απελευθέρωση και η ένωση του κρητικού λαού ως υπόθεση του ΕΑΜ/ ΕΛΑΣ και έχει κηρύξει τον πόλεμο στην ΕΟΚ που καθυστερεί την επίτευξη του σκοπού αυτού.

Το ΕΑΜ κατόρθωσε να ενσωματώσει στις τάξεις του ένα μεγάλο τμήμα των πρώην Ελλήνων αξιωματικών και πνευματικών οι οποίοι αρχικά ανήκαν στο εθνικό κίνημα αντίστασης. Από τον αγροτικό πληθυσμό που συνεχίζει να συμπεριφέρεται νόμιμα, έχουν τεθεί στη διάθεση του ΕΛΑΣ πολλοί άνδρες ως εφεδρείες για τον σκοπό του απελευθερωτικού αγώνα. Στο εσωτερικό της Ελληνικής Χωροφυλακής ιδρύθηκε Τμήμα ΕΑΜ- Χωροφυλακή, η αποστολή του οποίου είναι ο συνασπισμός των ένοπλων ελληνικών Μονάδων Προστασίας του ΕΑΜ.

Ως πρώτο βήμα για την απελευθέρωση έγιναν προειδοποιήσεις μέσω προκηρύξεων για απόπειρες εναντίον ηγετικών προσωπικοτήτων στην Κρήτη και της Δύναμης Κατοχής. Στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο πραγματοποιήθηκαν πολλές απόπειρες εναντίον γερμανόφιλων Ελλήνων, αιφνιδιαστικές επιθέσεις σε μεταφορές από γερμανικά φορτηγά και περιπολίες, για τις οποίες είναι υπεύθυνος στο δυτικό τμήμα του νησιού ο αρχηγός των κομμουνιστών *Γαλάνης* (βλ. Κατάσταση Συμμαοριών, σ. 6).

Η ηγεσία του κάθε νομού μετακινήθηκε από τις πόλεις στα ορεινά χωριά. Οι επικεφαλής του νομού Χανίων αποσύρθηκαν στην περιοχή των Τσουρουνιαίων (30 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά των Χανίων) όπου φρουρούνταν εκεί από την αποτελούμενη από 50 άνδρες συμμαορία του Εμμανουήλ *Σγουρομάλλη*. Ο Γαλάνης συνέχισε από εκεί να εκτελεί με δραστήριο τρόπο τα καθήκοντα του εκτελεσμένου προκατόχου του *Κτιστάκης* και συσκέπτονταν με το Κεντρικό Συμβούλιο του ΕΑΜ (*Ζεβελάκης*, *δικηγόρος Μαρής*, *Κουκλάκης* και *λοχαγός Χωροφυλακής Μαρκεδάκης*).

Στην πεδιάδα της Μεσσαράς ανακαλύφθηκε το αρχηγείο αυτής της περιοχής στο χωριό Σοκαράς (31 χλμ. νοτίως του Ηρακλείου). Σε μια επιχείρηση, σε συνεργασία με το στρατό, περικυκλώθηκε στις 16-17/8 η περιοχή και συνελήφθησαν 29 κομμουνιστές. Ως αντίποινα για τις αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον μελών της εκεί τοποθετημένης μονάδας εκτελέστηκαν 27 άνδρες. Οι αρχισυνωμότες οδηγήθηκαν μετά το πέρας της ανάκρισης παρομοίως στο στράτευμα για την εκτέλεση της θανατικής καταδίκης στο πλαίσιο των αντιποίνων.

Στο νομό Ηρακλείου προσχώρησε ένα μεγάλο μέρος των πρώην επικεφαλής της ΕΟΚ (γιατροί, δικηγόροι και αξιωματικοί) στις τάξεις του ΕΑΜ. Επικεφαλής του ΕΑΜ στο νομό είναι ο Έλληνας δικηγόρος, πρώην υπολοχαγός, Σπυρίδων Δαφέρμος και σύμβουλός του σε θέματα πολιτικής ο Κωνσταντίνος Μαμαλάκης. Και οι δύο είναι φυγάδες και βρίσκονται στο Αρχηγείο «Ψηλορείτης» (οροσειρά Ίδη), στο οποίο βρίσκεται επίσης η Στρατιωτική Αποστολή των συμμάχων.

Στο νομό Λασιθίου πραγματοποιήθηκε η σύλληψη του επικεφαλής των κομμουνιστών, δικηγόρου Κούνδουρου και του ειρηνοδίκη Χατζηανδρέου (βλ. Κατασκοπεία, σ 4). Στο πλαίσιο των εν συνεχεία ερευνών, συνελήφθηκε ο ιερέας Ιωάννης Δατσέρης από το Χουμεριάκο, νομός Λασιθίου, στην κατοχή του οποίου βρέθηκε έγγραφο υλικό προπαγάνδας του ΕΑΜ. Ένας σημαντικός αριθμός μεγάλου μεγέθους σελίδων κατασχέθηκε που εξυπηρετούσαν μάλλον στη δημιουργία έντυπης προπαγάνδας. Ο ιερέας οδηγήθηκε την 15/8 ενώπιον του δικαστηρίου.

ΕΠΟΝ

Η οργάνωση ΕΠΟΝ δεν εμφανίστηκε σχεδόν καθόλου στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο. Η δράση της περιορίστηκε σε μεγάλο βαθμό εξαιτίας της έλλειψης ηγετικών στελεχών. Με αφορμή τη δεκάμηνη ύπαρξη αυτής της Οργάνωσης Νεολαίας, εκδόθηκε μια εσωτερική εγκύκλιος με κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στην επικείμενη δραστηριότητά της, η οποία αναφέρεται στο γνωστοποιημένο κείμενο.

Σε μια επιχείρηση στην Έμπαρο (νομός Ηρακλείου) συνελήφθη ο Έλληνας σπουδαστής Ραδαμάνθιος Κονδυλάκης. Στη κατοχή του βρέθηκαν δύο χειρόγραφα κείμενα προπαγάνδας του ΕΑΜ. Ο συλληφθείς οδηγήθηκε ενώπιον του δικαστηρίου.

Από έρευνες προέκυψε ότι ο Έλληνας σπουδαστής Εμμανουήλ Σταυρακάκης από τα Έξω Λακωνία, νομός Λασιθίου, είναι μέλος της ΕΠΟΝ. Σε κατ' οίκον έρευνα βρέθηκαν γραπτά κείμενα και υλικό προπαγάνδας της οργάνωσης και κατασχέθηκαν. Ο Σταυρακάκης είναι φυγάς και καταγράφηκαν τα στοιχεία του για την αναζήτησή αυτού.

ΕΟΚ

Η οργάνωση ΕΟΚ έχει εμφανιστεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, έχοντας επιδείξει λιγοστή δραστηριότητα. Όπως προκύπτει από κατασχεθέν υλικό, η διοίκηση της οργάνωσης έχει τονίσει ρητά τον κίνδυνο υπερφαλάγγισης της από τον ΕΑΜ και έχει προσπαθήσει με όλα τα μέσα να αλλάξει την κατάσταση. Σε αντίθεση με την οργάνωση του ΕΑΜ, η οποία φροντίζει να έχει μεγάλου βαθμού υποστήριξη των συμμοριών της από τις πόλεις και τις αγροτικές περιοχές, η ΕΟΚ δεν βρίσκεται σε θέση να εξασφαλίσει για τις εθνικοδημοκρατικές ομάδες επαρκή υποστήριξη στο πλαίσιο του οπλισμού, εξοπλισμού και σίτισης. Η διοίκησή της έχει επανειλημμένως προσεγγίσει τους συμμάχους με την παράκληση παροχής βοήθειας. Αυτή η παράκληση όμως δεν έχει βρει προσωρινά ανταπόκριση για την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ ΕΟΚ και ΕΑΜ και των ένοπλων ομάδων του.

Προπαγάνδα του εχθρού.

Τα κινήματα αντίστασης δεν έχουν έως τώρα με επιτυχία κατορθώσει να δημιουργήσουν τις υλικοτεχνικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία έντυπου υλικού προπαγάνδας. Η προπαγάνδα περιορίζεται, όπως πρότινος, στο πλαίσιο «Προπαγάνδας Ψιθύρων» και στη διανομή τυπωμένων και πολλαπλώς αναπαραγόμενων εντύπων.

Στις 1., 4., 14. και 17.8 έφτασαν στα Χανιά και Ηράκλειο προκηρύξεις, τυπωμένες σε γραφομηχανή και σε πολλά χειρόγραφα αντίτυπα, των κομμουνιστικών οργανώσεων ΕΑΜ, ΚΚΕ και ΕΠΟΝ για τη διανομή αυτών. Περιείχαν προτροπή προς την Ελληνική Χωροφυλακή και την Ειδική Δύναμη Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη για λιποταξία και προσχώρηση στις τάξεις του ΕΛΑΣ, μέσω της επιτροπής του ΕΑΜ Χωροφυλακής. Οι διανεμόμενες μέσω της ΕΠΟΝ προκηρύξεις στο Ηράκλειο περιείχαν πληροφορίες του εχθρού.

Στα Χανιά υποβλήθηκαν τα τυπογραφεία σε εξειδικευμένο επανέλεγχο. Από τα 12 τυπογραφεία λειτουργούν το συγκεκριμένο διάστημα 8, τα υπόλοιπα έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους. Για τις ανάγκες των δημόσιων αρχών και επιχειρήσεων σε έντυπα επαρκούν 3 τυπογραφεία. Αιτήθηκε εξαιτίας αυτού στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης-υπηρεσία Ιγ- η αναστολή λειτουργίας των υπολοίπων τυπογραφείων και η τοποθέτηση των μηχανημάτων και του έντυπου υλικού σε ασφαλή χώρο.

Μέσα Ιουλίου ελήφθησαν μέτρα εναντίον 3 Ελλήνων εξαιτίας υποκλοπής και διάδοσης ειδήσεων του εχθρού. Η αξιόποινη πράξη καθώς και η συμμετοχή τους στην ΕΠΟΝ αποδείχτηκε και οδηγήθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου.

Στις 21/7 συνελήφθη ο Έλληνας Σταμάτιος *Καφράκης* από τον Ζαρό, νομός Ηρακλείου, εξαιτίας υποψίας για προπαγάνδα υπέρ του εχθρού. Κατηγορείται ότι είναι διανομέας προκηρύξεων κομμουνιστικού περιεχομένου. Επιπλέον, υποψιάζεται για υποστήριξη των συμμοριών και για τη δολοφονία ενός γερμανόφιλου Έλληνα. Σε κατ' οίκον έρευνα εντοπίστηκε προκήρυξη με περιεχόμενο εναντίον της Γερμανίας την οποία σύμφωνα με τα λεγόμενα του, τη βρήκε στο δρόμο. Επειδή δεν μπόρεσαν να αποδειχθούν οι εναντίον του αξιόποινες πράξεις, αιτήθηκε ο εγκλεισμός του για τη διάρκεια του πολέμου.

Στις 12/8, σε έλεγχο στο χωριό Βούτες νομός Ηρακλείου, πυροβολήθηκε ο Έλληνας φοιτητής Γεώργιος *Ορφανός*, καθώς προσπαθούσε να διασπάσει την αλυσίδα της φρουράς. Στο νεκρό βρέθηκαν 3 εχθρικού περιεχομένου φυλλάδια τα οποία είχαν αφεθεί λίγες ημέρες πριν στην περιοχή των Βουτών και σε καταλύματα Γερμανών στρατιωτών. Η κατ' οίκον έρευνα δεν επέφερε κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο. Το συμβάν αναφέρθηκε στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης-υπηρ. Ιγ-.

Σε εκκλησία στα Χανιά ρίχθηκαν το προηγούμενο βράδυ της ελληνικής εκκλησιαστικής γιορτής, την 14/8, κατά τη διάρκεια θείας λειτουργίας χειρόγραφες προκηρύξεις που προέτρεπαν στην προσχώρηση στο ΕΑΜ, ΕΛΑΣ και ΕΠΟΝ. Έρευνες έδειξαν ότι οι προκηρύξεις συντάχθηκαν και διαμοιράστηκαν από έναν Έλληνα σπουδαστή, μέλος της ΕΠΟΝ, τον Ιωάννη *Παπουτσάκη*. Ο Παπουτσάκης είναι φυγάς και επικηρύχτηκε για τον εντοπισμό του.

Στις 16/8 βρέθηκε αδέσποτο φορτηγό ζώο πλησίον του χωριού Αρμένιοι (8 χλμ. νοτίως του Ρεθύμνου) το οποίο μετέφερε σε σάκο ένα αποσυναρμολογημένο μηχάνημα εκτύπωσης. Οι έρευνες για τον ιδιοκτήτη του ή των ατόμων που θα μπορούσαν να σχετίζονται σχετικά με το συγκεκριμένο γεγονός, δεν έφεραν έως τώρα αποτέλεσμα και θα συνεχισθούν.

Παράνομη κατοχή ραδιοφώνου

Κατά τη διαδικασία κατάσχεσης των περιουσιακών στοιχείων της εκτελεσμένης για κατασκοπεία Ελληνίδας Τερψιχόρης *Βλάχου* από τη Σητεία, κατασχέθηκε στην οικία της μητέρας της ένα θαμμένο στην κουζίνα καινούργιο ραδιόφωνο. Επρόκειτο για ιδιοκτησία της εκτελεσμένης γυναίκας. Συνελήφθησαν η μητέρα και η αδελφή της Βλάχου. Το συμβάν παραδόθηκε στις 9/8 στο δικαστήριο.

Παράνομη κατοχή όπλων και εκρηκτικών υλών

Εξαιτίας πολλών τον αριθμό πυροβολισμών πλησίον της περιοχής Ασκύφου- Καρές νομός Χανίων, βρέθηκαν σε υποψία οι Έλληνες Ιωάννης και Μανούσος *Μπαλάκης*, Ιωσήφ *Γληνιάς* και Σπυρίδων *Καρκάνης* για παράνομη οπλοκατοχή και διέφυγαν της σύλληψης. Υπό την απειλή λήψης αντιποίνων εναντίον των μελών των οικογενειών τους παραδόθηκαν 4 καραμπίνες και 97 φυσίγγια. Οι προαναφερόμενοι κατείχαν επίσης πολλά άλλα όπλα και επικηρύχθηκαν για τον εντοπισμό τους.

Στις 11/8 βρέθηκε σε παραλία του Ηρακλείου βαριά τραυματισμένος έπειτα από έκρηξη ο δεκαεπτάχρονος Έλληνας Χρήστος *Ζορμπάς*. Σκόπευε κατά τα φαινόμενα να ψαρέψει με εκρηκτική ύλη. Εξαιτίας πρόωρης έκρηξης, αποκόπηκαν και τα δύο του χέρια, η

κάτω γνάθος και η αριστερή πλευρά του προσώπου του. Οι έρευνες διεκόπησαν, επειδή ο τραυματίας δεν ήταν σε θέση να δώσει κατάθεση.

Κλοπή ναρκών.

Κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου 7-11/8 αποσυναρμολογήθηκαν και εκλάπησαν από ναρκοπέδιο σε κόλπο της Ομάδας Siena (1 χλμ. βορειοδυτικά Αγίου Νικολάου) 10 Αντιαρματικές Νάρκες 43. Το ναρκοπέδιο χρησίμευε ως χώρος αποκλεισμού τεθωρακισμένων οχημάτων. Οι δράστες που σκόπευαν να χρησιμοποιήσουν την εκρηκτική ύλη για ψάρεμα, προσέγγισαν το ναρκοπέδιο με λέμβο. Οι έρευνες συνεχίζονται.

5α. Συλλήψεις εξαιτίας:

1) Αξιόποιων πράξεων πολιτών:

Ποινικό αδίκημα και πλημμέλημα:

Παραβίαση της ώρας απαγόρευσης της κυκλοφορίας....	1
Κλοπή.....	1
Υποψία ανθρωποκτονίας.....	3
	<u>5</u>

Αξιόποιων πράξεων ενάντια στη ασφάλεια στρατού:

Υποψία κατασκοπίας	47
Υποψία δολιοφθοράς.....	6
Κίνημα αντίστασης.....	144
Δραστηριοποίηση σε συμμορίες και υποστήριξη αυτών.....	92
Υποψία συμμετοχής σε συμμορίες.....	1.371
Υποστήριξη στον εχθρό.....	1
Προπαγάνδα ενάντια στη Γερμανία.....	7
Συνεργεία σε λιποταξία.....	2
Υποψία για παράνομη κατοχή ραδιοφώνου.....	1
Κατοχή όπλων και πυρομαχικών.....	3
Κατοχή εκρηκτικών υλών.....	4
Κλοπή και πώληση στρατιωτικού υλικού.....	2
Άρνηση εργασίας.....	1
Παράνομη αναχώρηση στο εξωτερικό.....	1
	<u>1.682</u>

Αξιόποιων πράξεων μελών Γερμανικού Στρατού:

Συναυτουργία σε λιποταξία.....	1
Υπονόμευση του Γερμανικού Στρατού.....	21
	<u>22</u>

Συλληφθέντα άτομα 1.709

Συνολική στατιστική

Συνολικά επεξεργασμένα συμβάντα.....	674
Ελεγμένα άτομα.....	11.658
Συλληφθέντα άτομα (συμπ. αυτά των προηγούμενων μηνών).....	1.808
εκ των οποίων εκτελέστηκαν.....	-
προσήχθησαν στη φυλακή και στρατόπεδα εγκλεισμού.....	32
προσήχθησαν στην Υπηρεσία Ασφάλειας.....	-
προσήχθησαν ενώπιον στρατιωτικών δικαστηρίων.....	30
Αποσπασμάτα Άμυνας και άλλες στρατιωτικές υπηρεσίες (επιβολή εργασίας κλπ) οδηγήθηκαν	90

Απελευθερωμένα άτομα.....	953
Άτομα παραμένοντα ακόμη στη φυλακή.....	703
Σε μάχη ή κατά την προβολή αντίστασης νεκρά μέλη συμμοριών	6
Κατασχεμένα ή ως λεία λαμβανόμενα όπλα :	
Τυφέκια (συμπερ. κυνηγετικές καραμπίνες)	20
Πιστόλια και περίστροφα.....	3
Πολεμοφόδια τυφεκίων και πιστολιών.....	546
Εκρηκτική ύλη.....	2 κ.
Γομώσεις.....	4
Κατασχεμένες συσκευές ραδιόφωνου.....	4
Κατασχεμένες συσκευές τηλεφών.....	1
Κατασχεμένες συσκευές εκτύπωσης.....	1
<u>Δικές μας απώλειες:</u>	
Λείπει αναφορά	

6. Άλλα

Λείπει αναφορά

(περίληψη) Απόρρητο συνημμένο έγγραφο της Ομάδας Μυστικής Αστυνομίας Στρατού 611, από 27.8.1944.

(μετάφραση) Συνημμένο 1 σχετικά με την Έκθεση Δραστηριότητας για το μήνα Αύγουστο 1944

Κατάσταση και διάθεση του πληθυσμού

Λόγω επιτυχιών των δυνάμεων του εχθρού επεκτείνεται ολοένα και περισσότερο στο σύνολο του πληθυσμού η επιρροή των προωθούμενων από τον εχθρό οργανώσεων. Το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού έχει επιδείξει έως τώρα έννομη στάση, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σήμερα ακόμα μικρού μεγέθους κύκλοι που διατηρούν αυτή τη συμπεριφορά. Εμφανίζεται μια χωρίς προσχήματα ανυπακοή στη Δύναμη Κατοχής και συμπάθεια προς την πλευρά του εχθρού. Μια τέτοια στάση μπόρεσε να διαπιστωθεί σε μεγάλη κλίμακα κατά τη διάρκεια των προηγούμενων μηνών, αλλά όχι ωστόσο στο βαθμό όπως μετά το γεγονός της 20^{ης} Ιουλίου. Τα αίτια αυτής της κατάστασης βρίσκονται από τη μια στην πίστη μιας νίκης των συμμαχικών δυνάμεων και από την άλλη στην επιθυμία μεταβολής της μη ανεκτής πλέον οικονομικής κατάστασης. Αυτοί οι λόγοι θα οδηγούσαν αναμφίβολα σε μια γενικευμένη ένοπλη εξέγερση, εάν διακρίνονταν μια έλλειψη προοπτικής στην ανάπτυξη και στην εξασθένιση της υπεροχής της Δύναμης Κατοχής. Με την ελπίδα της επίτευξης του στόχου λόγω μιας σε σύντομο χρονικό διάστημα απόβασης των αγγλοαμερικανικών δυνάμεων και της αισθητής αποδυνάμωσης της στρατιωτικής ισχύς της Δύναμης Κατοχής, υποστηρίχθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό η δράση ακραίων κύκλων. Η αναβίωση του κομμουνιστικού κινήματος που μέσω αδιάκριτης λήψης δράσεων τρομοκρατίας θέτει σε ισχύ την επιρροή του, αποτελεί επίσης ένα σημαντικό παράγοντα στην περίπτωση αυτή.

Υπό το πρίσμα της πολιτικής, οι διαφωνίες ανάμεσα στους εθνικούς και κομμουνιστικούς κύκλους, τόσο στην ηπειρωτική χώρα, όπως και εδώ αποδίδονται στην επιδίωξη απόκτησης δύναμης και εξουσίας από τους κομμουνιστές. Δεν εκπροσωπείται πλέον η άποψη ότι ο κομμουνισμός στην Κρήτη γενικά έχει απορριφθεί. Το γεγονός αυτό θα βρει, κατά το προσεχές διάστημα, μια πιο ξεκάθαρη επιβεβαίωση του, όταν η κατάσταση στα πεδία μαχών δεν επιφέρουν κάποια μεταβολή υπέρ της Γερμανίας.

Η μη ευνοϊκή διάθεση του πληθυσμού δεν αποδίδεται εν τέλει στη μακροχρόνια απελπιστική οικονομική κατάσταση για την οποία θέτουν ως υπεύθυνη τη Γερμανία. Με το πρόσχημα της κατοχής από μια εχθρική δύναμη δημιουργούνται ψεύτικες ελπίδες για οποιαδήποτε αλλαγή, σε κάθε περίπτωση μιας μεταβολής της κατάστασης.

Σελίδες 41-42 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Μυστικής Αστυνομίας Στρατού 611 προς τον επικεφαλής Στρατιωτικής Αστυνομίας στο Βελιγράδι, από 27.8.1944.

Αναφέρεται σε περιπτώσεις δολιοφθοράς καταγράφοντας χρονικό σημείο, χώρο συμβάντος, δράστες και εν συντομία περιγραφή του είδους δολιοφθοράς (κυρίως σε καλώδια).

Σελίδες 43-61 (περίληψη- μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Κατασκοπείας 382 προς μεταξύ άλλων τον επικεφαλής Ομάδας Κατασκοπείας 390 Θεσσαλονίκης, Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, 22η Μεραρχία Πεζικού, τη βάση Χανίων, από 28.7.1944.

Αφορά στην Έκθεση Δραστηριότητας και Αναφοράς Κατάστασης για το μήνα Ιούλιο αναφέροντας μεταξύ άλλων τον επικεφαλής της ομάδας, χώρο παραμονής και βάση, υπηρεσιακές μετακινήσεις αξιωματικών, καταγράφοντας χρονικό σημείο και προορισμό, κατάσταση προσωπικού στις πόλεις του Ηρακλείου και Χανίων, αλλαγές και ελλείψεις, καταγραφή ιδιαίτερων συμβάντων.

(μετάφραση) 3. Γενική κατάσταση.

Στη φαινομενικά αμετάβλητη, σε γενικές γραμμές, ηρεμία, προστίθεται στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο ένας αριθμός παραγόντων που προσδίδει μια κατά πολύ μεταβαλλόμενη εικόνα συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα.

Η κατάσταση της οικονομικής ζωής καταγράφει απότομη αύξηση του συνόλου των τιμών, σε διπλάσιο ή και τριπλάσιο μέγεθος. Σε αυτό προστίθεται η έλλειψη ρευστού και η τουλάχιστον προσωρινή απόκρυψη των αποθεμάτων τροφίμων. Το μέγεθος των κοινωνικών εντάσεων έχει αυξηθεί. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και η μεσαία τάξη υποφέρουν στον ίδιο βαθμό. Στον εργάτη δημιουργείται το έδαφος πρόσβασης σε ακραίους ριζοσπαστικούς κύκλους. Η γενική πολεμική κατάσταση, ιδιαίτερα η εξέλιξη της στο ανατολικό μέτωπο και Ιταλία και επιπλέον η απόπειρα εναντίον του Φύρερ, κινητοποίησαν τον ελληνικό πληθυσμό που στην πλειοψηφία του εναποθέτει τις ελπίδες του στην Αγγλία. Η στάση του είναι προσωρινά ακόμη εν αναμονή, ωστόσο, δεν διακρίνεται μια αισθητή αλλαγή αυτής. Η διατήρηση της ηρεμίας και της τάξης απειλείται εξαιτίας της αυξημένης δραστηριότητας των συμμοριών και της τρομοκρατίας αυτών. Στο νομό Χανίων, οι επιθέσεις των συμμοριών στρέφονται κυρίως στο πιο αδύναμο σημείο που είναι το ανομοιογενές και μη διακατεχόμενο απ' όλα από μέλη του με σταθερό φρόνημα αντίστασης Απόσπασμα Ελληνικής Χωροφυλακής- Ομάδα Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη που έχει πολλάκις εκτεθεί και υποστεί διάφορες ήττες.

Στο νομό Ηρακλείου συνεχίζεται ανεμπόδιστα η καταδίωξη των υπόπτων για φιλογερμανική στάση, η απαγωγή και δολοφονία αυτών. Επιπλέον, στο πρόσφατο χρονικό διάστημα έλαβαν χώρα επιθέσεις σε ιδιοκτησίες αυτών που έχει οδηγήσει, σε πολλές των περιπτώσεων, στην οικονομική καταστροφή των οικογενειών τους. Τα έως τώρα αντίμετρα έχουν πρακτικώς αποδειχθεί ως αναποτελεσματικά, ακόμα και αν δεχθεί κάποιος ότι έχουν προκαλέσει τουλάχιστον μια βέβαιη αναχαίτιση, επειδή σε διαφορετική περίπτωση θα αυξάνονταν τα κύματα τρομοκρατίας.

Προκύπτει εκ τούτου μια σταδιακά αυξανόμενη ανησυχία στα γερμανόφιλα τμήματα του πληθυσμού και μια στο μέτρο του δυνατού στροφή αυτών στις τάξεις του εχθρού. Οι σύνδεσμοι μας έχουν φοβηθεί, εν μέρει, έχουν αλλάξει καταφανέστατα πλευρά, ή καταστεί ανενεργοί. Νέες στρατολογήσεις που είναι επείγοντως απαραίτητες, προσκρούουν σε αυξανόμενες δυσκολίες.

Στο πολιτικό προσκήνιο βρισκόταν η επιζητούμενη από το Κάιρο-Μόσχα ενοποίηση του ΕΑΜ και του εθνικού κινήματος, με τη σφραγίδα του Καΐρου. Μια στενή συνεργασία ανάμεσα στις οργανώσεις δεν φαίνεται ακόμα ότι έχει λάβει χώρα. Το

εθνικό κίνημα προσπαθεί να αποκτήσει, το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, νέο νόημα, προσκρούει όμως σε δυσκολίες, επειδή η κυρίως μάζα του πληθυσμού, ειδικά τα ενεργά τμήματα του, κλείνουν περισσότερο προς το ΕΑΜ. Η παράταξη και ο εξοπλισμός εφεδρειών του ΕΛΑΣ, φαίνεται ότι έχει κάνει βήματα προόδου. Η στην εξεταζόμενη περίοδο επιβολή θανατικής ποινής σε τρεις περιπτώσεις εναντίον αγγλικής Οργάνωσης Κατασκοπείας στο Λασίθι και του κομμουνιστή επικεφαλής νεολαίας στα Χανιά, έφερε αποτέλεσμα προκαλώντας στις κομμουνιστικές οργανώσεις ένα βαθμό συγκράτησης και στην Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών μια ακόμα μεγαλύτερη επαγρύπνηση.

Η Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών και οι συμμορίες των κομμουνιστών είχαν περαιτέρω απώλειες από την εκτέλεση του Έλληνα υπολοχαγού Πιμπλή κατά τη σύλληψή του από τη Χωροφυλακή και του αρχηγού συμμορίας Πόντικα, παρομοίως από την Ελληνική Χωροφυλακή. Παρά των δύο περιπτώσεων που επετεύχθησαν όχι τυχαία, θα ήταν σφάλμα να λαμβάνονται τελικά συμπεράσματα σχετικά με τη συνεργασία της Ελληνικής Χωροφυλακής.

Ότι η Αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών και οι Έλληνες συνεργάτες της δεν έχουν υποστεί κανένα σχεδόν πλήγμα μέσω των κατ' αναλογία ληστών απωλειών, το αποδεικνύουν οι βάσει καλά προετοιμασμένου σχεδίου απόπειρες εναντίον γερμανικών αποθηκών υγρών καυσίμων, τη νύχτα της 22. προς 23 που πραγματοποιήθηκαν από Αποσπάσματα Δολιοφθοράς των Άγγλων κατόπιν προσεκτικής προετοιμασίας και αναγνώρισης. Την ίδια νύχτα σημειώθηκαν αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον γερμανικών φρουρών και περιπτώσεις λιποταξίας ελαεινών στοιχείων (Ρώσων εγκλείστων).

Περιληπτικά μπορεί να αναφερθεί ότι η κατάσταση- συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα- παρουσιάζει ραγδαία επιδείνωση και υποβόσκουσα ένταση, η οποία ανά πάσα στιγμή μπορεί να οδηγήσει σε μια φλέγουσα όξυνση της.

4. Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού

α) Αξιωματικοί Πληροφοριών

1) Ο Άγγλος ταγματάρχης «Αλέκος», πρότινος χώρος παραμονής στα Λευκά Όρη νοτιώς των Χανίων, επέστρεψε τον Ιούλιο στην Κρήτη ύστερα από πολύμηνη απουσία. Αρχικά, αναφέρθηκε ότι βρέθηκε στην παλιά του περιοχή και αργότερα, ότι μετακινήθηκε στην περιοχή του Ηρακλείου. Δεν κατέστη δυνατόν να εξακριβωθεί η εκεί παρουσία του, μπορεί να δεχθεί όμως κάποιος ότι σύμφωνα με την εμπειρία του στην Κρήτη και τη στάση ότι συμμετείχε ενεργά στις διαπραγματεύσεις ενοποίησης στην περιοχή Ηρακλείου που οδήγησαν στη δημιουργία μιας ενιαίας διοίκησης μεταξύ των συμμοριών.

2) Ο Άγγλος αξιωματικός «Διόνυσος», εκπρόσωπος του «Αλέκου» κατά τη διάρκεια της απουσίας του, επέστρεψε στην Αφρική, με σκοπό τη λήψη πειθαρχικών μέτρων εναντίον του, επειδή δεν ήταν ικανοποιημένοι με το αποτέλεσμα της δράσης του.

3) Ο Άγγλος αξιωματικός με το παρατσούκλι «Γιάννης». Το πραγματικό του όνομα John Stanley. Χώρος παραμονής του τα Λευκά Όρη, νοτιώς των Χανίων. Ο Stanley αποκαλύφθηκε με άψογο τρόπο εξαιτίας ενός ανακαλυπτόμενου ιδίχειρου σημειώματος και μιας εντολής κατασκοπείας με απροκάλυπτη υπογραφή και ψευδώνυμο στο νεκρό πράκτορα «ανθ. Πιμπλή».

Αποστολή του Stanley είναι η παράδοση εντολών κατασκοπείας, στην περίπτωση αυτή η ανακάλυψη του ονόματος του διοικητή και υποδιοικητή της 133ης Μεραρχίας και της κίνησης στο αεροδρόμιο του Μάλεμε, δυτικά των Χανίων. Επιπλέον, η στρατολόγηση ή η διαμεσολάβηση Ελλήνων αξιωματικών. Ο Stanley χαρακτηρίζεται ως αξιωματικός σύνδεσμος (Liaison officer) στη I.S.L.D (Intelligence Service Levante D=?).

Παράλληλα, ο Stanley κατονομάζεται σε αναφορές, οι οποίες έχουν κατατεθεί στη Μυστική Αστυνομία Στρατού, ως συμμετέχων στην αιφνιδιαστική επίθεση εναντίον της

Ελληνικής Χωροφυλακής στα Παλαιά Ρούματα (24 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Αυτό επιβεβαιώνεται μέσω της παρατήρησης ενός συνδέσμου, ότι ο Πιμπλής, πριν τη σύλληψή και εκτέλεση του, έφτασε το πρωί μετά την σύγκρουση κοντά στα Παλαιά Ρούματα.

4) Αγνώστων στοιχείων Άγγλος αξιωματικός, περιοχή νοτίως των Χανίων και Λευκών Όρεων. Στις 19./20. παρέλαβε την αποβιβασμένη στα νότια παράλια Ομάδα Δολιοφθοράς, την κατατόπισε, παρέδωσε λεπτομερέστατο χάρτη της περιοχής και διέθεσε 2 Έλληνες αξιωματικούς ως οδηγούς. Πιθανότατα είναι αυτός ο αγνώστων στοιχείων Άγγλος αξιωματικός ο ίδιος με το «Γιάννη»/Stanley.

5) Ο «John», Άγγλος ταγματάρχης και ένας αγνώστων στοιχείων Βούλγαρος κατάσκοπος εμφανίστηκαν σε συμμορία στη νοτιοδυτική πλαγιά της οροσειράς Ίδη στην επαρχία Αμαρίου και Αγίου Βασιλείου. Υπήρχε εκεί ένας πομπός ασυρμάτου. Σημαντικότερη προσωπικότητα της συμμορίας είναι ο «Παπαδογιάννης», πρώην Διοικητής Κρήτης.

Σχετικά με το «John» και το Βούλγαρο κατάσκοπο δεν είναι γνωστές επιπλέον λεπτομέρειες. Σύμφωνα με το χώρο παραμονής και το βαθμό, αυτός ο «John» δεν είναι το ίδιο πρόσωπο με τον «Γιάννη»/ Stanley. Ακολουθούν στοιχεία στο ψηφ. 5 αναφορικά με τη συμμορία.

6) «William» Άγγλος αξιωματικός Πληροφοριών πλησίον της μονής Βωσάκου (περιοχή βορείως του Γενί Γκαβέ/Θεοδώρα, περίπου 25 χλμ. δυτικά του Ηρακλείου). Η υποψία ύπαρξης πομπού εκεί, έχει ήδη αιτιολογηθεί στην έκθεση Ιουνίου.

Ο «William» βρίσκεται σε μια συμμορία με χώρο παραμονής την περιοχή περίξ της μονής Βωσάκου, κατά διάστημα επικεφαλής ο Δημήτριος Ξυλούρης.

7) Ο «Alexander» και «Michael», Άγγλοι ταγματάρχες στην οροσειρά των Αστερουσίων, αναφερόμενοι ήδη στην έκθεση Ιουνίου, είχαν εμφανιστεί για τελευταία φορά στο Δέρματο (περίπου 10 χλμ. νοτίως της Βιάννου). Εκεί, τοποθετήθηκαν προσφάτως 2 δοκιμασμένοι σύνδεσμοι για να κατασκοπεύσουν τον ακριβή χώρο παραμονής και να τον επιβεβαιώσουν. Σύμφωνα με τη μορφολογία εδάφους υπολογίζεται μια προέλαση μόνο δια θαλάσσης. Προετοιμάστηκε με τη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης- υπηρ. Ιγ- και το Διοικητή Ναυτικού η τοποθέτηση ενός κατάλληλου πλοίου και η διάθεση των απαραίτητων ομάδων. Ο επικεφαλής της Ομάδας Αναγνώρισης 390 οποίος ενδέχομένως, θα διαθέσει ειδικές δυνάμεις, έχει λάβει οδηγίες. Αναφορικά με την επέμβαση Ομάδας Αναγνώρισης με ραδιογωνιόμετρο βλ παρακάτω.

8) Δύο αγνώστων στοιχείων Άγγλοι αξιωματικοί- σύνδεσμοι με πομπό στη συμμορία του Ιωάννη Μπαντοβά. Χώρος παραμονής την παρούσα χρονική στιγμή στην περιοχή νοτίως του Αρκαλοχωρίου.

Δεν υπάρχουν ακριβέστερες πληροφορίες αναφορικά με τους εν λόγω αξιωματικούς-σύνδεσμους. Σύμφωνα με νεότερες πληροφορίες είναι αμφίβολο, εάν οι συγκεκριμένοι αξιωματικοί-σύνδεσμοι συμμετέχουν εκεί.

Περισσότερα βλ. παρ. 5.

9) Αγνώστων στοιχείων Άγγλος αξιωματικός με πομπό και ασυρματιστή στη συμμορία του Δημήτριου Ξυλούρη, χώρος παραμονής η περιοχή γύρω από το όρος Καθαρό, 14 χλμ. περίπου νοτιοδυτικά του Αγίου Νικολάου.

Ο ασυρματιστής είναι ένας Έλληνας, ονόματι Θωμάς Ταμιωλάκης από τους Κασσάνους. Έχει επιστρέψει πρόσφατα από έναν κύκλο θεωρητικής εκπαίδευσης στην Αφρική. Ο αναφερόμενος Δημήτριος Ξυλούρης είχε εμφανισθεί ήδη μια φορά πλησίον της μονής Βωσάκου (ψηφ. 6). Σύμφωνα με τη γεωγραφική θέση και άλλες παρατηρήσεις σχετικά με τη συμμορία πρέπει να δεχθεί κάποιος ότι πρόκειται για θέση διαβιβάσεων της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών με ομάδες προστασίας και μόνο ο ο Ξυλούρης μετακινείται από τη μια θέση στην άλλη.

10) Μια πολυμελής επιτροπή Άγγλων και Αμερικανών αξιωματικών με δύναμη 10-15 ατόμων αναφέρθηκε ότι αποβιβάστηκε πριν μερικές εβδομάδες.

Η ομάδα διασκορπίστηκε αμέσως, τουλάχιστον στην περιφέρεια Χανίων και Ρεθύμνου, ώστε να δράσουν χωριστά. Στις 19/9 αναφέρθηκε ότι έχουν φέρει τα καθήκοντα τους εις πέρας, περιμένουν τη μεταφορά τους στην Αφρική και έως τότε παραμένουν για 3 μέρες στο Επανοχώρι (18 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Η μεταφορά τους από τα νότια παράλια αναμένεται τις επόμενες ημέρες. Ο ακριβής χώρος παραμονής και ο τόπος προσόρμισης είναι άγνωστος.

Αποστολή αυτών των αξιωματικών ήταν η οργάνωση Ελλήνων ακτιβιστών της εθνικής οργάνωσης με οδηγίες από το Κάιρο για εκδήλωση επιθέσεων και δραστηριοποίηση των συμμοριών. Δεν πρέπει να είναι ικανοποιημένοι με τα αποτελέσματα τους, επειδή στα εθνικού χαρακτήρα στοιχεία λείπει η στο πλαίσιο τούτου ετοιμότητα δράσης.

Η αναφορά προωθήθηκε το ίδιο βράδυ και συζητήθηκε η προοπτική μιας ενδεχόμενης επέμβασης. Εξαιτίας ατυχήματος ενός αξιωματικού την ίδια νύχτα, εμποδίστηκε η περαιτέρω επεξεργασία και η ενδεχόμενη επέμβαση εναντίον του χώρου προσόρμισης και παραμονής.

Η ανάκριση ενός συλληφθέντα Άγγλου υποδεκανέα κατά την απόπειρα δολιοφθοράς στον Αλικιανό επιβεβαιώνει την αναφορά, επειδή η αποβίβαση της ομάδας δολιοφθοράς σημειώθηκε τη νύχτα της 19./20. Ιουλίου και από αυτά τα στοιχεία μπορούν να βγουν συμπεράσματα σχετικά με τη διαδρομή προς τα παράλια νοτίως του Επανοχωρίου. Με την ίδια λέμβο επέστρεψαν τουλάχιστον 4-6 άτομα από την Κρήτη στην Αφρική.

11) Ο Έλληνας πτέραρχος Κελαϊδής διέφυγε το έτος 1941 με την ελληνική κυβέρνηση στο Κάιρο. Τώρα έχει επιστρέψει στην Κρήτη, παρέμεινε στα Χανιά, δραστηριοποιήθηκε όμως στην επαρχία.

Ο πτέραρχος Κελαϊδής άρχισε συνομιλίες, με εξαίρεση λίγων γνωστών ως γερμανόφιλοι, με όλους τους αξιωματικούς στα Χανιά, για να ξεκαθαρίσει τη θέση τους αναφορικά με τον κομμουνισμό και να τους φέρει στην κατεύθυνση του εθνικού κινήματος. Δεν μπόρεσε να αποσαφηνισθεί ο απώτερος στόχος του Κελαϊδή, επειδή δεν έχει ακόμα επιτευχθεί μια συζήτηση με το σύνδεσμο-πληροφοριοδότη. Όπως φαίνεται το πλαίσιο της γραμμής του Καΐρου βρίσκεται στην ενδυνάμωση πιθανώς της δικής του γραμμής ενάντια στους κομμουνιστές, παρά τη διακήρυξη του κοινού αγώνα ενάντια στους Γερμανούς.

α) Πράκτορες της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού

Η Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού διαθέτει αναμφίβολα άριστο δίκτυο κατασκοπείας στο νησί που εκτείνεται έως τις μικρότερες περιοχές. Διευθύνεται από Άγγλους αξιωματικούς της Υπηρεσίας Πληροφοριών στην Κρήτη και Έλληνες πράκτορες.

Στην Ομάδα Κατασκοπείας Μετώπου βρίσκονται εδώ και χρόνια καθώς επίσης και εν μέρει από τον παράρτημα Αντικατασκοπείας Κρήτης αναφορές σχετικά με ύποπτα άτομα τα οποία έχουν κατανεμηθεί σε όλη την επικράτεια της νήσου, χωρίς το υφιστάμενο υλικό που συχνά δεν ξεπερνά μια απλή καταγγελία ή υποψία, να δικαιολογεί την επιβολή αστυνομικών μέτρων ή παρέμβαση της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού.

Σε πολλές των περιπτώσεων έχει μεταγενέστερα αποδειχθεί το αποτέλεσμα αυτών των πληροφοριών, όπως π.χ. στην περίπτωση Μπινιάρη, Δήμου, Σαμαριά και το τελευταίο χρονικό διάστημα Λιονάκη και Πιμπλή. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος όλων αυτού του είδους των αναφορών καταδικάζεται σε αποτυχία, εν μέρει εξαιτίας του μεγάλου αριθμού υπόπτων ατόμων, της περιορισμένης δύναμης της Ομάδας Κατασκοπείας Μετώπου και εν μέρει στην έλλειψη για κάθε περίπτωση ξεχωριστά κατάλληλων συνδέσμων και των δυνατοτήτων κινητικότητας.

Θα επιχειρηθεί στο μέγεθος του επιτρεπτού να αποσαφηνιστούν, μέσω συγκεκριμένης τακτικής, οι αλληλουχίες και η προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων.

Έχουν γνωστοποιηθεί τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο οι κάτωθι πράκτορες του εχθρού:

1) Εθνική ομάδα στα Χανιά

Ένας πρώην Έλληνας αντισυνταγματάρχης, κατά τα φαινόμενα επικεφαλής της εθνικιστικής κίνησης αντίστασης,

ένας πρώην Έλληνας ταγματάρχης έχει εμφανιστεί ως εκπρόσωπος,

ένας πρώην Έλληνας ανθυπολοχαγός έχει γίνει γνωστός ως συντονιστής.

Έχει αρχίσει να διεξάγεται εδώ μια ιδιαίτερου χαρακτήρα τακτική των μυστικών συνδέσμων που περιλαμβάνει τα δύο τελευταία άτομα. Σημειώθηκε η πρώτη παράδοση πολύ παλιού υλικού ως δήθεν σημαντικές στρατιωτικές αναφορές. Έχουν δοθεί γενικόλογες μόνο εντολές, αναφέροντας όλα όσα θα γνωστοποιηθούν.

Τα άτομα χαρακτηρίζονται επίσης από άλλους συνδέσμους ως ύποπτοι. Η τακτική-τέχνασμα θα συνεχίζονταν.

2) Ο πρώην δήμαρχος Σκουλάς στα Χανιά

Γνωστός ως ηγετικό μέλος του εθνικού κινήματος αντίστασης, έχει δεχθεί ισχυρή πίεση, συνελήφθη από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού και έχει αφεθεί για πολιτικούς λόγους εκ νέου ελεύθερος

Από το περιβάλλον του είναι γνωστός ένας πρώην Έλληνας αξιωματικός ο οποίος ως επικεφαλής του στρατιωτικού δικαστηρίου έχει λάβει μέτρα προφύλαξης μετά από μια προέλαση Αγγλων και Ελλήνων.

Έχει επιχειρηθεί η προσέγγιση του από σύνδεσμο-πληροφοριοδότη μέσω «τεχνάσματος» και η παρακολούθηση αυτού. Έως τώρα δεν έχει προκύψει κάποια αιτία για την επέμβαση του. Το κέντρο βάρους φαίνεται να βρίσκεται, κυρίως, στην οργάνωση των κινήσεων. Για τη δράση των συνδέσμων-πληροφοριοδοτών δεν έχουν έως τώρα προκύψει οποιεσδήποτε ενδείξεις εκτός κάποιων γενικών υποδείξεων ως «προδότες» (συνεργάτες γερμανικών υπηρεσιών).

3) Ο ιερέας Ιωάννης Σκουλάς στα Ανώγεια

Ο συγκεκριμένος εντολέας έχει αναφερθεί εδώ και μήνες ως συνεργάτης της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, όπως φαίνεται, ως λοχαγός των Αγγλων, αφότου επέστρεψε από την Αφρική. Μέσω ενός συνδέσμου της υπηρεσίας στο Ηράκλειο έχει ξεκινήσει «τακτική παραπλάνησης». Η δοθείσα έως τώρα αποστολή αφορά στις γερμανικές αποθήκες πυρομαχικών και υγρών καυσίμων καθώς και στα άτομα που βρίσκονται στη Γερμανική Υπηρεσία Πληροφοριών, επομένως στοιχεία για τη διάπραξη δολιοφθορών και απόπειρες δολοφονιών.

4) Κύριος πράκτορας στον Άγιο Νικόλαο

Οι συλλήψεις και εκτελέσεις αποφάσεων θανατικής ποινής, περίπτωση Βλάχου, στη Σητεία, έχουν λόγω του αποτρεπτικού της χαρακτήρα δυσχεράνει σημαντικά την τακτική κατασκοπείας.

Εξαιτίας ασθένειας του εντολοδόχου του εχθρού, η κατασκοπεία δεν σημείωσε σημαντική πρόοδο στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο.

Στις 18/7 ειδοποιήθηκε ο σύνδεσμος-πληροφοριοδότης από τον εντολοδόχο να παρουσιαστεί τάχιστα στις Ποταμιές, πλησίον της Νεαπόλεως.

5) Μανόλης Τζαγκαράκης

6) Ο πομπός των πρακτόρων πρέπει να βρίσκεται στην παραλιακή περιοχή ανατολικά του Βάμου, 20 χλμ. νοτιανατολικά των Χανίων. Χειριστής ένας Έλληνας διαβιβαστής, μάλλον αξιωματικός ο οποίος είχε δράσει στη Μικρά Ασία και Αλβανία ως ασυρματιστής. Η αναφορά δεν έχει έως τώρα επιβεβαιωθεί.

5. Συμμορίες

Η κάτωθι επισκόπηση περιέχει κατά κύριο λόγο μόνο μερικές αναφορές της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου, επομένως όχι τις εκδοθείσες υπηρεσιακές αναφορές του στρατεύματος ή της Γερμανικής και Ελληνικής Αστυνομίας σχετικά με εμφάνιση των συμμοριών.

1) Συμμορία Χάλαρη/ Ίλαρχου Κυανίδη, περιοχή νοτίως και νοτιοδυτικά των Χανίων στα Λευκά Όρη και στους πρόποδες.

Στις 6/7, ένα απόσπασμα της ελληνικής Ειδικής Ομάδας Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκης αποπλίσθηκε από την εν λόγω συμμορία στα Λευκά Όρη, μεταξύ της περιοχής Δρύς και Πάχνος/νοτίως των Λάκκων, μετά από μεγάλης έντασης ανταλλαγής πυρών.

Αναφέρθηκε μια ακόμη επίθεση εναντίον Ελλήνων Χωροφυλάκων στην περιοχή Βουτάς, ανατολικά της Παλαιόχωρας, αλλά δεν επιβεβαιώθηκε.

Στις 16/7, η ίδια πιθανότατα συμμορία εκδήλωσε αιφνιδιαστική επίθεση και αποπλίσσε 3 αποσπάσματα της Ομάδας Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη τα οποία εκδίωξε με κατεύθυνση τα Παλαιά Ρούματα.

Η συμμορία είναι καλά εξοπλισμένη (με οπλοπολυβόλα επίσης), με δύναμη μεταξύ 35-70 ανδρών και βρίσκεται τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή υπό τη διοίκηση του λοχαγού (ή ίλαρχου) Κυανίδη. Η συμμορία θεωρείται ότι διατηρεί δικό της στρατιωτικό δικαστήριο.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας η συμμορία είναι κομμουνιστικής ιδεολογικής ταυτότητας, από την άλλη πλευρά υπάρχει η έντονη υποψία ότι ο πρώην ανθυπολοχαγός Πιμπλής βρισκόταν στην εν λόγω συμμορία πριν τη μετακίνηση του στα Χανιά.

Δεν είναι έως τώρα βέβαιο ότι η ίδια συμμορία πραγματοποίησε και τις δύο αιφνιδιαστικές επιθέσεις.

2) Η συμμορία Τσιφάκη. Περιοχή Ασή Γωνιά, Ροδάκινο/ Καλλικράτης (25 χλμ. περίπου νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου).

Η συγκεκριμένη συμμορία κάλυψε την προσόρμιση μιας αγγλικής λέμβου που έλαβε χώρα τέλη Ιουνίου 1944 στην περιοχή νοτιοδυτικά των Σελλιών, κατά την οποία εκφορτώθηκαν μεταξύ άλλων 700 τυφέκια, είδη ιματισμού και πολεμοφόδια.

Η συμμορία του Τσιφάκη παρέλαβε 500 τυφέκια, 200 μεταφέρθηκαν στο Αμάρι, στη συμμορία του Παπαδογιάννη.

Ο Τσιφάκης συνέταξε στην περιοχή του κατάλογο με σκοπό την κλήση εφέδρων.

(περίληψη) Παρεμβάλλεται η προηγούμενη σελίδα καταγράφοντας το σημείο 5) με το όνομα Μανόλης Τσαγκαράκης.

(μετάφραση) επιβεβαιωμένος, στην περίπτωση Βλάχου, ως πράκτορας της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και φυγάς, παραμένει με ασύρματο πιθανότατα στο ανατολικό τμήμα του νησιού, πιθανότατα στην περιοχή του Παλαιοκάστρου. Η προσπάθεια εντόπισης του δεν είχε έως τώρα κανένα αποτέλεσμα, μήδε έφερε επίσης μια επαφή με τον εν λόγω πράκτορα καμία επιτυχία.

(περίληψη) Το έγγραφο συνεχίζεται από το σημείο 2

(μετάφραση) Ο Κωνσταντίνος Τσιφάκης από τη Χωστή είναι πρώην Έλληνας ταγματάρχης. Η ιδεολογία της συμμορίας του είναι εθνικού χαρακτήρα, υπό αγγλοαμερικανική επίδραση.

Σύμφωνα με νεότερη αναφορά, ο Τσιφάκης κοινοποίησε στους αρχηγούς των κομμουνιστικών συμμοριών ότι πρέπει να μην προβούν στη δολοφονία δημάρχων, διαφορετικά θα στρεφόταν με τη συμμορία του εναντίον αυτών.

3) Η συμμορία Παπαδογιάννη, περιοχή: επαρχία Αμαρίου και Αγίου Βασιλείου (νοτιοδυτική πλαγιά της οροσειράς Ίδη), με έδρα βορείως των Μελάμπων (περίπου 12 χλμ. βορειοδυτικά του Τυμπακίου). Δύναμη της συμμορίας 80-100 άνδρες περίπου. Στο πλευρό των αρχηγών Παπαδογιάννη, Χριστοφοράκη και Βελουδάκη, οι δύο τελευταίοι

από τις Μέλαμπες, βρίσκεται ένας ακόμη Άγγλος ταγματάρχης ονόματι John και ο Βούλγαρος οργανωτής. Στην κατοχή της συμμορίας πρέπει να βρίσκεται ένας πομπός. Δεν υπάρχουν καθόλου αναφορές στο τελευταίο χρονικό διάστημα σχετικά με τη συμμορία του Πετρακογιώργη, στον ίδιο τομέα. Δεν είναι απίθανο να συγχωνεύθηκε η συμμορία του Πετρακογιώργη με την προαναφερθείσα συμμορία.

Η συμμορία παρέλαβε 200 τυφέκια από την περιοχή των Σελλίων. Επιβεβαιώνεται από αναφορά άλλης πηγής.

4) Συμμορία Βωσάκου: στην περιοχή βορείως του Γενί Γκαβέ (περίπου 25 χλμ. δυτικά του Ηρακλείου), με έδρα πέριξ της μονής Βωσάκου. Δύναμη της συμμορίας 15-20 άνδρες. Αρχηγός κατά διαστήματα είναι ο Δημήτριος Ξυλούρης και ένας Άγγλος αξιωματικός ονόματι Williams. Μέσω ευρεθέντων αγγλικών ραδιογραφημάτων υπάρχει η υποψία ότι στη συγκεκριμένη περιοχή λειτουργούσε εχθρικός πομπός ή βρίσκεται ακόμη εν λειτουργία.

Στις 9/7 εθεάθησαν στον κόλπο του Φόδελε, περίπου 17 χλμ. βορειοδυτικά του Ηρακλείου, 13 ένοπλοι, ενδεδυμένοι εν μέρει με αγγλικές στρατιωτικές στολές, να ανηφορίζουν από τον κόλπο του Φόδελε στην οροσειρά Ίδη, με κατεύθυνση το χωριό Γωνιές. Σύμφωνα με τη γεωγραφική θέση θα μπορούσε να πρόκειται για μια προσέγγιση από τη θέση ασυρμάτου στον Βωσάκο.

5) Συμμορία του Ποδιά, περιοχή νοτίως του Κανλί Καστέλι, νοτίως του Ηρακλείου, με συνολική δύναμη 70-80 περίπου άνδρες. Μέσω εφεδρειών μπορεί να ανέλθει η εκτιμώμενη δύναμή της σε 150 άνδρες. Δεν έχει αναφερθεί η συμμετοχή των Άγγλων στη συγκεκριμένη συμμορία.

Ομάδες τρομοκρατίας, οι λεγόμενες Ειδικές Ομάδες Εκτέλεσης, με δύναμη 5- 10 άνδρες, εμφανίστηκαν στην ανατολική πλαγιά της οροσειράς Ίδη (βλ πράξεις τρομοκρατίας).

6) Συμμορίες του ΕΛΑΣ. Οροπέδιο της Ίδης.

Μικρότερες ομάδες συμμοριών, κατευθυνόμενες από τα Ανώγεια. Κατά την τελευταία σύγκρουση, στις 14/7, μεταξύ γερμανικών στρατευμάτων και 10 συμμοριτών πλησίον του σπηλαίου της Ίδης, παράλληλα με τις δικές μας απώλειες των 2 ανδρών σκοτώθηκαν 4 συμμορίτες. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι κατά την εν λόγω σύγκρουση, άτακτοι έφεραν για πρώτη φορά στην Κρήτη διακριτικά με την αναγραφή «ΕΛΑΣ». Η ιδιαιτερότητα του χείροποίητου επιτρέπει να συμπεραθεί ότι τα διακριτικά παρασκευάστηκαν στα Ανώγεια.

Έως την εκκαθάριση της νότιας περιφέρειας της οροσειράς Ίδη, η περιοχή αυτή ήταν της συμμορίας του Πετρακογιώργη.

7) Συμμορία Μπαντουβά, περιοχή νοτίως του Αρκαλοχωρίου. Η συμμορία αποτελείται, στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, από 30-40 άνδρες. Ο επισιτισμός και ρουχισμός κρίνεται κακός. Διάκειται εναντίον των Άγγλων, επειδή ο Μανόλης Μπαντουβάς κρατήθηκε με αδικαιολόγητες προφάσεις στο Κάιρο.

Στην ομάδα αυτή βρίσκεται, όπως λέγεται, ένας πομπός καθώς και 2 Άγγλοι αξιωματικοί- σύνδεσμοι.

Ο Μπαντουβάς πείστηκε από τους Άγγλους να συνάψει συμφωνία με τον Ποδιά. Όπως φαίνεται δεν έχει έως τώρα επιτευχθεί.

Ο Μπαντουβάς συναντήθηκε, στις 21/7, με ένα σύνδεσμο της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου. Κατά τη συνάντηση πρότεινε να επιτεθεί εναντίον των κομμουνιστών, εάν εφοδιαστεί από την γερμανική πλευρά με όπλα, πολεμοφόδια, τρόφιμα και στρατιωτικό εξοπλισμό, οι άνδρες του λάβουν αμνηστία και θα υπήρχε περί τούτου μυστικότητα. Η πρόταση τούτη ανακοινώθηκε στο Διοικητή Φρουρίου Κρήτης και στην 22η Μεραρχία Πεζικού. Ο Διοικητής Φρουρίου Κρήτης ήταν βασικά σύμφωνος με την έναρξη συζητήσεων. Κατόπιν εντολής του αρχηγού του Επιτελείου έλαβε χώρα μια προεργασία κατευθυντήριων γραμμών για τη σύναψη συμφωνίας μαζί με το γραφείο Ιγ. Το εν λόγω ζήτημα θα αναλαμβάνονταν εν συνεχεία, κατόπιν λεπτομερέστερης εντολής του

αρχηγού Επιτελείου Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από την 22η Μεραρχία Πεζικού σε συνεργασία με την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου Ηρακλείου και δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

8) Συμμορία Καθαρό, περιοχή περίξ του όρους Καθαρό, περίπου 14 χλμ. δυτικά του Αγίου Νικολάου.

9) Συμμορία Ποντικός, περιοχή νοτιοδυτικά των Χανίων, κομμουνιστική συμμορία ζωοκλεφτών, έως τώρα άνευ μεγάλης σημασίας στο πλαίσιο της Υπηρεσίας πληροφοριών. Ο αρχηγός της Γεώργιος Ποντικάκης σκοτώθηκε περίπου στις 20/7 από την Ελληνική Χωροφυλακή.

10) Michailof και Popof, Βούλγαροι αξιωματικοί, τους οποίους μια αναφορά της ελληνικής Ειδικής Ομάδας Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη κατονομάζει ως αρχηγούς συμμορίας κομμουνιστών που αφίχθησαν στην Κρήτη φέροντας όπλα και πολεμοφόδια. Δεν υπάρχουν δικές μας αναφορές σχετικά με αυτούς τους δύο. Ενδεχομένως, ο ένας εκ των δύο είναι διερμηνέας στη συμμορία Παπαδογιάννη.

6. Ολοκληρωμένες ή μη σημαντικές πλέον προς παρακολούθηση περιπτώσεις κατασκοπείας.

1) Περίπτωση Κουμπουρά/ Μπενταράκη, Χανιά.

Οι έρευνες της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, από τις 20/1/44, και η παρέμβαση της τότε Ομάδας Αντικατασκοπείας στη Μ.Α.Σ αναφορικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση έχουν πλέον ολοκληρωθεί και επιδοθεί στην αρμοδιότητα του στρατοδικείου.

Τα διαφεύγοντας τη σύλληψη αδέρφια

Ιωάννης Μπενταράκης, Κάντανος/ Σελίνου και

Δημήτριος Μπεντεράκης « «

βρισκόταν σε επαφή με Άγγλο αξιωματικό Πληροφοριών, τον τότε λοχαγό «Αλέκο» και είχαν δραστηριοποιηθεί ως πράκτορες της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού.

(περίληψη) Παρεμβάλλεται προηγούμενη σελίδα προσθέτοντας στο ήδη καταγεγραμμένο ψηφίο 8 τις κάτωθι πληροφορίες:

(μετάφραση) Συμμορία Καθαρό, περιοχή περίξ του όρους Καθαρό, συμμορία με εκτιμώμενη δύναμη περίπου 70 άνδρες, αρχηγός κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα από την περιοχή του Μυλοποτάμου καθώς και ένας Άγγλος αξιωματικός. Η συγκεκριμένη συμμορία δεν έχει κάνει αισθητή την παρουσία της, πιθανώς, εν μέρει, εξαιτίας του βρισκόμενου στο οροπέδιο Λασιθίου Λόχου Καταδίωξης Συμμοριών. Στη συμμορία υπάρχει ένας πομπός, ασυρματιστής ένας Έλληνας ονόματι Θωμάς Ταμιωλάκης.

(περίληψη) Συνέχεια του ψηφίου 1

(μετάφραση) Οι κατονομαζόμενοι στρατολόγησαν το ανδρόγυνο:

Μιχαήλ Κουμπουρά, ωρολογοποιός στα Χανιά

Γεωργία Κουμπουρά, σύζυγος στα Χανιά

για την Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού, οι οποίοι πλησίασαν από τη πλευρά τους ένα Γερμανό υποδεκανέα για προμήθεια τους με υλικό κατασκοπείας. Το συμβάν αυτό αναφέρθηκε από τον εν λόγω δεκανέα και πραγματοποιήθηκε η εν συνεχεία δίωξη τούτων.

Εντολές κατασκοπείας σχετικά με τη θαλάσσια και εναέρια συγκοινωνία, τη στρατιωτική δύναμη, τα καταλύματα και τα ακριβή σχέδια των αποθηκών βενζίνης έχουν αναφερθεί ήδη στο παρελθόν. Στο σημείο αυτό έχει καθοριστική σημασία η διαπίστωση ότι εδώ είχε δημιουργηθεί από την αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών μια αμιγή ζώνη κατασκοπείας που εκτεινόταν, χωρίς τη συμμετοχή πολιτικών οργανώσεων και περιορισμένη σε μικρό αριθμό ατόμων, από τα Λευκά Όρη, τη βάση του «Αλέκου», κατευθείαν στα Χανιά μέσω Κανδάνου.

Εξαιτίας της φυγής του Μπενταράκη καθίσταται αδύνατος ο εντοπισμός επιπλέον πιθανολογούμενων πρακτόρων στα Χανιά.

2) Περίπτωση Ελευθερίας Ξηρουχάκη.

Η Ξηρουχάκη προσέγγισε ένα γνωστό της υπαξιωματικό της Πολεμικής Αεροπορίας με σκοπό την απόκτηση απ' αυτόν χάρτη με σημειώσεις σχετικές με όλες συνολικά τις θέσεις Αντιαεροπορικών Πυροβόλων και Πυροβολικού, της δύναμης ανδρών, της δύναμης κρούσης κάθε μιας πυροβολαρχίας ξεχωριστά και να λάβει από αυτόν σημαντικής σημασίας απόρρητα έγγραφα.

Η Ξηρουχάκη βρίσκονταν σε επαφή με τον αποδεδειγμένα ως μέλος Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού και την τωρινή χρονική περίοδο φυγά Γεώργιο Δήμου. Βάσει πληροφοριών του εν λόγω υπαξιωματικού εξιχνιάστηκε η περίπτωση μέσω ερευνών της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού. Η Ξηρουχάκη καταδικάστηκε εν τω μεταξύ εις θάνατο και η ετυμηγορία εκτελέστηκε.

Για μια αδελφή της Ξηρουχάκη, ονόματι Ρίτα, το σύζυγο της, τα δύο αδέρφια του, τα αδέρφια του γαμπρού της Ξηρουχάκη που όλοι συνολικά είναι ύποπτοι για συνέργεια, επιβλήθηκε η ποινή κράτησης τους.

Μέσω συνδέσμου γνωστοποιήθηκε, μετά το πέρας της διαδικασίας ότι η Ρίτα Ξηρουχάκη έχει κρύψει σε ασφαλές μέρος επιστολές που ενδεχομένως θα παραδίνονταν στην περίπτωση που ο τελευταίος αναφερόμενος ως αδελφός του γαμπρού της θα αφηνόταν ελεύθερος. Η αναφορά προωθήθηκε στη Μυστική Αστυνομία Στρατού, δεν κρίθηκε ως σπουδαίας σημασίας και δεν λήφθηκε υπόψη.

3) Περίπτωση Εμμανουήλ Πιμπλής.

Πράκτορας Υπηρεσίας Πληροφοριών, πρώην Έλληνας ανθυπολοχαγός Εμμανουήλ Πιμπλής.

Ο Πιμπλής καταχωρήθηκε από το έτος 1942 στα αρχεία του πρώην Παραρτήματος Αντικατασκοπείας Κρήτης ως ύποπτος κατασκοπείας και μέλος του κινήματος αντίστασης.

Στην περίπτωση Μπινιάρη/Δήμου κατονομάστηκε ως πράκτορας της Αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, διέφυγε, επέστρεψε όμως τακτικά στα Χανιά, την τελευταία φορά πριν 3 περίπου εβδομάδες.

Στις 17/7/44 εκτελέστηκε κατά τη σύλληψή του από την Ελληνική Χωροφυλακή, στην είσοδο των Χανίων.

Εκτός των υφιστάμενων στοιχείων στο 4/3 σχετικά με τον John Stanley δεν έχει προκύψει κάτι σημαντικό.

Μέσω αναφοράς συνδέσμου, που επιβεβαιώθηκε αργότερα από δοσμένα στοιχεία της Ελληνικής Χωροφυλακής στη Μυστική Αστυνομία Στρατού, γνωστοποιήθηκε ως συνοδός και πιθανώς συνεργάτης του Πιμπλή ένας Γιάννης Σημαντηράκης.

(περίληψη) Λείπει η αρχή του ψηφί. 4.

(μετάφραση) ..νοτια παράλια. Ως επικεφαλής δραστηριοποιούνταν Άγγλος αξιωματικός (βλ παρ. 4/4). Επιπλέον δύο Έλληνες αξιωματικοί, οι οποίοι μάλλον είχαν έρθει από την Αίγυπτο με τα ονόματα «Γεώργιος» και «Μανόλης» φορώντας αγγλική στρατιωτική στολή. Ένας εξ αυτών έφερε το βαθμό του λοχαγού. Από τα ευρεθέντα έγγραφα προκύπτει ότι ήταν λεπτομερέστατα πληροφορημένοι σχετικά με την τοποθεσία και το μέγεθος της αποθήκης, τη φρούρηση, τον οπλισμό των φρουρών, την αλλαγή φρουράς, τον ακριβή αριθμό βαρελιών βενζίνης. Άγνωστο σε αυτούς ήταν μόνο η μετακίνηση των ναρκών. Ομάδες Εδικών Δυνάμεων χρησιμοποίησαν εκρηκτικά με χρονοδιακόπτη. Στην προκείμενη περίπτωση, η φωτιά διήρκησε 20 λεπτά.

5) Σύνδεσμος Σίμων, περιφέρεια Ηρακλείου.

6) Διερμηνέας της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Ηρακλείου.

Αμφότερα άτομα ανέφεραν στις υπηρεσίες τους ότι τα πλησίασαν Έλληνες πράκτορες, με σκοπό να τα προτρέψουν για προδοσία και συνεργασία με την Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού. Από τις δοθείσες εντολές διακρίνεται ξεκάθαρα ότι αφορούν στην Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού κυρίως:

α) Έγγραφο αναφορικά για δολιοφθορές εναντίον γερμανικών αποθηκών καυσίμων και πυρομαχικών.

β) Έγγραφο για απόπειρες δολοφονίας εναντίον γερμανόφιλων ατόμων.

Και στις δύο περιπτώσεις δεν πραγματοποιήθηκε «τακτική προσέγγιση» και ο σύνδεσμος Σίμων, στη μεταβαλλόμενη στρατιωτική κατάσταση, δεν φαινόταν πλέον αρκετά αξιόπιστος. Βρίσκεται τώρα υπό επιτήρηση.

Η διερμηνέας της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού μεταφέρθηκε στη Γερμανία για λόγους προσωπικής της ασφάλειας. Τη συγκεκριμένη περίπτωση τη χειρίζεται η Μυστική Αστυνομία Στρατού, διεξάγοντας έρευνες.

7. Κομμουνιστικό Κόμμα, ΕΑΜ- ΕΠΟΝ.

Εξαιτίας των συλλήψεων τον προηγούμενο μήνα και των συνεχιζόμενων ερευνών της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, που οδήγησαν κυρίως στα Χανιά σε επιπλέον συλλήψεις, δέχθηκαν οι οργανώσεις ισχυρό πλήγμα και έγιναν πιο προσεκτικές.

Για την ώρα δεν λαμβάνουν χώρα επαφές μας με βρισκόμενα σε ηγετικές θέσεις πρόσωπα που θα συνέβαλαν στη συνέχιση της «τακτική προσέγγισης», απεναντίας υπάρχουν πολλές αναφορές δικών μας ανθρώπων σχετικά με παρατηρήσεις και ξεχωριστού χαρακτήρα επαφές με μικρούς θύλακες.

Ως διάδοχος του εκτελεσμένου Κτιστάκη πρέπει να έχει φθάσει ένας κομμουνιστής από την ηπειρωτική Ελλάδα.

Οι συμμορίες του Κυανίδη, Χάλαρη, Ποντικού, Ποδιά χαρακτηρίζονται από την Ελληνική Αστυνομία ως κομμουνιστικής κατεύθυνσης.

Είναι αξιοσημείωτο ότι το κομμουνιστικό κίνημα στην πόλη και στα περίχωρα του Ηρακλείου εμφανίζονταν, στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο, πλήρως ανενεργές.

Δεν διαπιστώνονται πλέον προκλήσεις και απειλές από γερμανόφιλους. Οι συνθήκες στην ύπαιθρο είναι τελείως διαφορετικής μορφής και ιδιαίτερα στο προπύργιο του κινήματος αντίστασης στα Ανώγεια. Εκεί και στις περιοχές της επαρχίας Αμαρίου και Αγίου Βασιλείου (νοτιοδυτική πλαγιά της οροσειράς της Ίδης) καθώς και επίσης και στην περιοχή (λείπει το τοπωνύμιο λόγω φθοράς του χαρτιού) είναι το ΕΑΜ ιδιαίτερα δραστήριο. Απαιτείται από τους κατοίκους η μέσω επιτροπών δημόσια και ξεκάθαρη τοποθέτηση εναντίον του ΕΑΜ.

Επίσης στο ύπαιθρο της περιφέρειας Χανίων και Ρεθύμνου εμφανίζεται μια προπαγάνδα των κομμουνιστών, στην πόλη των Χανίων είναι η ΕΠΟΝ δραστήρια όπως πρότινος.

Σε μια θεατρική παράσταση σήμαιναν τα ακρωνύμια της καλλιτεχνικής ομάδας Ε.Κ.Ο.Χ “Ενισχύσατε Κομμουνιστική Οργάνωση Χανίων”. Στους παρευρισκόμενους νέους προκλήθηκε ιδιαίτερη χαρά, διότι οι παρόντες Γερμανοί αξιωματικοί επίσης είχαν στα χέρια τους το πρόγραμμα με αυτόν τον παράδοξο τίτλο. Όλη συνολικά η νεολαία των σχολείων της πόλης, ιδιαίτερα οι σε μεγάλες τάξεις μαθητές, επηρεάστηκαν από την ΕΠΟΝ και εμποτίστηκαν με την ιδέα του κομμουνισμού.

8. α) Προσορμίσσεις υποβρυχίων και ταχυπλόων (αναφερόμενες το μήνα Ιούλιο προσορμίσσεις)

1) Περιοχή δυτικά των Σελλιών, πιθανότατα στον Κάστελλο (βλπ παρ. 5/2).

2) Νότια παράλια, ανατολικά της Παλαιόχωρας, φαράγγι Τρυπητής (βλπ. 4α/4 και 6/4).

3) Νότια παράλια πλησίον των Σφακίων στο δεύτερο δεκαπενθήμερο Ιουλίου ως χώρος διαφυγής για 1) θα χρησιμοποιηθεί η Σελλιά.

4) Νότια παράλια νοτίως των Σαχτουρίων (δυτικά Αγίας Γαλήνης) (βλπ. Ημερήσια Αναφορά από 8.8.1944)

5) Λέντας, περίπου 15 χλμ. δυτικά Αγίας (μη ευανάγνωστο τοπωνύμιο).

6) Κερατόκαμπος, νοτίως της Βιάννου.

7) Παράλια ανατολικά της Ιεράπετρας, πιθανότατα Μακρύ Γιαλός (περίπου 12 χλμ. ανατολικά της Ιεράπετρας).

8) Κόλπος του Φόδελε (βλπ. Παρ. 5/4).

β) Χώρος ρίψης (αναφερόμενες ρίψεις το μήνα Ιούλιο).

1) Περιοχή Ιναχώρι μεταξύ Έλος και Λίμνη (30 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά των Χανίων).

2) Περιοχή Κανάρης (περίπου 12 χλμ. νοτιοδυτικά του Καστελίου/ Κισσάμου).

9. Πράξεις τρομοκρατίας

Σχετικά με τους δολοφονημένους και απαθθέντες, στις περισσότερες περιπτώσεις επρόκειτο για γνωστούς γερμανόφιλους και δημάρχους που συνεργάζονταν σε ικανοποιητικό βαθμό με τις Αρχές Κατοχής και όχι με τους συμμορίτες. Μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις έπαιξαν ρόλο προσωπικοί λόγοι επίσης, όπως πλησίον της Μαρωνίας και Γρηγορίας. Η επικρατούσα το τελευταίο διάστημα τάση είναι ο εκφοβισμός του πληθυσμού μέσω της τρομοκρατίας για τη μη συνεργασία αυτού με τους Γερμανούς.

Στην περιφέρεια Ηρακλείου όπου οι πράξεις τρομοκρατίας επαναλαμβάνονται εδώ και μήνες, προτάθηκε από την 22η Μερραρχία Πεζικού, σε συνεργασία με την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 382, ως αντίμετρο η σύλληψη και η εκτέλεση 10 ατόμων από 3 διαφορετικά χωριά που είχαν ενεργή συμμετοχή. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε η σύλληψη και ο εγκλεισμός 50 περίπου ατόμων από την πόλη του Ηρακλείου και επιπλέον 50 από την περιφέρεια. Η εκτέλεση αυτών ως αντίποινα απορρίφθηκε από το Διοικητή Φρουρίου Κρήτης. Εγκρίθηκε ο εγκλεισμός τους. Η έναρξη των μέτρων ορίστηκε εκ τούτου για τέλη Ιουνίου- αρχές Ιουλίου. Συνελήφθησαν 38 συνολικά άτομα, κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από τους πνευματικούς κύκλους..

(περίληψη) Παρεμβάλλεται η ίδια σελίδα και προστίθεται στην παρ. πράξεις τρομοκρατίας:

(μετάφραση) 29.6 Απήχθη αγροφύλακας πλησίον των Δαφνών

30.6 Απήχθη άγνωστος άνδρας από Μαρωνία

1.7 Απήχθη ο Απόστολος Πολυχρονίδης από τον Κρουσώνα

2.7 Απήχθη ο δήμαρχος Βουλγαράκης από τις Μέλαμπες

2.7 Απήχθη και δολοφονήθηκε ο αγροφύλακας Βεργετάκης από τον Κρουσώνα

2.7 Απήχθησαν δύο Έλληνες χωροφύλακες, ο Χοχλάκης και Μαυρανιδωνάκης από Κρουσώνα

3.7 Απήχθη γερμανόφιλος γεωργός πλησίον της Γρηγορίας

15.7 Τραυματίστηκε σοβαρά ο δήμαρχος Κρουσώνα

20.7 Ευλοκοπήθηκαν τρεις Ελληνίδες από Σοκαρά και Φαραγγιανά και έπειτα τις κούρεψαν τα μαλλιά

21.7 Δολοφονήθηκε ο γερμανόφιλος Μιχαήλ Τσιμπιάκης από Άνω Μούλια

22.7 Δεηλατήθηκε η οικεία του ιερέα Καλλέργη από το Κεραμούτσι.

24.7 Απήχθη η σύζυγος του Πετράκη από την Έμπαρο, όλα συνολικά τα αποθέματα της σοδειάς, πρόβατα, γαϊδούρια, κατσίκια κ.λπ. εκλάπησαν και καταστράφηκε το όχημά του

X.7 Δολοφονήθηκε ο δήμαρχος Κυδωνάκης από Καλόγερο/ Αμαρίου

X.7 Δολοφονήθηκε ο δήμαρχος Δαβεράκης από Πετροχώρι Αμαρίου

22.7 Δολοφονήθηκε ο Κωνσταντίνος Σπαντιδάκης από Λούτρα Ρεθύμνου, η σύζυγός του τραυματίστηκε

Είναι παράδοξο, σύμφωνα με την παρουσίαση των συμβάντων αυτών, μετά την απελευθέρωση των συλληφθέντων στο Ηράκλειο, το κύμα βίας παρουσίασε μια σημαντική αύξηση.

(περίληψη) Συνέχιση του εγγράφου.

(μετάφραση).. στο Ηράκλειο που ήταν ύποπτοι ως πνευματικοί ηγέτες του κινήματος αντίστασης και κρίθηκαν επίσης υπεύθυνοι για την υλική υποστήριξη των συμμοριών

αναφορικά με τα κατά το τελευταίο διάστημα τεκταινόμενα συμβάντα. Παρά τις βάσιμες υποψίες που εξετάστηκαν επανειλημμένως από την Ομάδα Αναγνώρισης Ηρακλείου κατόπιν προσεκτικών ερευνών, δεν βρέθηκε για τα συγκεκριμένα άτομα επιβαρυντικό υλικό για μια αστυνομικού ή δικαστικού χαρακτήρα επέμβαση και για το λόγο αυτόν έχει εκ των προτέρων προβλεφθεί ο εγκλεισμός τους, χωρίς τη διεξαγωγή περαιτέρω ερευνών.

Για πολιτικούς λόγους διατάχθηκε κατόπιν η έρευνα των χωριστών μεταξύ τους περιπτώσεων. Επειδή, όπως αναμενόταν, στο σύντομο προβλεπόμενο χρόνο δεν προσκομίσθηκαν καθόλου επαρκή στοιχεία που θα επέφεραν μια επέμβαση από την πλευρά της Αστυνομίας και εφόσον οι συγκεκριμένοι έτυχαν παρά πολύ ισχυρής ηθικής κάλυψης από την πλευρά της ελληνικής κοινής γνώμης και της εκκλησίας, οι συλληφθέντες αφήθηκαν ξανά ελεύθεροι με την επιβολή της παρουσίας αυτών ενώπιων των αρχών και με χρηματική ποινή προς όφελος των επιζώντων συγγενών των δολοφονημένων.

Επειδή τα αναφερόμενα άτομα κρίνονται όπως πρωτότερα ως ύποπτοι, καταβάλλεται προσπάθεια- κατά το συνήθη τρόπο- να προσκομισθεί μέσω ερευνών από τους συνδέσμους επαρκές υλικό για μια εκ νέου ανακίνηση του ζητήματος από πλευρά της Αστυνομίας, καθώς για πολιτικούς λόγους ο αγώνας εναντίον του κομμουνισμού φαίνεται ότι με τη μη καταδίωξη αυτών θα οδηγήσει εκ των προτέρων σε μια αποτυχία. Το μέτρο έφερε προσωρινά στην περιφέρεια Ηρακλείου ως αποτέλεσμα, οι συμμορίες τρομοκρατών να μεταβούν από το στάδιο των δολοφονιών σε αυτό των απαγωγών, τις οποίες όμως ακολούθησε αναμφίβολα η δολοφονία κλεισμένων των θυρών. Παρατηρήθηκε μια προσωρινής μορφής ελαφρά βελτίωση που εντομεταξύ εκ νέου υποχώρησε.

Κατά το χρονικό διάστημα 10/11.7 πραγματοποιήθηκε στο χωριό Κανλί Καστέλι μεγάλης κλίμακας εκκαθαριστική επιχείρηση από την Ελληνική Αστυνομία υπό την προστασία στρατιωτικών πυρών και την επέμβαση της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, με στόχο τη σύλληψη αναζητούμενων, μέσω της συνεργασίας ανάμεσα στη Μυστική Αστυνομία Στρατού και στην Ελληνική Χωροφυλακή, εγκληματικών στοιχείων. Η εν λόγω περιοχή είναι ένα γνωστό καταφύγιο ζωοκλεφτών και συμμοριτών, σε κοντινή απόσταση από το Ηράκλειο. Η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 382 συμμετείχε ενεργά στο σχεδιασμό της επιχείρησης. Ελέγχθησαν 1.000 άτομα, τριάντα συνελήφθησαν. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μια ηρεμία της κατάστασης.

11. Επισκόπηση αναφορικά με τις Υπηρεσίες Πληροφοριών, το Εθνικό Κίνημα Αντίστασης και τους κομμουνιστές

Υφίσταται ένα αμιγές δίκτυο κατασκοπείας, οι επικεφαλής του οποίου είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος του Άγγλοι αξιωματικοί που βρίσκονται με τις συμμορίες στα βουνά. Η σύνδεση με τις πόλεις βρίσκεται, με τη συμμετοχή ενός μικρού αριθμού συνεργατών χωρίς ανοικτή παρέμβαση των οργανώσεων, στα πλαίσια ενός αμιγούς δικτύου πληροφοριών.

Το Εθνικό Κίνημα Αντίστασης, κατευθυνόμενο από το Κάιρο, είναι εκτεταμένο σε ολόκληρη την περιφέρεια της νήσου, έχει, όπως δείχνει, καλή εσωτερική οργάνωση και διαθέτει ένα μεγάλο αριθμό υποστηρικτές και αμέτρητους εθελοντές συνεργάτες. Αυτοί είναι η μεγάλη δεξαμενή εφεδρειών από την οποία η Υπηρεσία Πληροφοριών αντλεί κάθε φορά τους πράκτορες της και προμηθεύεται με ένα μεγάλο μέρος αναφορών.

Το κομμουνιστικό κίνημα παρουσιάζει στην κομματική του αντίληψη κάποιες αδυναμίες κάτι που φαίνεται στην οργάνωση του, οι επικουρικές του οργανώσεις το ΕΑΜ και ιδιαίτερα η ΕΠΟΝ με συγκαλυμμένους κομμουνιστικούς στόχους, έχουν απεναντίας σε μεγάλο βαθμό εξαπλωθεί.

Αναφορικά με τις συμμορίες πρόκειται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους για ομάδες προστασίας και φρούρησης των Άγγλων αξιωματικών Πληροφοριών. Εξαιτίας αυτού

δεν είναι δυνατός ένας αυστηρός διαχωρισμός ανάμεσα στις συμμορίες και στην Υπηρεσία Πληροφοριών, επειδή υφίσταται πολύ στενή συνεργασία. Παράλληλα υπάρχουν ορισμένες μικρού μεγέθους συμμορίες που, όπως φαίνεται, διοικούνται από αλλοδαπούς (εκ Βουλγαρίας) καθοδηγητές. Η Υπηρεσία Πληροφοριών εκτείνεται εδώ, κυρίως, στην κατασκοπεία και καταπολέμηση του δικού μας συστήματος πληροφοριών.

12. Συνδέσμοι

Στο νομό Χανίων προωθήθηκε η στρατολόγηση νέων συνδέσμων και επιπλέον η δραστηριοποίηση- εκπαίδευση των παλιών με εξαιρετικά μεγάλη ενέργεια. Το δίκτυο συνδέσμων συμπυκνώθηκε κατά αυτόν τον τρόπο και εξαπλώθηκε εν συνεχεία γεωγραφικά στις μέχρι πρότινος αδύναμα ελεγχόμενες περιοχές, ιδιαιτέρως αυτών προς Σελλιά, Αργυρούπολη και το δυτικό τμήμα της νήσου.

Η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου διαθέτει τώρα επίσης σε πολλές περιοχές του νομού Χανίων, ένα καλά οργανωμένο και δομημένο δίκτυο το οποίο αναφέρει άμεσα τα σημαντικότερα συμβάντα και παρατηρήσεις.

Στην περιοχή της Παλαιόχωρας έλαβαν χώρα οι πρώτες επαφές με νέα άτομα. Η επιτυχία αναμένεται να φανεί. Στο χώρο νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου δεν επιτεύχθηκε ακόμα κάποια δράση.

Στο νομό Ηρακλείου στρατολογήθηκαν, στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο, 3 επιπλέον πληροφοριοδότες και δραστηριοποιήθηκαν δοκιμαστικά. Στο ανατολικό τμήμα του νησιού παρέμειναν οι πληροφοριοδότες, με μια εξαίρεση, σχετικά αδρανείς. Την ευθύνη αυτού τη φέρουν κυρίως οι μεγάλες αποστάσεις από τη βάση Ηρακλείου που καθιστούν αδύνατη μια προσεκτική δραστηριοποίηση των συνδέσμων και τα επίκαιρα συμβάντα. Προκύπτει εκ τούτου η χρονοβόρα αναγκαιότητα δραστηριοποίησης συνδέσμων από το Ηράκλειο για κατασκοπεία στο ανατολικό τμήμα της νήσου.

Ομάδα Ραδιογωνιόμετρου

Η δραστηριοποιούμενη έως τώρα στην Κρήτη Ομάδα Ραδιογωνιόμετρου «Εκλέκτορας», ανακλήθηκε για δραστηριοποίησή της σε άλλον χώρο.

Σύμφωνα με τις συγκεντρωμένες πληροφορίες, κατόπιν μακράς χρονικής διάρκειας δραστηριοποίησης, η μορφολογία εδάφους στην Κρήτη προκαλεί εξαιτίας των μεγάλων σε ύψος βουνών και της σε άμεση απόσταση θάλασσας πολλές δυσκολίες, ώστε να μη μπορεί να δοθούν από τεχνικής άποψης δυνατότητες για μια υποσχόμενη επιτυχημένη δραστηριοποίηση.

Η ομάδα δεν μπόρεσε στο μισό του έτους- από αρχές 1944- να προσκομίσει καθόλου στοιχεία που πιθανότατα θα συνεισέφεραν επίσης στον- κατά προσέγγιση- εντοπισμό κάποιου πομπού ή πιθανότατα ενός συγκεκριμένου πομπού στην Κρήτη. Η εν συνεχεία αναζήτηση των αναντίρρητα υφιστάμενων πομποών κατασκόπων, πρέπει επομένως να πραγματοποιηθεί μελλοντικά, αποκλειστικά μέσω της δραστηριότητας συνδέσμων ή μέσω της αναζήτησης από την Αστυνομία και το στράτευμα.

13. Τομέας Εργασίας

Σχετικά με τα δεδομένα στην Έκθεση Ιουνίου, δεν έχουν προκύψει μεταβολές.

Η τοποθέτηση διερμηνέων αποδεικνύεται σε πολλά ζητήματα ως ανεπαρκής.

(περίληψη) Συνέχεια της προηγούμενης σελίδας.

(μετάφραση) Ο διατασσόμενος προσανατολισμός στη δραστηριότητα αναγνώρισης, χωρίς να ληφθεί υπόψη η κατασκοπεία των συμμοριών, προσκρούει στις πρωτότερα αναφερόμενες δυσκολίες ότι η Υπηρεσία Πληροφοριών και οι συμμορίες στην Κρήτη δεν δρουν χωριστά.

Στο Ηράκλειο ελέγχθηκαν, στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο, από την υπηρεσία:

α) εργάτες, ιδιωτικοί υπάλληλοι και δημαρχεία: 201 άτομα

β) μέσω επιχείρησης της Ελληνικής Αστυνομίας, στις 7/10 και 11/7: περίπου 800 άτομα

γ) μέσω αναφοράς ονομάτων υπόπτων, μέσα και τέλη Ιουνίου, με σκοπό τη δημιουργία καταλόγων ως αντίμετρο εναντίον του κύματος τρομοκρατίας: 50 άτομα στο Ηράκλειο, 50 άτομα στο νομό Ηρακλείου και 30 άτομα στους χώρους διάπραξης φόνων.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε από την υπηρεσία Ηρακλείου η λογοκρισία της εκεί εκδομένης εφημερίδας «Κρητικός Κήρυξ» καθώς και η ανάληψη της λειτουργίας αυτής, επειδή όλο συνολικά το υλικό πληροφοριών διεξέρχεται μέσω της υπηρεσίας και παραδίδεται κατόπιν διαλογής εκ της εφημερίδας. Η καθοδήγηση επίσης αυτού του οργάνου και ιδιαίτερα το γραφείο σύνταξης άρθρων θα δέχεται συνεχώς επιρροή, επειδή καμία άλλη γερμανική υπηρεσία στο Ηράκλειο δεν είναι σε θέση, τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή να το πράξει.

Εσωτερικά καθήκοντα της ομάδας

1) Η άσκηση συναγερμού ολοκληρώθηκε στις δύο υπηρεσίες με άρτιο τρόπο, συμπεριλαμβανομένου της παρέμβασης της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου στο πλάνο συναγερμού και στην αναχώρηση του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης στα Χανιά και της 22ης Μεραρχίας Πεζικού στο Ηράκλειο.

2) Η εκπαίδευση πυρών των μελών της ομάδας έχει προγραμματιστεί.

3) Η έκκληση για διανομή ειδών ενδυμασίας και εξοπλισμού έλαβε χώρα.

4) Σημειώθηκε εδική εκπαίδευση των βοηθητικών τμημάτων αντικατασκοπείας και των γραφέων στο πλαίσιο της τρέχουσας λειτουργίας της υπηρεσίας.

5) Συνεχίστηκε η εκμάθηση της ελληνικής Γλώσσας. Σημειώθηκαν ικανοποιητικά βήματα προόδου. Το ενδιαφέρον και η συμμετοχή χαρακτηρίζεται αμετάβλητα καλή.

6) Κατάσταση οχημάτων.

Χανιά: ένα μεγάλου μεγέθους όχημα, ένα μικρού μεγέθους και μια μοτοσικλέτα με καλάθι βρίσκονται σε ετοιμότητα χρήσης.

Ηράκλειο: ένα μεσαίου μεγέθους όχημα και ένα ελαφρύ φορτηγό βρίσκονται σε ετοιμότητα χρήσης. Για ένα βρισκόμενο εδώ και 8 μήνες χωρίς μηχανή και χρίζοντας επίσης ανάγκη πλήρους επισκευής αιτήθηκε η αντικατάστασή του με άλλο όχημα.

7) Κατάσταση Επικοινωνιών.

Κατόπιν μεταφοράς της συσκευής τροφοδότησης δικτύου και του συσσωρευτή στα Χανιά εκεί όπου κατά το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας διατίθεται ηλεκτρική ενέργεια, λειτουργεί η ασύρματη επικοινωνία για την ώρα ανεμπόδιστα.

Σελίδες 62-77 (περίληψη- μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 382 προς μ.α τον επικεφαλής της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου 390 στη Θεσσαλονίκη, Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, 22η Μεραρχία Πεζικού, από 28.8.1944.

Έκθεση Δραστηριότητας και Αναφορά Κατάστασης Αυγούστου, καταγράφοντας επικεφαλής της ομάδας, χώρο παραμονής, επικοινωνίες, αριθμό συνδέσμων σε Χανιά (26) και Ηράκλειο (35), υπηρεσιακές μετακινήσεις –αναφέροντας ημερομηνία και προορισμό-αλλαγές στην κατάσταση προσωπικού-αναφέροντας ημερομηνία-.

(μετάφραση) 3. Γενική κατάσταση

Η γενική στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο κατάσταση προέκυψε από την εύλογη περαιτέρω εξέλιξη των στον προηγούμενο μήνα ήδη παρατηρούμενων και αναφερόμενων στοιχείων, καθώς τα πολιτικοστρατιωτικά δεδομένα βρίσκονταν στο προσκήνιο, ενώ τα οικονομικά, παρά την παραμένουσα μεγάλου μεγέθους επίδραση, διαδραματίζουν μόνο συνοδευτικό ρόλο.

Το κύμα βίας από πλευράς συμμοριών διατηρείται στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα με την αύξηση των περιπτώσεων, στρέφεται, ιδιαίτερα στο νομό Ηρακλείου, εναντίον γερμανόφιλων και συνδέσμων, στο νομό Χανίων εναντίον της Ελληνικής Χωροφυλακής (Ειδική Ομάδα Καταδίωξης Συμμοριών Παπαγιαννάκη) και στις δύο

περιφέρειες εναντίων της συγκέντρωσης σιτηρών του κράτους των οποίων οι αποθήκες δέχθηκαν επιδρομές και λεηλατήθηκαν για την τροφοδοσία των συμμοριών. Η στο σημείο αυτό πραγματοποιημένη διανομή ενός τμήματος των αποθεμάτων στον επονομαζόμενο φτωχό πληθυσμό, προσδίδει μια ξεκάθαρα κομμουνιστική πρόθεση. Τα στην εξεταζόμενη περίοδο σε μεγάλη έκταση ληφθέντα έγγραφα σχετικά με την ύπαρξη και δράση του ΕΛΑΣ σε όλη συνολικά ην επικράτεια της νήσου, επιβεβαιώνουν αυτή τη δραστηριοποίηση των κομμουνιστών.

Επιπλέον, πραγματοποιούνται επιδρομές και επιθέσεις εναντίον γερμανικών φρουρών και στρατευμάτων σε όλη συνολικά την επικράτεια της νήσου. Ιδιαίτερα μεγάλης κλίμακας ήταν 3 αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον μεταφορών του Γερμανικού Στρατού σε κεντρικούς οδικούς άξονες και μάλιστα εναντίον μιας φάλαγγας φορτηγών στο δρόμο προς Παλαιόχωρα κοντά στα Φλώρια (υπήρξαν πολλοί νεκροί, τραυματίες, απαχθέντες, 5 φορτηγά παρεδόθησαν στις φλόγες), στις 8/8 στο δρόμο προς Έλος πλησίον των Τοπολίων (9 νεκροί) και την ίδια μέρα στο δρόμο Ηρακλείου- Ρεθύμνου πλησίον της Δαμάστας (9 νεκροί, ένας απαχθείς).

Επομένως, η αναφερόμενη στην Έκθεση Ιουλίου υποβόσκουσα ένταση οδήγησε σε μεγάλο βαθμό στην προλεγόμενη πιθανή όξυνση της κατάστασης. Εδώ δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι πρόκειται για μια ενιαία από στρατιωτικής πλευράς κατευθυνόμενη επίθεση στην οποία συμμετείχαν κομμουνιστικές και βρισκόμενες υπό την αγγλική επιρροή συμμορίες.

Κατόπιν αυτού, από το διοικητή εκδόθηκε την 12/8 διαταγή για αντιμετώπιση της τρομοκρατίας από συμμορίες κομμουνιστών και αγγλικής επιρροής με τη λήψη αντιμέτρων. Στο σημείο αυτό ανάλαβε δράση ο στρατός. Οι από το χρονικό σημείο αυτό και έπειτα ενισχυμένες πραγματοποιούμενες πολυάριθμες επιχειρήσεις και μέτρα ανταπόδοσης επέδρασαν αποφασιστικά στη βελτίωση της κατάστασης. Οι συμμορίες αποδέσμευσαν εκ νέου τις εφεδρείες τους και σταμάτησαν σχεδόν πλήρως οι αιφνιδιαστικές επιθέσεις και οι πράξεις τρομοκρατίας.

Από τη άλλη έφτασαν, στην εξεταζόμενη περίοδο, πολυάριθμες αναφορές και επιβεβαιώθηκαν από υφαρπαγμένο έντυπο υλικό οι οποίες αυτές έδωσαν μια γενική εικόνα σχετικά με τη κομμουνιστική οργάνωση του ΕΛΑΣ και την Εθνική Οργάνωση και αναφορικά με τη δομή και τον οπλισμό τους. Αυτές οι οργανώσεις συνεχίζουν να υπάρχουν και έχουν τη δυνατότητα να εμφανιστούν, κατόπιν διαταγής, ξανά στο προσκήνιο .

Οι πολιτικής μορφής αντιδικίες μεταξύ των κομμουνιστικών οργανώσεων ΕΑΜ/ΕΛΑΣ/ΕΠΟΝ και των βρισκόμενων υπό την αγγλική επιρροή εθνικών οργανώσεων ή της κυβέρνησης Παπανδρέου, συνέχισαν χωρίς να επηρεάζει τούτο την κατάσταση. Φαίνεται το τελευταίο διάστημα από την είσοδο των κομμουνιστών στην κυβέρνηση Παπανδρέου ότι έχει επιτευχθεί μια συμφωνία. Χαρακτηριστική είναι η στάση του συνταγματάρχη Πλεύρη από το Ηράκλειο ο οποίος πήγε στα βουνά για να πολεμήσει με μια εθνική συμμορία τους κομμουνιστές και τώρα δηλώνει ότι δεν το είχε ως πρόθεση.

Στα πλαίσια της οικονομίας, η με γρήγορο ρυθμό αύξηση όλων των τιμών έμεινε αμετάβλητη. Η ακρίβεια των προϊόντων έγινε αφόρητη για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες και συμβάλει στην όξυνση της κατάστασης.

Τα γερμανικά αντίμετρα αναμένονταν απ' όλες τις πλευρές, επίσης και από τον αντίπαλο, και θεωρούνταν σε μεγάλο βαθμό ως δικαιολογημένα. Εκτός τούτου συνέβαλαν σε μία ορθότερη εκτίμηση από το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού στην Κρήτη αναφορικά με την αναλογία των δυνάμεων στην Κρήτη.

Η κατάσταση χαρακτηρίζεται στο σύνολο της από την προκαλούμενη την παρούσα φάση στην Κρήτη εξισορρόπηση των υφιστάμενων παραγόντων που υπηρετούν την ένταση με αποτέλεσμα να αναμένεται μια ανά πάσα στιγμή αναβίωση της αντίστασης.

4. Υπηρεσία Πληροφοριών του εχθρού

α) Αξιωματικοί Πληροφοριών.

Στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο έχουν κατατεθεί οι κάτωθι επιβεβαιώσεις και αναφορές:

1) Άγγλος λοχαγός στην επαρχία Κισσάμου.

Εμφανίστηκε με άλλους 5 συμμορίτες κοντά στα Καναβά/ Πατεριανά (περίπου 10 χλμ. νοτιοδυτικά του Καστελίου). Επιβεβαιώθηκε από μια επιπλέον αναφορά σχετικά με έναν Άγγλο που εθεάθη στην περιοχή Κισσάμου πλησίον της χερσονήσου Ροδωπού, Τοπολιών και Καλάθενα ο οποίος διαθέτει μεγάλο χρηματικό ποσό, προτρέπει τους κατοίκους να προετοιμαστούν για πόλεμο και τους εγγράφει σε καταλόγους.

Επιβεβαίωση για τις αναφορές του προηγούμενου μήνα σχετικά με ρίψεις στην εν λόγω περιοχή (Εκθεση Ιουλίου 8 β).

2) Άγγλοι αξιωματικοί στην περιοχή Σελίνου.

6 ώρες απόσταση από τον Καμπανό, στα Λευκά Όρη. Επιβεβαίωση για την αναφερόμενη στην Έκθεση Ιουλίου (4α/1,3,4) ηγετική ομάδα, αποτελούμενη από τον Άγγλο ταγματάρχη «Αλέκο», τον Άγγλο αξιωματικό «Γιάννη» (John Stanley) και έναν αγνώστων στοιχείων Άγγλο αξιωματικό.

Δεν υπάρχουν αναφορές σχετικά με την τωρινή επάνδρωση.

3 Άγγλος ταγματάρχης στο δήμο Βάμος και επαρχία Αποκόρωνα.

Έχει αναφερθεί να έχει σχέση με τον εξοπλισμό του πληθυσμού. Η επιβεβαίωση εμφάνισης του Άγγλου ταγματάρχη πλησίον του Φίλιππου συνδέεται με την εμφάνιση Έλληνα αξιωματικού Διαβιβαστών (Εκθεση Ιουλίου 4 β/6).

4) Άγγλος ταγματάρχης και Άγγλος ανθυπολοχαγός πλησίον Πάτημα/Ασή Γωνιά

(16-20 χλμ. νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου) με τη συνοδεία 3 Ελλήνων, όλοι συνολικά με πολιτική περιβολή. Ενδεχομένως αξιωματικοί-σύνδεσμοι στην ομάδα Τσιφάκη, πιθανόν νσ συνδέονται με τις πράξεις δολιοφθοράς (δολιοφθορά καλωδίων) τον Ιούλιο 1944 στην περιοχή νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου.

Πιθανότατα είναι τρεις ή τέσσερις τα ίδια άτομα, μολαταύτα έχουν εμφανιστεί άλλοι Έλληνες συνοδοί, επειδή ένας μετακινούμενος από τον Αλίκαμπο προς Γεωργιούπολη Έλληνας πράκτορας εμφανίζεται ως συνεργάτης μιας αγγλικού Ομάδας Δολιοφθοράς.

5) «Williams» Άγγλος αξιωματικός Πληροφοριών πλησίον της μονής Βωσάκου

Επιβεβαιώθηκε έμμεσα μέσω της αναφοράς ότι στη θέση του νεκρού Δημητρίου Ξυλούρη έχει εισέλθει τώρα ο πρώην λοχαγός Πεζικού Γεώργιος Βουλγαράκης από τις Κορφές ως υπασπιστής και έχει παρατηρηθεί μια ολιγομελής ομάδα συμμορίας στη μονή Καβαλλαρά (15 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου). υπό την αρχηγία του Βουλγαράκη.

6) Άγγλος λοχαγός

Αξιωματικός της Υπηρεσίας Πληροφοριών, στην συμμορία του Νικόλαου Σταυρακάκη. Επικεφαλής στην αιφνιδιαστική επίθεση την 8/8 στη Δαμάστα.

7) Ο Paterson, Άγγλος αξιωματικός, με 7 επιπλέον Άγγλους μετακινήθηκαν στις 1/8 πλησίον του ακρωτηρίου Λίθινο, τους παρέλαβε ο αρχηγός του ΕΛΑΣ Μαρινάκης και οδηγήθηκαν στο αρχηγείο. Αποστολή: η διερεύνηση αναγκών των προσφάτως δημιουργημένων ομάδων ανταρτών.

8) Alexander και Michael, Άγγλοι ταγματάρχες στην οροσειρά των Αστερουσίων (Εκθεση Ιουλίου 4α/7).

Ένας εκ των δύο αξιωματικών είχε στην κατοχή του το γράμμα ενός λιποτάκτη Γερμανού στρατιώτη που απεύθυνε στον πρώην επικεφαλής λόχου του, με την προτροπή της λιποταξίας, συμπληρώνοντας μερικές αράδες ιδίου περιεχομένου. Έγραψε περίπου: η αναζήτηση του Γερμανού ξεκίνησε.

9) Άγγλος αξιωματικός Υπηρεσίας Πληροφοριών στις συμμορίες Μπαντουβά- Πλεύρη, νοτιώς του Αρκαλοχωρίου.

10) Ορισμένοι Αμερικανοί αξιωματικοί στην ομάδα Πετρακογιώργη (το τωρινό διάστημα σε υποχώρηση με κατεύθυνση την επαρχία Αμαρίου).

β) Πράκτορες της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού

Δεν έχει προκύψει καμία μεταβολή αναφορικά με τις γενικές διαπιστώσεις της εισαγωγής.

Λόγω των αποφάσεων εκτέλεσης ποινών εις θάνατο σχετικά με αναφερόμενες, στην εξεταζόμενη περίοδο, περιπτώσεων κατασκοπείας, οι πράκτορες έγιναν πιο προσεκτικοί. Οι έρευνες με τη μέθοδο της αντικατασκοπείας έχουν δυσκολέψει εξαιτίας αυτού. Οι δυσκολίες προμήθειας κατάλληλου υλικού κατασκοπείας καθιστούν, την τωρινή χρονική περίοδο, σχεδόν αδύνατη μια τακτική αντικατασκοπείας με προοπτική επιτυχούς αποτελέσματος

1) Εθνική Ομάδα στα Χανιά

Δεν μπόρεσε να συνεχισθεί η «τακτική τεχνάσματος» μας, επειδή δεν ήταν δυνατό να προσκομίσουμε το αντίστοιχο υλικό.

Η υποψία εναντίων του Έλληνα υπολοχαγού Ιωάννη Νικολακάκη και του Έλληνα ανθυπολοχαγού Βαλαδάκη επιβεβαιώθηκε από μια εισερχόμενη αναφορά στο γραφείο Ιγ του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

Η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 382 ανέφερε στη Μυστική Αστυνομία Στρατού ότι υπάρχουν ενδείξεις για τους εδώ αναφερόμενους και ζητεί μια συνεννόηση πριν μια ενδεχόμενη σύλληψη.

Στο πλαίσιο σύλληψης ορισμένων Ελλήνων αξιωματικών σε άλλη υπόθεση για την οποία δεν είχε ενημερωθεί η Ομάδα Αναγνώριση Μετώπου, συνελήφθη επίσης ο πρώην Έλληνας αντισυνταγματάρχης Ιωάννης Νικολακάκης, αλλά αφέθη ξανά ελεύθερος, επειδή αναζητούνταν υπολοχαγός με το ίδιο ονοματεπώνυμο.

Εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι υπάρχουν 3 αξιωματικοί με το όνομα Ιωάννης Νικολακάκης εκ των οποίων δεν αναφέρθηκε αρχικά ο αντισυνταγματάρχης, αλλά, όπως έχει ορθώς αναφερθεί από το γραφείο Ιγ, βρίσκεται ο υπολοχαγός σε υποψία κατασκοπείας.

Σε περίπτωση όπου επιτευχθεί η προμήθεια υλικού «τακτικής τεχνάσματος», θα πρέπει να αποπειραθεί για ακόμη μια φορά μέσω συνδετικού κρίκου του κατά τα άλλα μη επιβαρημένου με κάποια κατηγορία Έλληνα ταγματάρχη, να βρεθεί ο διαφεύγων τη σύλληψη υπολοχαγός Βαλαδάκης ο οποίος όπως και ο υπολοχαγός Ιωάννης Νικολακάκης έχει εν τω μεταξύ διαφύγει τη σύλληψη.

2) Πρώην δήμαρχος Σκουλάς στα Χανιά

Μια από αρμόδια υπηρεσία επιχειρούμενη προσπάθεια μέσω Σκουλά να προτρέψει το εθνικό κίνημα για συνεργασία ενάντια στην υπερισχύουσα κομμουνιστική δράση, με την έννομη ανοχή προς το εθνικό κίνημα από την πλευρά της Γερμανίας, να βρεθεί με την απορριπτική στάση εκ μέρους του Σκουλά. Ο επικεφαλής της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου 382 συμμετείχε ως διερμηνέας. Ο Σκουλάς αρνήθηκε να διαθέσει τους συνδέσμους του προς την κατεύθυνση αυτή και κατά χαρακτηριστικό τρόπο αμφισβήτησε μάλιστα τον κίνδυνο κομμουνιστικής δράσης στην Κρήτη. Πιθανότατα φοβήθηκε κάποια παγίδα επειδή γνωρίζει κατά πολύ τα σχέδια του εθνικού κινήματος και την αναπόφευκτη συνεργασία με τους κομμουνιστές για την καταπολέμηση της γερμανικής κατοχής ή έλαβε τη διαπραγματεύση απλώς ως προειδοποίηση.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα αναφέρεται εκ νέου ότι η συγκεκριμένη οργάνωση δραστηριοποιείται πυρετωδώς. Ο προβλεπόμενος προϊστάμενος του στρατιωτικού δικαστηρίου, είναι την παρούσα στιγμή φυγάζ, τουλάχιστον προσωρινά.

Μια «τακτική τεχνάσματος» δεν έχει έως τώρα πραγματοποιηθεί.

3) Αρχικατάσκοπος στον Άγιο Νικόλαο

Η «τακτική τεχνάσματος» έπρεπε προσωρινά να διακοπεί επειδή ο εντολοδόχος ανακοίνωσε στο σύνδεσμο να μη γίνει το τωρινό διάστημα χρήση επιπλέον αναφορών επειδή το δίκτυο κατέστη ανενεργό εξαιτίας της αποκάλυψης της περίπτωσης κατασκοπείας «Βλάχου» (Σητεία). Η εν λόγω αναφορά δόθηκε, ωστόσο, με μεγάλη καθυστέρηση κατόπιν της ανακάλυψης της περίπτωσης «Βλάχου» με αποτέλεσμα την ύπαρξης υποψίας ότι η συγκεκριμένη αιτιολόγηση δεν αληθεύει, αλλά ο εντολοδόχος να καταστεί πολύ πιο προσεκτικός σύμφωνα με τις θανατικές καταδίκες.

5. Συμμορίες

Στην εξεταζόμενη περίοδο εμφανίστηκαν στο προσκήνιο πολλές αναφορές σχετικά με τη δράση των συμμοριών. Η δική μας οργάνωση από ντόπιους πληροφοριοδότες της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου, έδωσε πολλές χωριστές αναφορές σχετικά με την εμφάνιση, δύναμη ανδρών και οπλισμό των συμμοριών, οι οποίες προωθήθηκαν εν συνεχεία άμεσα στις ενδιαφερόμενες διοικητικές υπηρεσίες.

Σε πολλές περιπτώσεις αναφέρθηκαν κάποιοι από τους συμμετέχοντες στις πράξεις βίας και τρομοκρατίας και ιδιαίτερα στις επιδρομές εναντίων σταθμών της Ελληνικής Χωροφυλακής και χωριών.

Προτάθηκε επανειλημμένως από την ελληνική πλευρά η εφαρμογή των ελληνικών νόμων και η προσφυγή στα μέλη των οικογενειών μελών των συμμοριών για τη συγκράτηση του συναισθήματος χαράς και ικανοποίησης του άμαχου πληθυσμού προς τις συμμορίες και ήρθε προς συζήτηση με τις αρμόδιες γερμανικές υπηρεσίες ιδιαίτερα με το γραφείο Ιγ του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης και τη στρατιωτική διοίκηση.

Στο σημείο αυτό προέκυψε ότι δεν υφίσταται μια λεπτομερής λίστα καταγραφής των μελών των συμμοριών ούτε στις γερμανικές υπηρεσίες ούτε στην Ελληνική Αστυνομία.

Κατόπιν πρότασης της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου, στις 1/8/1944, συμφωνήθηκε σε σύσκεψη, την 10/8/1944, στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης να δημιουργηθούν λίστες για την επιβολή άμεσων μέτρων σε ολόκληρη την επικράτεια της νήσου, μετά την εκδήλωση επιθέσεων από συμμορίες που θα επιτρέπουν στο στρατό να επεμβαίνει άμεσα και αποτελεσματικά. Αυτές οι λίστες πρέπει να περιλαμβάνουν:

- α) ενεργά μέλη συμμοριών και συγγενείς τους,
- β) ύποπτους για συμμετοχή στις συμμορίες και αυτών που τις εφοδιάζουν,
- γ) κομμουνιστές και ύποπτους για κομμουνιστική δράση και συγγενείς τους,
- δ) προς προστασία φιλικά στη Γερμανία προσκείμενα άτομα.

Υπεύθυνη για την δημιουργία και ενημερότητα αυτών είναι η Μυστική Αστυνομία Στρατού, η οποία θα παραλαμβάνει από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου και τη στρατιωτική διοίκηση, τις όποιες αναφορές που θα προκύπτουν.

Τέτοιου είδους λίστες, αναφορικά με συγκεκριμένες τρέχουσες δραστηριότητες, έχουν έως τώρα παραδοθεί από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου, ιδιαίτερα στο Ηράκλειο, στην 22η Μεραρχία Πεζικού.

Για τη διατασσόμενη, την 12/8, επιβολή μέτρων εναντίον της ασκούμενης εκ των συμμοριών τρομοκρατίας, η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου παρέδωσε τρέχουσες αναφορές σχετικά με τις συμμορίες.

Στις 3 Αυγούστου αναφέρθηκε για πρώτη φορά η χρησιμοποίηση από συμμορία αριθμού ενός παλιού συντάγματος.

Στις 13 Αυγούστου αναφέρθηκε ότι το αρχηγείο συμμορίας υπό αγγλική διοίκηση στην οροσειρά Ίδη βρίσκεται πλησίον της περιοχής Τσουνιά (24 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου) και οι κάτοικοι των χωριών σε όλη συνολικά την περιοχή του Ψηλορείτη, νοτιώς του δρόμου Ηρακλείου-Περάματος (Ρέθυμνο), είναι υποχρεωμένοι οι κάτοικοι να εξεγερθούν, είτε στο πλευρό των εθνικών ομάδων είτε των κομμουνιστικών. Σχετικά με το δοσμένο αριθμό των 5.000 ένοπλων ανδρών αναφέρθηκε ότι ήταν αναμφίβολα υπερβολικός, αλλά λαμβάνεται υπόψη σίγουρα ένας μεγάλος αριθμός που σύμφωνα με μια προφορική αναφορά ανέρχεται στους άνω τους 1.000 άνδρες. Επιπλέον αναφέρθηκε

ότι οι συμμορίες προτίθενται να επιτεθούν εναντίον κάθε γερμανικής μονάδας στην περιοχή του Ψηλορείτη.

Μετά το πέρας της πρώτης μεγάλης κλίμακας επιχείρησης εναντίον των συμμοριών στην οροσειρά Ίδη, προσκομίστηκε, την 21/8, στην 22η Μεραρχία Πεζικού και την 23/8 στο Διοικητή Φρουρίου Κρήτης η λεπτομερής αναφορά ενός συνδέσμου ο οποίος υπό την πίεση των συμμοριών συμμετείχε στην επιχείρηση με μια αγγλική ομάδα.

Ο σύνδεσμος κατονόμασε τον αρχηγό και 6 συμμετέχοντες κομμουνιστές που επιτέθηκαν αιφνιδιαστικώς εναντίον ομάδας Στρατιωτικής Αστυνομίας πλησίον των Ανωγείων, μετέφεραν τους αιχμαλώτους στο «αρχηγείο και προέβησαν στη δολοφονία αυτών κατά βάνανσο τρόπο.

Επιπλέον εξακριβώθηκε ο Άγγλος λοχαγός ως αρχηγός και μαζί του ένας αριθμός Ελλήνων συμμοριτών για τη αιφνιδιαστική επίθεση πλησίον της Δαμάστας.

Στις 13. και 14/8 εξοπλίστηκε ο πληθυσμός των Ανωγείων, υπήρχε μια αγγλική και μια κομμουνιστική ομάδα οι οποίες συγκεντρώθηκαν στο βουνό «Μύθια» (περίπου 7,5 χλμ νοτίως των Ανωγείων και 2 χλμ. νοτίως του αναφερόμενου Τσουνιά). Στο πλευρό των συμμοριών συμμετείχαν:

1) Ο Ποδιάς με 300 άνδρες του ΕΛΑΣ

2) Ο Μιχαήλ Ξυλούρης (ή Χριστομιχάλης) με περίπου 400 άνδρες

3) Ο Πετρακογιώργης με 300 άνδρες ομοίμορφα ντυμένους με στρατιωτική στολή χακί χρώματος και άρτια οπλισμένοι με πολυβόλα και ένα μεγάλο αριθμό οπλοπολυβόλων.

Μια, ανεβαίνοντας από το Νότο, γερμανική ομάδα αποκρούστηκε από τη συμμορία του Πετρακογιώργη και η συμμορία οπισθοχώρησε κατόπιν επέμβασης του Πυροβολικού. Τη νύχτα της 15. προς 16/8 διαλύθηκαν οι συμμορίες υπό την αίσθηση συγκεντρωτικής προελάσεως γερμανικών στρατευμάτων. Από την ομάδα του Ξυλούρη παρέμεινε μόνο ένας κεντρικός πυρήνας αποτελούμενος από 15 άνδρες. Ο σύνδεσμος επέστρεψε σώος στο Ηράκλειο.

Εκτός της μεγάλης κλίμακας επιχείρησης εναντίον της οροσειράς Ίδη κινήθηκε επίσης το στράτευμα εναντίον άλλων περιοχών που υποστήριζαν τις συμμορίες ή κρατούνταν αποδεδειγμένα πλησίον αυτών ο στρατηγός Kreipe. Κατεστράφησαν μεταξύ άλλων: τα Ανώγεια, Βρύσες Αμαρίου, Γερακάρι, Κρύα Βρύση, Άνω Μέρος, Γουργούθι, Φλώρια, Λίμνη.

Η Ημερήσια Διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, την 25^η Αυγούστου, παραθέτει τα έως τώρα αποτελέσματα των μαχών με τις συμμορίες:

389 νεκροί εκ του εχθρού,

589 συλλήψεις,

10 κατεστραμμένα χωριά,

3 δεχόμενα πυρά Πυροβολικού χωριά.

Στο πλαίσιο μιας τέτοιου είδους πραγματοποιημένης, στις 3/8, επιχείρησης, το στράτευμα πήρε ως λεία στην περιοχή Αραβάνες (21 χλμ. νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου) ένα ημερολόγιο και ένα ημερολόγιο αλληλογραφίας του Ιωάννη Μαθιουδάκη, από τα οποία προέκυψαν σημαντικές διαπιστώσεις.

Μέσω αναφορών πληροφοριοδοτών προέκυψαν πληροφορίες αναφορικά με την οργάνωση και την κατανομή συμμοριών του ΕΛΑΣ, την εμφάνιση των συμμοριών και από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου εξασφαλίστηκαν «γνωστοποιήσεις».

Από τη γερμανική πλευρά έχει επίσης καταστεί εφικτό, οι έως τώρα χωριστά διοικούμενες συμμορίες να συγκεντρωθούν σε 2 μεγάλες οργανώσεις:

α) Ο κομμουνιστικής κατεύθυνσης ΕΛΑΣ,

β) η προσκείμενη στους Άγγλους εθνικής κατεύθυνσης συμμορία.

Έχει αποδειχθεί η άμεση στρατιωτική συνεργασία και η συμμετοχή επίσης μη κομμουνιστικών συμμοριών στα πεπραγμένα.

Η απόθεση των συμμοριών μέσω στρατιωτικών επιχειρήσεων, η εξαιτίας αυτού προκληθείσα αποδέσμευση των εφεδρειών και η επιφυλακτικότητα εκ μέρους του πληθυσμού άλλαξε σημαντικά την κατάσταση. Παρόλα ταύτα θεωρήται ότι οι συμμορίες συνεχίζουν να υφίστανται στις έως πρότινος περιοχές τους ή επιστρέφουν σε αυτές επειδή εκεί, έχει διακοπεί εξαιτίας της κατάστασης ο διαρκής στρατιωτικός έλεγχος.

Ειδικότερα έχει γνωστοποιηθεί αναφορικά με τις συμμορίες:

1) Γενικό Επιτελείο του ΕΑΜ Κρήτης (λεπτομέρειες δεν έχουν γίνει γνωστές),
2) 14ο Σύνταγμα Πεζικού του ΕΛΑΣ, χώρος παραμονής τα Λευκά Όρη νοτίως των Χανίων, διοίκηση υπό τον Άλκη Φλώρια (ψευδώνυμο);

1ο Τάγμα 14ου Συντάγματος Πεζικού, περιοχή Κάμποι, Λάκκοι, Μεσκλά, Θέρισσος, Δρακώνα, 14 χλμ. νοτιοδυτικά έως 11 χλμ. νοτιοανατολικά (συμμορία Κυανίδη, Χάλαρη, Τσαμαντάκη),

ο 4ος λόχος έχει προβεί σε λεηλασία, την 12/8 στη Ρόκκα, 26 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων,

..τάγμα, αρχηγός ο ταγματάρχης Ζαχαρίας Οχιλάκης, Κούνεσι

..τάγμα, αρχηγός ο Ζαχαρίας Παποτάκης, Περιβόλια.

Τα δύο τελευταία στοιχεία πρέπει ακόμα να επιβεβαιωθούν, επιτρέπουν το συμπέρασμα ότι κάθε ένα τάγμα έχει τοποθετηθεί στο δήμο Καστελίου, Σελίνου και Κυδωνίας.

43ο Σύνταγμα Πεζικού, χώρος παραμονής Αρκαλοχώρι, 24 χλμ. νοτιοανατολικά του Ηρακλείου.

Δεν είναι γνωστές λεπτομέρειες. Δεν έχει αποδειχθεί ακόμη ότι ανήκει στον ΕΛΑΣ. Το Αρκαλοχώρι είναι έως τώρα χώρος παραμονής της αγγλικής κατευθύνσης συμμορίας Μπαντουβά (Εκθεση Ιουλίου 5./7).

Συμμορία Ποδιά (Εκθεση Ιουλίου 5/5)

Αποδεδειγμένα ανήκει στον ΕΛΑΣ. Αναφορικά με τη συμμετοχή της στην επιχείρηση στην οροσειρά Ίδη βλπ υφιστάμενη Έκθεση σ. 7. Πολιτικός κομισάριος ο Τρουλινός.

Αρχηγείο Ψηλορείτης, συμμορία του ΕΛΑΣ υπό το Μαθιουδάκη, περιφέρεια Ρεθύμνης/οροσειρά Ίδη.

Συμμορία ΕΛΑΣ- οροπέδιο Ίδης- Ανώγεια (Εκθεση Ιουλίου 5/6), δεν είναι γνωστή η διοίκηση και η οργάνωση της. Επιβεβαιώθηκε από την επιχείρηση στην οροσειρά Ίδη, βλπ. υφιστάμενη Έκθεση σ. 7.

3) Ελληνικές εθνικές συμμορίες υπό αγγλική επιρροή

Στην περίπτωση αυτή δεν σημειώνεται ένας ξεκάθαρος διαχωρισμός από την αγγλική Υπηρεσία Πληροφοριών, επειδή οι Άγγλοι αξιωματικοί της εν λόγω υπηρεσίας έχουν τουλάχιστον μια μικρού μεγέθους συμμορία ως κάλυψη και από την άλλη πλευρά, οι εμφανιζόμενες συμμορίες διαθέτουν έναν ή περισσότερους Άγγλους αξιωματικούς της Υπηρεσίας Πληροφοριών ή αξιωματικούς- συνδέσμους.

Η κατάταξη στο 4α- αξιωματικοί Πληροφοριών ή στο 5/3 εθνικές συμμορίες υπό αγγλική επιρροή...

(περίληψη) Ακολουθεί η ίδια σελίδα επικολλώντας στην αρχή το παρακάτω:

(μετάφραση) Αναφέρθηκε την 15/8 ότι σημειώθηκε υπό την πίεση των Άγγλων μια επί ίσοις όροις συνεργασία των διαφορετικών ιδεολογικού προσανατολισμού συμμοριών στην Κρήτη. Οι Άγγλοι ανέλαβαν τον εφοδιασμό και τη σίτιση όλων συνολικά των συμμοριών.

(περίληψη) Συνέχεια του κείμενου.

(μετάφραση) ..σημειώθηκε ανάλογα της υπέρσχυσης των χαρακτηριστικών της Υπηρεσίας Πληροφοριών ή των συμμοριών.

α) Συμμορία Τσιφάκης (Εκθεση Ιουλίου 5/2)

Στην περιοχή του Ατσιπόπουλου, 4 χλμ. νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου, διανεμήθηκαν υποδήματα και πουκάμισα σε 40 ένοπλους. Ο Τσιφάκης είχε λάβει τέλη Ιουλίου 100 λίρες Αγγλίας.

Η έως τώρα γνωστή περιοχή δράσης επεκτάθηκε ως το Ρέθυμνο και ολοκληρώθηκε ο εξοπλισμός των εφεδρειών.

β) Συμμορία Παπαδογιάννη (Εκθεση Ιουλίου 5/3)

Επιβεβαιώθηκε πριν τις επιχειρήσεις εναντίον των συμμοριών στην περιοχή Πλατάνια Αμαρίου (35 χλμ ανατολικά-νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου). Συμμετέχουν Ιταλοί στη συγκεκριμένη συμμορία. Επειδή δεν αναφέρθηκε στην επιχείρηση στην οροσειρά Ίδη, είναι πιθανότατα ταυτόσημη με τη συμμορία του Πετρακογιώργη. (βλπ επίσης 4α/10)

γ) Συμμορία Βωσάκου (βλπ 4α/5 Williams).

δ) Συμμορία Μπαντουβά

Οι διαπραγματεύσεις με τον Μπαντουβά που διεξάγονται κατόπιν εντολής της 22ης Μεραρχίας Πεζικού από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου Ηρακλείου δεν συνεχίστηκαν στην εξεταζόμενη περίοδο. Δίδεται η εντύπωση μιας εκ προθέσεως κωλυσιεργίας από τον Μπαντουβά.

Ο αντισυνταγματάρχης Πλεύρης, βρισκόμενος έως πρότινος στο Ηράκλειο, μετακινήθηκε στη συμμορία του Μπαντουβά για την παρότρυνση της στον ένοπλο αγώνα εναντίον των κομμουνιστών.

Στις 15/8 αναφέρθηκε ότι ο πολιτικός του συνεργάτης και πανεπιστημιακός Πετράκης επέστρεψε από το Κάιρο με την ανακοίνωση ότι από την κυβέρνηση Παπανδρέου δόθηκαν 5 θέσεις υπουργών στους κομμουνιστές. Στη συνοδεία του βρίσκονταν 2 Ρώσοι αξιωματικοί. Ο αντισυνταγματάρχης Πλεύρης, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, άλλαξε εντελώς πολιτική στάση και είναι σήμερα έτοιμος να συνεργαστεί με τους κομμουνιστές.

Στις 13/8 πραγματοποίησε η συμμορία του Μπαντουβά πλησίον του Αρακαλοχωρίου την ευλογία μιας σημαίας και της εκχωρήθηκαν τα ζητήματα του 43ου Συντάγματος Πεζικού.

Η συμμορία δεν συμμετείχε στις επιχειρήσεις στην οροσειρά Ίδη. Αναφορικά με τον Άγγλο αξιωματικό Υπηρεσίας Πληροφοριών, βλπ 4 α/10.

ε) Ομάδες ΕΟΚ (Ομάδες Εφεδρειών)

Έχουν εμφανιστεί: στην επαρχία Αποκορώνου (20 χλμ. νοτιοανατολικά των Χανίων) 3 ομάδες με 30 άνδρες,

στην επαρχία Κισσάμου/ δήμος Ιναχωρίου (38 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά των Χανίων) 50 άνδρες,

στο Αποπηγάδι (27 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων) 50 άνδρες, όλοι συνολικά με αγγλική ενδυμασία και εξοπλισμό.

Θεωρείται ότι ο Άγγλος λοχαγός στην επαρχία Κισσάμου (4α/1) και ο Άγγλος ταγματάρχης στην περιοχή του Βάμου και Αποκόρωνα (4α/3) συμμετείχαν στην παράταξη συμμοριών της ΕΟΚ.

Από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού έχει κατατεθεί ο κατάλογος του συλληφθέντος πράκτορα Madarian για το νομό Ηρακλείου. (βλπ 6/3):

Μεσσαρά... 500 πιστόλια,

Άνω Μονοφάτσι...400 άνδρες, 320 τυφέκια, 40 οπλοπολυβόλα, X

Καστέλι...100 άνδρες, 40 τυφέκια, 50 οπλοπολυβόλα, X

Σκινιάς/Βιάνου...400 άνδρες, 320 τυφέκια, 40 οπλοπολυβόλα, XX

πόλη Ηρακλείου... 50 άνδρες, 50 πιστόλια.

X) επιπλέον 10 πολυβόλα.

XX) επιπλέον 40 πολυβόλα.

Στις εθνικές συμμορίες δεν είναι ακόμα γνωστή η στρατιωτική δομή, εκτός ορισμένων αρχηγών αυτών. Παρομοίως, δεν έχει ξεκαθαριστεί το βάθος της συνεργασίας μεταξύ των ,το τωρινό διάστημα, ενεργών και εξαρτημένων από τους Άγγλους εθνικών συμμοριών (V/3α-δ) και των με τα όπλα παρά πόδας ομάδων της ΕΟΚ. Θεωρείται ωστόσο ότι βρίσκονται υπό ενιαία διοίκηση και η ΕΟΚ διαθέτει εφεδρείες, έτοιμες ανά πάσα στιγμή να αναλάβουν δράση.

Πρέπει να θεωρηθεί ως βέβαιο ότι η συγκεκριμένη οργάνωση εκτείνεται σε όλη την επικράτεια της νήσου, μολονότι δεν υπάρχουν αναφορές από όλες τις υπηρεσίες.

6.Ολοκληρωμένες ή μη κατάλληλες για περαιτέρω παρακολούθηση με τη μέθοδο «τακτικής» περιπτώσεις κατασκοπείας

1) Περίπτωση Κουμπουράς- Μπενταράκη, Χανιά

Ο Μιχαήλ Κουμπουράς και η σύζυγος του Γεωργία Κουμπουρά καταδικάστηκαν από το στρατιωτικό δικαστήριο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης για κατασκοπεία εις θάνατο και η απόφαση εκτελέστηκε. Ο Γεώργιος Κουμάνταρος καταδικάστηκε σε 5 χρόνια φυλάκιση για υποστήριξη στον εχθρό.

2) Ο σύνδεσμος Simon- Ηράκλειο (Εκθεση Ιουλίου 6/5)

Δολοφονήθηκε μαζί με τη σύζυγό του και τον επιστάτη του κτήματός του, στις 30/7, από συμμορίτες (βλπ 9). Δεν ωφελήθηκε σε καμία περίπτωση από την αλλαγή στάσης και τη συγκράτηση του.

3) Έδρα κατασκοπείας στο νομό Ηρακλείου

Από διεξαγόμενες έρευνες και συλλήψεις από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού συνελήφθησαν οι Αρμένιοι Albert Schakarjian και Keborg Madanian, αμφότεροι κάτοικοι του Ηρακλείου, και κατασχέθηκε μεγάλο σε μέγεθος υλικό.

Η οργάνωση κατασκοπείας ανήκει στο εθνικό κίνημα, βρίσκονταν τη χρονική αυτή περίοδο σε μεγάλη αντιπαράθεση με το ΕΑΜ και διαθέτει λεπτομερέστατα σχέδια και σημειώσεις σχετικά με τα στρατεύματα και τις βάσεις στο νομό Ηρακλείου. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η παρατιθέμενη στο 5γ, δεύτερη παράγραφο, λίστα. Η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 390 κατέθεσε την αναφορά 1038, της 26. Αυγούστου 1944, και στο Διοικητή Φρουρίου Κρήτης την τελική αναφορά της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού. Η συγκεκριμένη περίπτωση βρίσκεται πιθανότατα σε συνάρτηση με την αναφορά της διερμηνέως της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Ηρακλείου (Εκθεση Ιουλίου 5/6).

Εδώ πρέπει να προστεθεί στην Έκθεση Ιουλίου, 5/5-σύνδεσμος Simon /δήμος Ηρακλείου και 5/6- διερμηνέας Μυστικής Αστυνομίας Στρατού Ηρακλείου, για την αποσαφήνιση παρουσιαζόμενων ασαφειών ότι οι δύο αυτές περιπτώσεις έλαβαν χώρα ανεξάρτητα μεταξύ τους, Ο σύνδεσμος Simon στην Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου Ηρακλείου, η διερμηνέας στη Μυστική Αστυνομία Στρατού. Αναφέρθηκε περιληπτικά εγγράφως, επειδή αμφότερες περιπτώσεις υφίστανται παράλληλα. Η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου δεν συμμετείχε καθόλου στην περίπτωση που αφορά τη Μυστική Αστυνομία Στρατού ή στην περίπτωση της κεντρικής έδρας κατασκοπείας στο Ηράκλειο.

4) Περίπτωση κατασκοπείας «Βλάχου», Σητεία

Η προσκομιζόμενη στην Έκθεση Ιουνίου (4β) αναφορά συνδέσμου που επιβάρυνε πολύ τον ηγούμενο της μονής Τοπλού, έδωσε αφορμή για περαιτέρω έρευνες. Από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού κατέστη εφικτό, αφού κατόρθωσε να προκαλέσει την ομολογία ενός εκ των ιερέων της μονής, να αποδειχθεί η συμμετοχή του ηγουμένου και ενός επιπλέον ιερέα και να διαπιστωθεί ένας αριθμός επιπλέον συνεργατών που την παρούσα στιγμή είναι φυγάδες.

Έχει κατατεθεί τελική έκθεση της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού. Εκτός της ομάδας κατασκοπείας του Τσαγκαράκη που εγκλωβίστηκε άμεσα εξαιτίας της περίπτωσης «Βλάχου» και της υπάρχουσας πορείας ερευνών, ανακαλύφθηκε μια δεύτερη παλαιότερη ομάδα κατασκοπείας του Μαστροπαύλου και Ιωαννίδη, από την οποία ο Ιωαννίδης είχε νωρίτερα ήδη εκτελεσθεί. Συνολικά αναζητούνται ακόμη 30 άτομα για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις.

5) Συνεργασία Ιταλών Προθύμων Μάχης της Στρατιωτικής Αστυνομίας στην εξωτερική φρουρά στους Λάκκους με συμμορίες των Άγγλων

Εξαιτίας ενός βρισκόμενου σε ανταλασσόμενο παλτό γράμματος κατά τη διάρκεια αιφνιδιαστικής επίθεσης εναντίον των συμμοριών, την 16/7 στα Παλαιά Ρούματα, απεδείχθη η ενοχή των Ιταλών Προθύμων Μάχης της Στρατιωτικής Αστυνομίας εξωτερικής φρουράς στους Λάκκους Antonio Koretto-Giuseppe Nassoli και Marino Zorri ότι βρίσκονται σε επαφή, μέσα Φεβρουαρίου 1944, με ένα φυλακισμένο, πιθανότατα έναν Άγγλο αξιωματικό που είχε προσχωρήσει στις τάξεις των συμμοριών, τον Mario Bonaventura. Έρευνες του Αποσπάσματος Στρατιωτικής Αστυνομίας 133 αποκάλυψαν την ύπαρξη μιας τουλάχιστον, τριπλά διεξαγόμενης, ανταλλαγής επιστολών, προετοιμασιών φυγής και ισχυρές υποψίες αποκάλυψης μυστικών των στρατιωτικών υπηρεσιών.

Συμμετείχε μια δεκαεξί ετών Ελληνίδα, η Αργυρώ Μανωλιδάκη της οποίας αδελφός είναι ο Χριστόφορος Μανωλιδάκης από τους Λάκκους και η φίλη της, η Δέσποινα Ανασάκη. Οι δύο τελευταίοι είναι δραπετές, η πρώτη έχει αφεθεί ελεύθερη. Το συμβάν έχει προσκομιστεί στο δικαστήριο. Αποσπασματική αναφορά βρίσκεται στην Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 390.

7. Κομμουνιστικό κόμμα/ ΕΑΜ /ΕΠΟΝ

Δεν έχουν προκύψει νέα σημαντικού χαρακτήρα στοιχεία στον τομέα της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου.

8. α) Προσορμίσσεις υποβρυχίων και ταχυπλόων (τον μήνα Αύγουστο αναφερόμενες προσορμίσσεις)

- 1) Κουντούρα- Βόλακας (νότια παράλια, 5 χλμ. δυτικά της Παλαιόχωρας).
- 2) Περιοχή της Σούγιας (πιθανότατα Τρυπητή), νότια παράλια, 17 χλμ. ανατολικά της Παλαιόχωρας.
- 3) Σφακιά και ανατολικά των Σφακίων (νότια παράλια, 35 χλμ. νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου).
- 4) Ακτή νοτιοδυτικά των Σακτουρίων (30 χλμ. νότια- νοτιοανατολικά του Ρεθύμνου)
- 5) Ακρωτήριο Λίθινο (17 χλμ. νοτίως του Τυμπακίου)
- 6) Κερατόκαμπος (νότια παράλια, 44 χλμ. νοτιοανατολικά του Ηρακλείου)
- 7) Κόλποι στο ακρωτήριο Ρογδιά (βόρεια παράλια, 15 χλμ. βορειοδυτικά του Ηρακλείου).

Όλες συνολικά οι αναφορές προέρχονται από δεύτερο ή τρίτο χέρι, έφτασαν σε μετέπειτα χρονικό σημείο των προσορμίσσεων..

(περίληψη) Ακολουθεί η ίδια σελίδα έχοντας προστεθεί το εξής απόσπασμα στην «περίπτωση κατασκοπείας Βλάχου, Σητεία»

(μετάφραση) Από το στρατιωτικό δικαστήριο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης καταδικάστηκαν εις θάνατον ο ηγούμενος της μονής Γεννάδιος Συλλιγνάκης και οι ιερείς Καλλίνικος Συντιχάκης και Ευμένιος Σταματάκης. Η απόφαση εκτελέστηκε για τους 2 πρώτους, στον Σταματάκη μετατρέπει η ποινή σε 15 χρόνια φυλάκιση. Επιπλέον καταδικάστηκαν η Μαρία Κατσαράκη και ο Γεώργιος Σαντιπάκης σε 3 χρόνια φυλάκιση έκαστος)

(περίληψη) Συνέχεια του εγγράφου

(μετάφραση) ...και εκ τούτου δεν παρέπεμψαν καθόλου σε άλλα στοιχεία στα οποία θα μπορούσε κάποιος να βασιστεί, αλλά δόθηκε μια κατά προσέγγιση από άλλες αναφορές εικόνα, σχετικά με την επικοινωνία των πρακτόρων και την προμήθεια οπλισμού.

β) Χώροι ρίψης (αναφερόμενες ρίψεις το μήνα Αύγουστο).

Τη νύχτα της 10. προς 11. στον Καμπανό Σελίνου (30 χλμ. νοτιοδυτικά των Χανίων). Δεν επιβεβαιώθηκε από καταχώρηση αναφοράς.

9. Πράξεις τρομοκρατίας.

Η καταγεγραμμένη στην Έκθεση Ιουλίου τάση οδήγησε στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου σε μια σημαντική αύξηση των πράξεων τρομοκρατίας οι οποίες έπαυσαν μετά την επιβολή των αντιμέτρων.

Οι δράσεις των ομάδων τρομοκρατίας συνεχίστηκαν ανενόχλητα έως τα μέσα Αυγούστου. Από την έναρξη των επιχειρήσεων των στρατευμάτων και έπειτα δεν σημειώθηκαν ξανά αιφνιδιαστικές επιθέσεις από τις ομάδες τρομοκρατίας εναντίον γερμανόφιλων Ελλήνων.

Απήχθησαν ή δολοφονήθηκαν στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο:

21.7 Δολοφονήθηκε ο Φραγκιαδάκης από τις Ατσιπάδες κοντά στο Λαράνι.

X.7 Δολοφονήθηκε ο γερμανόφιλος Έλληνας Αθανασάκης Κωνσταντίνος πλησίον του Καστελίου Πεδιάδας.

30.7 Ο γερμανόφιλος Έλληνας Ιωάννης Σεϊμένης και η σύζυγός του στο Καμάρι, περίπου 13 χλμ. νοτιοδυτικά του Ηρακλείου.

31.7 Απήχθη πλησίον του Ηρακλείου ο γερμανόφιλος Κυριάκος Καραπιδάκης.

1.8 Τραυματίστηκε βαριά ο γερμανόφιλος Έλληνας Χριστοδουλάκης, ιερέας, πλησίον του Ηρακλείου.

3.8 Ξαφνική επίθεση εναντίον της οικίας του αγροφύλακα στο Καμάρι.

4.8 Δολοφονήθηκε ο γερμανόφιλος γεωργός Δημήτριος Μπαλασάκης κοντά στο Λαράνι.

4.8 Αποτυχημένη αιφνιδιαστική επίθεση εναντίον του Χαράλαμπου Μαρκαντωνάκη πλησίον του Σάρχου.

7.8 Ελληνίδα διερμηνέας δέχτηκε επίθεση στο Ηράκλειο και την κούρεψαν.

8.8 Ελληνίδα διερμηνέας δέχτηκε επίθεση στο Ηράκλειο και την κούρεψαν.

9.8 Δολοφονήθηκε στο Ηράκλειο ο γερμανόφιλος Σταύρος Αμάραντος.

10.8 Δολοφονήθηκε ο γερμανόφιλος γεωργός Μιχαήλ Σωμαράκης στο Σάρχο.

21.8 Απήχθη ο μεταφραστής Παπαϊδόνης από το Σπήλι Ρεθύμνου, πλησίον Κοξαρέ.

26.8 Δολοφονήθηκε στα Χανιά ο Έλληνας χωροφύλακας Τσιράνης (συμμετείχε στη σύλληψη του Κτιστάκη).

10. Σύνδεσμοι

Στην περιφέρεια Χανίων ανασυγκροτήθηκε το δίκτυο συνδέσμων μέσω τοποθέτησης ορισμένων νέων, ιδιαίτερα νεαρής ηλικίας συνδέσμων.

Μέσω της υποστήριξης του στρατεύματος στην προώθηση αναφορών και στην κατάθεση στοιχείων μέσω ταχυδρομικής οδού ή τηλεφωνικής επικοινωνίας από τους συνδέσμους, βελτιώθηκε σημαντικά η καταγραφή αναφορών από απομακρυσμένες περιοχές των νοτιών και δυτικών ακτών και επηρέασε εν μέρει τουλάχιστον την περιοχή του Ρεθύμνου.

Στο νομό Ηρακλείου παρατηρούνται εν μέρει απώλειες από δράσεις τρομοκρατίας. Οι σύνδεσμοι έχουν απασχοληθεί στο σύνολό τους με μεγάλη επιμέλεια και προθυμία.

Η αμοιβή αυτών συναντά αυξανόμενες δυσκολίες εξαιτίας της σταδιακής υποτίμησης της νομισματικής αξίας. Δεν μπορεί να δοθεί αποζημίωση στους συνδέσμους ούτε ακόμα με υλικά αγαθά, εξαιτίας των αιφνιδιαστικών επιθέσεων από τις συμμορίες.

Επιπλέον, στο ύπαιθρο της περιφέρειας Ηρακλείου εμφανίζεται μια αύξουσα ανασφάλεια όπου οι εν μέρει εδώ και χρόνια γνωστοί ως γερμανόφιλοι σύνδεσμοι δεν είναι πλέον σε θέση να θερίσουν τα χωράφια τους, χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τους και με αυτόν τον τρόπο να βγάλουν το απαραίτητο ψωμί για τη συντήρηση της οικογενείας τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση κρίνεται άμεσα αναγκαίο μια μεγάλης κλίμακας δράση βοήθειας ενδεχομένως από τα αγαθά που έχουν τα στρατεύματα το τωρινό χρονικό διάστημα επιτάξει. Σε γενικές γραμμές έχει συναντήσει η αποζημίωση στις οικογένειες των συνδέσμων για το επόμενο χρονικό διάστημα σημαντικού βαθμού δυσκολίες, ακόμα και στην παροχή των πιο απαραίτητων τροφίμων. Πιθανότατα θα

καταστεί αναγκαίο, σε περίπτωση αύξησης του πληθωρισμού, να πληρώνουν σε είδος είδη ή να δώσουν χρυσό. Επιπλέον είναι αναγκαία η προμήθεια υποδημάτων για τις διανυόμενες μεγάλες αποστάσεις των συνδέσμων με τα πόδια. Δεν έχει βρεθεί κάποια λύση στο σημείο αυτό.

Συνεχίστηκε η έκδοση προσωπικών εγγράφων με φωτογραφία για τους συνδέσμους.

Έχει προταθεί από συνδέσμους η δημιουργία δικών μας, περιστασιακών, συμμοριών στο Ηράκλειο και Χανιά. Λαμβανομένου υπόψη των δυσκολιών που θα προκύψουν αναφορικά με τον εφοδιασμό, τον εξοπλισμό και την καθοδήγηση διατέθηκαν, αρχικά, 3 Πρόθυμοι Μάχης στο Λόχο Καταδίωξης Συμμοριών της 22ης Μεραρχίας Πεζικού και ένας έμπειρος λοχίας Προθύμων Μάχης έπεται τις επόμενες ημέρες. Οι σύνδεσμοι έχουν προσφέρει έως τώρα τα μέγιστα.

Στην περιφέρεια Ηρακλείου και Χανίων θα μπορούσε να σχηματιστεί ενδεχομένως μια ολιγάριθμη, αποτελούμενη από 5 άτομα, ομάδα, εάν η τρέχουσα πληρωμή, ο εξοπλισμός τουλάχιστον σε υποδήματα και η καθοδήγηση της πραγματοποιείται από ένα δικό μας άτομο. Στο τωρινό χρονικό διάστημα λείπουν από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου τα μέσα σχετικά με αυτό, επίσης δεν έχει δοθεί καμία εντολή.

11. Τομέας εργασίας

Συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα εμφανίστηκε, μέσω αντίμετρων ενάντια στην τρομοκρατία των συμμοριών, στο προσκήνιο η κατασκοπεία στις συμμορίες και η σύνταξη εγγράφων σχετικά με τις επιχειρήσεις στρατευμάτων.

Από την περιοχή του Ηρακλείου αναφέρεται λεπτομερώς:

Από την υπηρεσία ή μέσω των τοποθετούμενων συνδέσμων ελέγχθηκαν:

α) εργάτες, υπάλληλοι και δημαρχεία: 70 άτομα

β) ονομαστική αναζήτηση υπόπτων με σκοπό τη δημιουργία καταλόγων:

1) στοιχεία σχετικά με την επιχείρηση στις Άνω Αρχάνες: 14 άτομα

2) στοιχεία σχετικά με την επιχείρηση στην Έμπαραο: 20 άτομα.

3) στοιχεία σχετικά με την επιχείρηση Siegfried (γερμανόφιλοι) από τις περιοχές: Ανώγεια, Γωνιές, Αστυράκι, Μετόχια Καμαριώτου, Καμαριώτης, Αμάρι, Αξός, Ζωνιανά, Θεοδώρα, Άνω Λουτράκι, Κρουσώνας, Κορφές, Κάτω Ασίτες, Άνω Ασίτες, Σίσαρχα, Μάραθος, Δαμάστα, Καλέσια, Τύλισος, Πυργού, Άγιος Μύρωνας, Κεραμούτσι, Καμάρι, Μονή Μαλεβιζίου, Πενταμόδι, συνολικά 146 άτομα.

Οι πραγματοποιούμενες, μέσω αναφορών της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου, επιχειρήσεις της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού εναντίον του θύλακα συμμοριών Εμπάρου, από 4/ προς 5/8, οδήγησε στη σύλληψη 8 υπόπτων ατόμων καταχωρημένων στη λίστα της υπηρεσίας. Ο δήμαρχος του χωριού Σταματάκης σκοτώθηκε κατά τη φυγή του. Πάνω του και στην οικεία του βρέθηκε άφθονο επιβαρυντικό κομμουνιστικού περιεχομένου υλικό.

Στα Χανιά καταρτίστηκαν λίστες, σύμφωνα με την παράγραφο 5- προσθήκη 5 από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού και με τις εισερχόμενες στο σύνολό τους αναφορές:

στις 19/8 αναφορικά με 54 γερμανόφιλους στις περιφέρειες Χανίων και Ρεθύμνου, 53 μέλη συμμοριών και συγγενών τους, 27 τροφοδότες των συμμοριών, 20 κομμουνιστές και υπόπτους,

στις 21/8 αναφορικά με 12 συμμετέχοντες και αρωγούς αυτών στην αιφνιδιαστική επίθεση συμμορίας στο Δραπανιά,

στις 24/8 αναφορικά με 61 γερμανόφιλους Έλληνες από την επαρχία Κισσάμου,

στις 24/8 αναφορικά με 16 μέλη συμμοριών που είχαν συμμετοχή στην αιφνιδιαστική επίθεση στα Τοπόλια,

στις 25/8 αναφορικά με 12 κομμουνιστές και συμμορίτες,

στις 27/8 αναφορικά με 4 μέλη συμμοριών και κομμουνιστές.

Το πιεστήριο και η υπό καθεστώς λογοκρισίας μέριμνα της εφημερίδας «Κρητικός Κήρυξ»- Ηράκλειο συνέχισαν, στην εξεταζόμενη χρονική περίοδο, ως έχουν, μέσω του υπεύθυνου λογοκρισίας Bauer της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου 382.

Καθήκον εσωτερικού αποσπάσματος

1) Συνεχίστηκε η εκπαίδευση πυρών.

Άρχισε η εκπαίδευση μάχης.

2) Συνεχίστηκε η εξειδικευμένη εκπαίδευση βοηθητικών αντικατασκοπείας και γραφέων στο πλαίσιο των διαρκών ελέγχων και της λειτουργίας της υπηρεσίας.

3) Η εκμάθηση ελληνικής Γλώσσας συνεχίζεται. Τα πρώτα επιτυχή αποτελέσματα φαίνονται στη λειτουργία του γραφείου για τη δημιουργία ελληνικών λιστών, στην υπηρεσία ελέγχων και στο δημοτικό γραφείο.

4) Κατάσταση οχημάτων

Χανιά: ένα μεγάλο κυβισμού και ένα μικρού κυβισμού όχημα βρίσκονται σε ετοιμότητα,

μια μοτοσυκλέτα με καλάθι δεν είναι σε ετοιμότητα, αιτήθηκε η αλλαγή του μηχανής της.

Ηράκλειο: ένα φορτηγό και ένα όχημα βρίσκονται σε ετοιμότητα.

5) Κατάσταση επικοινωνιών: η επικοινωνία συνεχίζεται ανεμπόδιστα.

Σελίδες 78-80 (περίληψη- μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 382 προς τον επικεφαλής της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου 390 και τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 7.9.1944.

Έκθεση Δραστηριότητας αναφέροντας μ. α. την κατάσταση προσωπικού σε αξιωματικούς και άνδρες, τις υπάρχουσες ελλείψεις, τον εξοπλισμό, κατάσταση και ελλείψεις σε οχήματα, κατάσταση υγείας.

(μετάφραση) 2 Γενική κατάσταση (παρατηρήσεις σχετικά με την πολιτική).

Η γενική κατάσταση το μήνα Αύγουστο χαρακτηρίζεται ως εξής:

1) Στο πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα από την αύξηση τρομοκρατίας από την πλευρά των συμμοριών και από την εκδήλωση αιφνιδιαστικών επιθέσεων εναντίον γερμανικών οχημάτων και φρουρών στις οποίες συμμετείχαν κομμουνιστικές κυρίως συμμορίες (ΕΛΑΣ) αλλά και εθνικές, υπό την καθοδήγηση των Άγγλων.

2) Στο δεύτερο δεκαπενθήμερο από τα δραστικά γερμανικά αντίμετρα τα οποία οδήγησαν, έως στις 9/9, στην καταστροφή 13 χωριών, στο θάνατο 500 περίπου συμμοριτών και συνεργατών τους και στη σύλληψη 1.000 περίπου ατόμων.

Εξαιτίας των αποφασιστικών αυτών γερμανικών αντίμετρων επανήλθε ξανά γρήγορα μια επιφανειακή ηρεμία και τάξη. Οι συμμορίες διασκορπίστηκαν, οι εφεδρείες αποδεσμεύτηκαν και μετακινήθηκαν στα χωριά. Μόνο οι ολιγάριθμοι πυρήνες των συμμοριών παρέμειναν μαζί.

Ο πληθυσμός απομακρύνθηκε μετά τα γερμανικά αντίμετρα από τους συμμορίτες, γίνεται προσπάθεια να επιρριφτούν όλα στους κομμουνιστές.

Η μάχη της προπαγάνδας ανάμεσα στους κομμουνιστές και στο εθνικό κίνημα με κατεύθυνση από το Κάιρο συνεχίστηκε, δεν εμποδίζει όμως τη- σε πρακτικά θέματα- συνεργασία των συμμοριών και των δύο κατευθύνσεων εναντίων των Γερμανών.

Από λαφυραγωγημένα έγγραφα προκύπτει ότι η από τους Άγγλους υποστηριζόμενη εθνική συμμορία ΕΟΚ στην επαρχία Σελίνου έχει δραστηριοποιηθεί εναντίων των συμμοριών του ΕΛΑΣ κατά τρόπο προπαγανδιστικό, έχει αρνηθεί κάθε υποστήριξη αυτών και στρατολόγησαν εφεδρείες για τη δική τους οργάνωση. Το ΕΑΜ διαθέτει, σύμφωνα με στοιχεία του επικεφαλής του, μια Μεραρχία, αποτελούμενη από 20.000 άνδρες που βρίσκεται ελλείψει υποστήριξης προ διάλυσης.

Έχει εξακριβωθεί η δημιουργία επιπλέον εθνικιστικών ομάδων της ΕΟΚ σε άλλα τμήματα της νήσου και όπως φαίνεται έχουν εφοδιαστεί με όπλα και εξοπλισμό. Δεν έχει ακόμα παρατηρηθεί το πραγματικό μέγεθος απώθησης των κομμουνιστών από την αποτελεσματική προέλαση της ΕΟΚ και εξαιτίας των γερμανικών αντίμετρων εναντίον της τρομοκρατίας.

3) Δραστηριοποίηση της ομάδας.

α) Εναντίον της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού.

Έχει φτάσει ένα πλήθος αναφορών Άγγλων αξιωματικών, οι οποίες εξυπηρετούσαν την ολοκλήρωση των χαρτών τοποθεσίας. Η ομάδα των Άγγλων αξιωματικών Υπηρεσίας Πληροφοριών στην επαρχία Σελίνου, νοτιοδυτικά των Χανίων, επιβεβαιώθηκε. Παρομοίως ο Άγγλος λοχαγός στο δήμο Κισσάμου.

Η ρίψη όπλων, τροφοδοσίας και χρυσού στο δυτικό τμήμα του δήμου Κισσάμου επιτεύχθηκε εξαιτίας της ξαφνικής εμφάνισης γερμανικών στρατευμάτων-το χρονικό αυτό σημείο βρισκόταν εκεί ο Λόχος Καταδίωξης Συμμοριών της 133ης Μεραρχίας Πεζικού-. Η μετακίνηση προς το δήμο Κισσάμου κρίθηκε απαραίτητη. Το υλικό μεταφέρθηκε άμεσα πάνω σε 18 φορτηγά ζώα προς την επαρχία Σελίνου.

Υπάρχουν αναφορές σχετικά με έναν Άγγλο λοχαγό και έναν Άγγλο ανθυπολοχαγό κοντά στο Πάτημα-Ασή Γωνιά, 17 και 20 χλμ. νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου, και ενός Άγγλου ταγματάρχη στην επαρχία Αποκόρωνα, στον δήμο Βάμου 20 χλμ. βορειοδυτικά των Χανίων. Νέες αναφορές επιτρέπουν να ανακεφαλαιώσουμε ότι μια ομάδα Άγγλων αξιωματικών της Υπηρεσίας Πληροφοριών έχει την έδρα της στα βουνά νοτιοδυτικά της λίμνης Κουρνά (18 χλμ. δυτικά-νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου). Έχει πρόσφατα εξακριβωθεί ότι ένας Άγγλος λοχαγός ήταν επικεφαλής της αιφνιδιαστικής επίθεσης πλησίον της Δαμάστας.

Οι νωρίτερα εμφανιζόμενοι:

Άγγλος αξιωματικός Υπηρεσίας Πληροφοριών Williams, πλησίον της μονής Βωσάκου, Άγγλοι ταγματάρχες Alexander και Michael στην οροσειρά των Αστερουσίων, Άγγλος αξιωματικός Υπηρεσίας Πληροφοριών στη συμμορία Μπαντουβά- Πλεύρη, Αμερικανός αξιωματικός στη συμμορία του Πετρακογιώργη επιβεβαιώθηκαν μέσω νέων αναφορών.

Αξιοσημείωτη είναι η ιδόχειρη προσθήκη- στην αγγλική και γερμανική Γλώσσα- ενός βρισκόμενου στην οροσειρά Αστερουσίων αξιωματικού, στην επιστολή ενός λιποτάκτη προς τον επικεφαλής λόχου του με την οποία τον προτρέπει σε λιποταξία.

Ένα γράμμα Άγγλου αξιωματικού της Ομάδας Σελίνου προς Άγγλο αξιωματικό ονόματι Geoff, πιθανότατα στα Χανιά ή στα περίχωρα, συνόδεψε την αποστολή άγνωστης προελεύσεως εκρηκτικών υλών.

Τα δύο τρέχοντα συμβάντα «τακτικής» στους πράκτορες του εχθρού διεκόπησαν, εν μέρει εξαιτίας έλλειψης υλικού, εν μέρει λόγω φυγής του εντολοδόχου εξαιτίας επέμβασης της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού σε άλλο χώρο ή απόσυρσής του.

Η δράση εναντίων της Υπηρεσίας Πληροφοριών του εχθρού έχει δυσκολέψει περισσότερο από ποτέ άλλοτε εξαιτίας της υφισταμένης γενικής κατάστασης.

β) Εναντίων των συμμοριών.

Στον τομέα αυτό βρισκόταν το κέντρο βάρους της δραστηριότητας της ομάδας, επειδή οι περισσότερες εμφανίσεις σημειώνονταν εδώ, οι συμμορίες προχωρούσαν σε επιθέσεις εναντίον των αρτηριών συγκοινωνίας και μεμονωμένων φρουρών και συνεχώς ενίσχυναν τη δύναμή τους.

Στο νομό Ηρακλείου αναφέρθηκε η προέλαση των συμμοριών στην περιοχή του Ψηλορείτη και επιβεβαιώθηκε από τις συγκρούσεις με το στράτευμα. Μετά το πέρας της επιχείρησης έφθασαν 2 πολύ κατατοπιστικές αναφορές από συνδέσμους της Ομάδας Αναγνώρισης Μετώπου οι οποίοι βρίσκονταν παρά τη θέληση τους στην πλευρά των συμμοριών και συμμετείχαν στην προέλαση τους, αναφέροντας διοίκηση,

δύναμη ανδρών, οπλισμό, κίνηση των συμμαχιών και τη συνεργασία κομμουνιστικών και εθνικών συμμαχιών.

Στο νομό Χανίων υπήρχαν παρομοίως πολλές αναφορές σχετικά με την εμφάνιση των συμμαχιών. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αναφορά σχετικά με τη δομή των συμμαχιών του ΕΛΑΣ, της 5ης Μεραρχίας Κρήτης, 14ου Συντάγματος, 1ου τάγματος και 2 επιπλέον ταγμάτων.

Για τις στρατιωτικές επιχειρήσεις προσκομίσθηκε μεγάλου μεγέθους υλικό σχετικά με τα μέλη των συμμαχιών και τους συγγενείς τους, τους τροφοδότες των συμμαχιών και λίστες επίσης γερμανόφιλων για την προστασία αυτών. Σε πολλές περιπτώσεις ήταν το συγκεκριμένο υλικό καθοριστικό για την πραγματοποίηση των αντιποίνων. Δυστυχώς, παρά αυτών των προσεκτικά σχεδιαζόμενων μέτρων, 15 Έλληνες από το Σάρχο, αναντίρρητα γερμανόφιλοι, που είχαν παραδοθεί στο στρατό, εκτελέστηκαν από τον 6ο Λόχο 65ου Συντάγματος Πεζικού για αδιευκρίνιστους έως τώρα λόγους.

3) Διάφορα.

Η Ομάδα Αναγνώρισης Μετώπου 382 επιμελείται, παράλληλα των καθηκόντων της, της λειτουργίας και λογοκρισίας της εφημερίδας «Κρητικός Κήρυκας» στο Ηράκλειο.

Σελίδες 81-85 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Προπαγάνδας Κρήτης προς Ανώτατη Διοίκηση Γερμανικού Στρατού, από 1.8.1944.

Έκθεση Δραστηριότητας για το χρονικό διάστημα 1-31/7/1944. Αναφέρονται ο χώρος παραμονής της μονάδας και των ανταποκριτών της στρατιωτικής εφημερίδας «Veste Kreta», τίτλοι ανταποκρίσεων, σχετικά με τις εφημερίδες «Παρατηρητής» και «Κρητικός Κήρυκας» η επίβλεψή τους από την Ομάδα Προπαγάνδας, ο έλεγχος περιεχομένου αυτών και της αντικομμουνιστικής γραμμής τους, η προμήθεια χαρτιού έκδοσης για την εξασφάλιση της περαιτέρω λειτουργίας αυτών υπέρ του Γερμανικού Στρατού και την οικονομική τους επίβλεψη από τη Διοίκηση Γερμανικού Στρατού, η έκδοση τέλη Ιουλίου μιας νέας μηνιαίας εφημερίδας με το όνομα «Κρητικός Λαός».

Αναφέρεται μ. α. η μετάδοση των ειδήσεων στις πόλεις Ηρακλείου-Χανίων- Ρεθύμνου στην ελληνική Γλώσσα από τον πομπό Αθήνας, η αποστολή 3 μεγαφώνων από το Βερολίνο, η πραγματοποίηση ομιλιών προπαγάνδας σε ανοιχτές συγκεντρώσεις στους νομούς Ηρακλείου και Χανίων, η δραστηριοποίηση οχήματος με μεγάφωνο 2 φορές την εβδομάδα κατά τις νυχτερινές ώρες στους δρόμους των Χανίων, εκφωνώντας αντικομμουνιστικά συνθήματα, η διανομή σε όλη την επικράτεια της νήσου προκηρύξεων-αναφέροντας περιεχόμενο αυτών- και αφισών με θέμα «η νίκη της Γερμανίας είναι η σωτηρία της Ευρώπης», η παρουσίαση στην πόλη των Χανίων οπερέτας από ελληνικό θίασο υποστηριζόμενο από την Ομάδα Προπαγάνδας, η διάθεση ενός αριθμού του περιοδικού «Σημεία της Ελλάδος» στην Ελληνική Χωροφυλακή και σχετικά με την έκδοση της γερμανικής στρατιωτικής εφημερίδας «Veste Kreta» και της ιταλικής «La Fortezza di Creta».

Σελίδες 86-90 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Προπαγάνδας Κρήτης προς Ανώτατη Διοίκηση Γερμανικού Στρατού, από 1.9.1944.

Έκθεση Δραστηριότητας για το χρονικό διάστημα 1-31/8/1944. Καταγράφοντας μ.α. χώρο παραμονής της μονάδας και των ανταποκριτών της στρατιωτικής εφημερίδας «Veste Kreta», τίτλους ανταποκρίσεων με φωτογραφίες, σχετικά με τις εφημερίδες «Παρατηρητής» και «Κρητικός Κήρυκας» η επίβλεψή τους από την Ομάδα Προπαγάνδας, ο έλεγχος περιεχομένου τους και αντικομμουνιστικής γραμμής τους, δυσκολίες στη προμήθεια εφημερίδων από Αθήνα λόγω προβλημάτων στη μεταφορά αυτών και η μετάδοση των ειδήσεων στις πόλεις του Ηρακλείου-Χανίων- Ρεθύμνου στην ελληνική Γλώσσα από τον πομπό Αθήνας,

Αναφέρεται ακόμα η μ.α. δραστηριοποίηση οχήματος με megάφωνο, η χρήση megάφωνου με ομιλητή τον Έλληνα Σουρμενίδη σε 26 αντικομμουνιστικές συγκεντρώσεων στους νομούς Χανίων-Ρεθύμνου- Ηρακλείου, η διανομή αφισών και προκηρύξεων, καταγράφοντας θέμα και ποσότητα αυτών, πληροφορίες σχετικά με την έκδοση της γερμανικής στρατιωτικής εφημερίδας «Veste Kreta» και της ιταλικής «La Fortezza di Creta», σχετικά με κινηματογραφικές προβολές, θεατρικές και μουσικές παραστάσεις, καταγράφοντας αριθμό θεατών, εκδήλωση με τα έσοδά της υπέρ του Γερμανικού Ερυθρού Σταυρού και την επιβολή αυστηρών μέτρων επιτήρησης στα κτήρια και γραφεία της Ομάδας Προπαγάνδας για αποφυγή επιθέσεων από ομάδες των κομμουνιστών.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ